LACINÉ VYDÁNÍ SPISŮ JACKA LONDONA.

17.

JACK LONDON:

JERRY Z OSTROVŮ.

I.

Z ANGLIČTINY PŘELOŽIL

IVAN SCHULZ.

1923.

NAKLADATEL B. KOČÍ, KNIHKUPEC,
PRAHA I., MASARYKOVO NÁBŘ. 14.

ÚVOD.

Žár tropického slunce — mráz nejsevernějších končin světa; bujná, hýřivá vegetace pozemského tichomořského ráje, ovzduší přesycené omamnou vůní nádherných květů, chvějící se miliony hlasů a zvuků, plné nejživotnějšího ruchu přírody — ohromné dálavy věčného sněhu a ledu, mrtvého bezvětří, nehybnosti, příšerného ticha; praedamita z doby, kdy země se rodila, kdy hranice mezi člověkem a zvířetem počíná teprve matně prosvítati z mlhy vývoje — člověk na nejvyšším rozumovém vývoji, obklopený všemi výsledky civilisace; divoch, kanibal ve svém nejvlastnějším prostředí, nedotknutý dosud »kulturou« a všemi těmi dobrými i špatnými stránkami a vlivy s ní spojenými — moderní muž, vyšedší z nejvyspělejšího kouta zeměkoule; zločinec, neznající nic mimo své nízké pudy a vášně — cit, vyvinutý až do krajnosti, ušlechtilost, zjemnělost, zcitlivělost, blížící se až k zrůdnosti — toť jsou složky tvorby Londonovy. Nejpříkřejší protivy v přírodě i v lidské povaze upoutaly pero tohoto velikána novodobé literatury a destilovány vysoce uměleckou potencí

jeho, zkrášleny skvělým líčením vystihujícím s dovedností malíře, sochaře i hudebníka každý záchvěv krásna, prodchnuty citem, lidskostí, porozuměním pro všechna duševní hnutí, vyhránily v pravé skvosty umělecké tvorby. A pozadím všude hluboký světový názor filosofa, hledícího s výše obra na všechnu tu komedii i tragedii lidského života.

Vzácně vyvinutý psychologický smysl zabočil však ještě v jiné pole, v duševní život zvířete — psa, a s jakým výsledkem, toho nejlepším důkazem, že není snad mezi naším čtenářstvem nikoho, kdo by neznal stěžejní dílo jeho v tomto oboru »Bílý tesák«. Avšak i ostatní díla jeho, jimž právě duševní život zvířete jest námětem, důstojně se řadí po bok uvedené právě knize: »Hlas divočiny«, »Jerry z Ostrovů« a »Michal, bratr Jerryho«, z nichž zejména poslední mohla by sloužiti přímo za propagační prostředek všech milovníků zvířat.

Našemu čtenářstvu známy jsou posud mimo »Bílý tesák«, z prací Londonových »Mořský vlk«, »Volání divočiny«, »Když Bůh se směje«, kde zejména uloženy jsou perly jako »Odpadlík«, »Nic než maso«, »Chinago« a »Kus pečeně«, dále kniha »Povídek Jižního moře«, »Syn slunce« a »Syn vlkův«.

Avšak jaké bohaté krásy uloženy jsou v »Martinu Edenovi«, jakémsi životopise Londonově, obsahujícím scény tak mohutné, že neubráníme se hlubokému dojmu a dovedeme teprve oceniti sílu duše autorovy a porozuměti jeho životu a dílu. Nebo ojediněle úchvatné

líčení cesty saněmi v arktické Americe v »Jasném Dnu«, této historii objevení Klondyke, studii síly lidského ducha a vůle a dokumentu nejnižších vášní slepé hrabivosti, dobrodružného pachtění se po štěstí a při tom apotheosy ušlechtilé ženské duše.

Vliv přírody na člověka, a vliv ženy na vývoj muže, toť problémy, jimiž se London tak rád zabývá.

Mimo uvedená již díla ještě »Z doby preadamitů«, »Vzpoura na Elsinoře«, »Malá dáma z Velikého domu«, »Dcera sněhu«, »Síla silného«, »Noc« — toť výběr bohaté pozůstalosti, jíž se dostalo po Jacku Londonovi celému vzdělanému světu.

ÚVOD.

Neštěstím některých románopisců jest, že básnické dílo a nepravdivost značí v mysli průměrného člověka jedno a totéž. Před několika léty uveřejnil jsem novelu z Jižního moře. Děj položen byl na Šalamounovy ostrovy. Děj byl vychvalován kritiky a recensenty jakožto vysoce cenný plod obraznosti. Pokud jde o skutečnost — tvrdili, že není tu žádné. Ovšem, jak každý věděl, kudrnatých kanibalů nelze již dostati na povrchu země, tím méně pak pobíhají kolem, nemajíce nic na sobě a uřezávajíce druh druhu hlavu a dle příležitosti také hlavu bělochovu.

Poslyšte nyní. Píši tyto řádky na Honolulu, Hawai Včera oslovil mne nějaký cizinec na břehu u Waikiki. Zmínil se o našem společném příteli, kapitánu Kellarovi. Když jsem ztroskotal na Šalomounských, na Minotě chytající černé ptáky (negry), byl to kapitán Kellar, majitel jiné podobné lodi, Eugenie, jenž mne zachránil. Černí připravili kapitána Kellara o hlavu, sdělil mi cizinec. Věděl to, neboť zastupoval matku kapitána Kellara při úpravě jeho majetkových poměrů.

Poslyšte. V těchto dnech dostal jsem dopis od pana C. M. Woodforda, hlavního zplnomocněnce na britických Šalomounských. Byl již opět na svém místě, po dlouhé dovolené v Anglii, kde dal zapsati svého syna na oxfordskou. Při přehlídce regálů téměř každé veřejné knihovny objeví se na světle božím kniha nazvaná »Přírodopisec mezi lovci lebek«. Pan C. M. Woodford je přírodopiscem. On napsal onu knihu.

Abych se vrátil k jeho listu. Mezi různými úředními věcmi zmínil se nahodile a zběžně o jisté záležitosti, již právě vyřídil. Jeho nepřítomnost v Anglii byla příčinou průtahu v té věci. Záležitostí tou byla trestní výprava na nějaký sousední ostrov, při čemž měl mimo jiné pátrati po hlavách několika našich společných přátel — bělocha obchodníka, jeho bílé ženy a dětí a jeho bílého pomocníka. Výprava byla úspěšna, a pan Woodford končil líčení této episody touto větou: »Co mne obzvláště překvapilo, bylo, že v jejich tvářích nebylo ani stopy po bolesti a hrůze, spíše zdály se vyjadřovati klid a mír« — a to, pamatujte, píše o mužích a ženách svého vlastního plemene, jež znal tak dobře, a kteří sedali s ním u oběda v jeho vlastním domě.

I jiní přátelé, s nimiž sedal jsem u oběda v těch slavných, veselých dnech na Šalomounských ostrovech, odešli zatím — toutéž cestou. Ty můj Bože! Plavil jsem se na lodici stavěné z tekového dřeva, M i n o t ě, na výpravě za černými ptáky na Malaitu, a vzal jsem s sebou svou ženu. Stopy sekery bylo dosud viděti na

dveřích naší malé kabiny, upomínajíce na příběh sběhnuvší se před několika málo měsíci. Příběh záležel v tom, že kapitán Mackenzie přišel o hlavu, kapitán Mackenzie, který v té době byl právě velitelem na Minotě. Když jsme připluli do Langa-Langa, Cambrian, britský křižník, vrátil se právě z ostřelování nějaké vesnice.

Netřeba zatěžovati tento úvod k mému vypravování ještě dalšími podrobnostmi, jichž, jak ujišťuji, mám hojnost. Doufám, že jsem podal již jakousi jistotu, že příhody mého psa, hrdiny v této novele, jsou skutečnými příhodami v naprosto skutečném kanibalském světě. Můj ty Bože! — Když jsem vzal s sebou svou ženu na výpravu na Minotě, našli jsme na palubě rozkošné štěně, irského terriéra, lovce černochů, hladké srsti, jako byl Jerry, a jmenovalo se Peggy.

Kdyby nebylo Peggy, nebyla by tato kniha nikdy napsána. Štěně bylo majetkem znamenitého kapitána Minoty. Paní Londonová i já jsme si je tak zamilovali, že paní Londonová s rozvahou a bez ostychu ukradla je kapitánovi po ztroskotání Minoty. A připouštím dále, že schvaloval jsem s rozvahou a bez ostychu tento zločin své ženy. Tak jsme měli rádi Peggy! Drahý, královský, skvostný psík, pohřbený v moři u západního břehu Australie!

Musím doložiti, že Peggy právě tak jako Jerry, narodila se u Merinžské laguny, na Merinžské plantáži, nalézající se na ostrově Ysabelle, kterýžto ostrov Ysa-

bella leží na sever nejblíže k ostrovu Floridě, kde je sídlo vlády, a kde přebývá zplnomocněný resident pan C. M. Woodford. Dále pak a konečně, znal jsem dobře Pegginu matku a otce, a často jsem měl hřejivý pocit u srdce, vida ten věrný párek běžeti bok po boku po břehu. Terrence bylo jeho skutečné jméno, ona pak jmenovala se Biddy.

Jack London.

Waikiki, břeh Honolulu, Oahu, T. H.
5. června 1915.

Hlava I.

Dokud pan Haggin znenadání ho neuchopil a drže ho pod ramenem, nevstoupil na záď čekajícího tam člunu, nepřipadlo Jerrymu ani ve snu, že očekává ho něco nemilého. Pan Haggin byl milovaným pánem Jerryho a byl mu milovaným pánem již po šest měsíců jeho života. Jerry neznal pana Haggina jako pána, neboť slovo pán nenalézalo se v Jerryho slovníku; Jerry byl zlatově červenavý irský terrier hladké srsti.

Avšak v Jerryho slovníku »pan Haggin« mělo všechny příznaky zvuku a významu, jež slovo pán má ve slovníku lidí v poměru k jich psům. »Pan Haggin« byl zvuk, jejž Jerry vždy slyšel pronášeti Bobem pomocníkem a Derbym, dozorcem na plantáži, když tito dva oslovovali svého pána. A rovněž slyšel Jerry, jak dvounohé lidské bytosti, přicházející při svých řídkých návštěvách na Arangi, oslovovaly jeho pána jako pana Haggina.

Avšak psi jsou psi a ve svém nejasném, nečlánkovaném skvostném způsobu uctívání hrdin, přeceňujíce lidské bytosti, myslí o svých pánech a milují své pány více, než fakta odůvodňují. »Pán« znamená jim tolik, co »pan« Haggin značilo pro Jerryho, více, daleko více, než slovo to znamená pro lidi. Člověk považuje

se za p á n a vůči svému psu, avšak pes hledí na svého pána jako na b o h a.

Nuže, »Bůh« nebylo slovem v Jerryho slovníku, ač měl tam již určitý a dosti velký počet slov. »Pan Haggin« bylo mu zvukem, značícím tolik, jako »Bůh«. V Jerryho srdci a hlavě, v tajemném středisku veškerých jeho činností, jež se nazývá vědomím, zvuk »pan Haggin« zaujímal totéž místo, jež »Bůh« zaujímá v lidském vědomí. Slovem i zvukem »pan Haggin« byl Jerryho Bohem.

A tak, když pan Haggin čili bůh, nebo nazývejte ho jakkoli v mezích své řeči, zdvihl Jerryho s náhlou rozhodností, strčil si ho pod rameno a vstoupil do člunu, jehož černé mužstvo opřelo se ihned o vesla, měl Jerry v témže okamžiku jakýsi vzrušující dojem, že počalo cosi nezvyklého. Dosud nikdy nevstoupil na palubu A r a n g i, již viděl zvětšovati a blížiti se každým úderem vesel.

Pouze hodinu před tím přišel Jerry z domu na plantáži na břeh, aby se díval na odjezd A r a n g i. Dvakráte před tím za půl léta jeho života dostalo se mu této zábavné příležitosti. Skutečně, bylo zábavno pobíhati sem tam po bílém břehu z rozmělněných korálů a zúčastniti se pod moudrým vedením Biddy a Terrence vzrušení, panujícího na pobřeží, ba přispívati k němu.

Byla to honba na negry. Jerry se narodil, aby nenáviděl negry. Jeho první zkušenost na světě, jako vrnícího ještě štěněte, poučila ho o tom, že Biddy, jeho matka, a jeho otec Terrence nenáviděli negry. Negr byl něco, nač bylo třeba vrčeti. Negr, nebyl-li to právě domácí sluha, byl něco, nač bylo třeba dorážeti a kousati a trhati, vnikl-li do ohrady. Biddy si tak počínala,

Terrence tak činil, a činíce tak sloužili svému Bohu — panu Hagginovi. Negrové byli dvounozí nižší tvorové, otročící a plahočící se pro své dvounohé, bílé pány, žili daleko odtud v dělnických barákách a byli tím nižšími a nepatrnějšími, že nesměli se odvážiti, aby se přiblížili příbytkům svých pánů.

A honba na černochy byla událostí. Nedlouho potom, kdy naučil se vrčeti, Jerry se tomu přiučil. Každý použil své příležitosti. Pokud pan Haggin nebo Derby nebo Bob byli kolem, negři byli honěni. Avšak přihodilo se také, že bílí páni nebyli poblíže. Tu platilo pak: »Pozor před negry!« Pak bylo lze odvážiti se honby jen s náležitou opatrností, neboť pak, když bílí páni to neviděli, negři měli svůj způsob nejen šklebiti se a bručeti, nýbrž také útočiti na čtyřnohé psy kameny a klacky. Jerry viděl, jak jeho matka byla takto zpořádána, a než se naučil chytrosti, dokonce i ve vysoké trávě byl sám také ztlučen klackem Godarmym, černochem, nosícím porculánový knoflík od dveří zavěšený na krku na šňůře, spletené z kokosových vláken. Mimo to však Jerry pamatoval na jiné dobrodružství ve vysoké trávě, když on a jeho bratr Michael napadli Owmi, jiného černocha, jehož bylo lze poznati podle ozubených koleček budíčku, visících mu na prsou. Michael dostal takovou ránu do hlavy, že mu zůstalo navždy za levým uchem poranění, a ucho zakrnělo v podivný zvadlý, zkroucený, trčící výrůstek.

Avšak více ještě. Byl tu jeho bratr Patsy a sestra Kathleen, kteří zmizeli přede dvěma měsíci a zanikli a nebylo jich více. Mocný bůh, pan Haggin, převrátil na ruby celou plantáži. Dal prohledati všechny houštiny, zmrskati půl tuctu negrův, a přes to nepodařilo se panu Hagginovi rozluštiti tajemství Patsyova a Kath-

leeina zmizení. Biddy však a Terrence je znali. A rovněž i Michael a Jerry. Čtyřměsíční Patsy a Kathleen odešli do hrnců v barákách, a jejich jemné, hebké kůže byly zničeny ohněm. Jerry to věděl právě tak, jako jeho otec a matka a bratr, neboť větřili neklamný pach páleného masa, a Terrence rozzuřen tímto poznáním napadl dokonce Mogoma, domácího sluhu, a byl vyplísněn a potrestán panem Hagginem, který nevětřil onoho pachu a nechápal, jak věc se měla, a který vždy hleděl udržeti kázeň mezi všemi tvory pod svým krovem.

Avšak na břehu, když sešli se tam černoši, jichž služební doba se skončila, se svými zavazadly na hlavách, aby odpluli na A r a n g i, byla chvíle, kdy honění černochů nebylo nebezpečným. Staré vroubky mohly býti vyrovnány, a byla k tomu poslední příležitost, neboť černoši odjíždějící na A r a n g i nevraceli se již nikdy. Ku příkladu právě dnešního rána Biddy, vzpomínajíc tajného výprasku z rukou Lerumie, zakousla se do jeho nahého lýtka a mrštila jím do vody s jeho uzlíkem, pozemským majetkem a vším, a vysmívala se mu pak, jista ochranou pana Haggina, usmívajícího se této příhodě.

A pak také byl obyčejně alespoň jeden křovácký pes na palubě A r a n g i, na nějž Jerry a Michael mohli se se břehu uštěkati. Jednou Terrence, který byl téměř tak veliký jako Airedale a měl srdce jako lev — Terrence Nádherný, jak ho pan Haggin nazýval — chytil takového křováckého psa, zatoulavšího se na břeh, a dal mu skvostný výprask, při němž Jerry a Michael a Patsy a Kathleen, tehdy ještě živi, zúčastnili se pronikavým štěkotem a mnohým bolestným kousnutím. Jerry nezapomněl nikdy nadšení, jež pocítil, maje při jednom úspěšném kousnutí plná ústa srsti, neklamně páchnoucí

psinou. Křováčtí psi byli psi — poznal je jako své plemeno, byli však přece jaksi jiní, lišíce se od jeho panského chovu, jiní a nižšího druhu, právě tak, jako černoši u porovnání s panem Hagginem, Derbym a Bobem.

Avšak Jerry neoddával se dlouho pozorování blížící se Arangi. Biddy, poučena předchozími trpkými ztrátami, usedla na okraj písčitého břehu, s předníma nohama ve vodě, a štěkala své hoře. Že se to týkalo jeho, Jerry věděl, neboť její zármutek dorážel ostře, byť i neurčitě na jeho citlivé, vznětlivé srdce. Nevěděl, co to věštilo, věděl pouze, že to bylo nějaké neštěstí a katastrofa, týkající se jeho. Když se ohlédl na ni, naježenou a ustaranou, viděl, jak Terrence, taktéž pln starosti, se drží stále poblíž ní. Byl taktéž naježen a kosmatý právě tak, jako byl Michael a jako bývali Patsy a Kathleen, neboť Jerry byl jediným členem rodiny s hladkou srstí.

Dále, ačkoli Jerry to nevěděl, a Tom Haggin to věděl, Terrence byl královským milovníkem a oddaným manželem. Jerry již od svých nejrannějších dojmů mohl pamatovati na způsob, jakým Terrence pobíhal s Biddy, na míle a míle daleko podél břehu a řadami kokosovníků, bok po boku spolu s ní, oba s usměvavým výrazem a upřímnou rozkoší. Ježto to byli jediní psi mimo jeho bratry a sestry a několik ojediněle zaběhlých cizích křováckých psů, jež Jerry znal, nepřišlo mu na mysl jinak, než že to byl způsob psů, samců a samic, oddaných a věrných. Tom Haggin znal však neobvyklost a vzácnost tohoto zjevu. »Vhodný výběr,« prohlásil a prohlašoval to opětovně vřelým hlasem a s očima zvlhlýma uznáním. »Gentleman je ten Terrence, čtyřnohý muž, jaký má býti. Psí muž, jakého již není, řádný a statný! Jeho krev svědčí o tisíci pokolení, a ta jeho chladná hlava a statečné srdce!«

Terrence nedával na jevo hlasitě svůj zármutek, měl-li jaký, avšak jeho prodlévání u Biddy dávalo tušiti jeho starost o ni. Michael však podléhaje nákaze usedl vedle své matky a štěkal zuřivě přes rostoucí stále vzdálenost na hladině, jako by štěkal na nějaké nebezpečí, plazící se a harašící v džungli. To dolehlo taktéž na Jerryho srdce, přidávajíc tíže jeho předtuše, že nějaký strašný osud, aniž by věděl jaký, mu hrozí.

Na těch šest měsíců svého života Jerry věděl mnoho a věděl velmi málo. Věděl, aniž by na to myslil a aniž by věděl, že to ví, proč Biddy, moudrá právě tak jako odvážná, nepoddala se té tuše, jíž její srdce tak hlasitě zjednávalo průchod, a neskočila do vody, aby za ním plovala. Chránila ho jako lvice, když velký p u a r k a (což dle Jerryho slovníku spolu s chrochtáním a kvičením bylo názvem či zvukem pro vepře) snažil se pohltiti ho, když byl zahnán do kouta pod plantážní dům, stojící na vysokých kůlech. Jako lvice, když hoch kuchař stloukl ho holí, chtěje vyhnati ho z kuchyně, skočila Biddy na černocha, přijmuvši bez hlesu silnou ránu holí, povalila a pořádala ho zle mezi jeho hrnkv a pánvemi, dokud neodtrhl ji (poprvé vrčící) pan Haggin, který však neplísnil ji, nýbrž s ostrými slovy obrátil se k hochu kuchaři, protože osmělil se zdvihnouti ruku proti čtyřnohému psu, náležejícímu bohu.

Jerry věděl, proč jeho matka nevrhla se do vody za ním. To slané moře právě tak jako laguny, ústící ven do tohoto moře, byly taboo. »Taboo« jako slovo nebo zvuk nemělo místa v Jerryho slovníku, avšak jeho význam a smysl tvořil součást jeho vědomí. Měl matnou, neurčitou, avšak imperativní představu, že to bylo nejen ne dobré, ale nanejvýše nebezpečné, vedouc k neurčitému, letmému pocitu naprosté zkázy pro psa, pro

každého psa, vstoupí-li do vody, kde neslyšně pluly někdy na hladině, někdy vynořujíce se z hlubin, veliké šupinaté obludy se silnými čelistmi a hroznými zuby, jež zahryzly se do psa a stáhly ho do hlubiny v okamžiku právě tak, jako drůbež pana Haggina chytala a polykala házená zrnka obilí.

Často slyšel, jak jeho otec a matka v bezpečí na písčitém břehu štěkali zuřivě své zášti k těm hrozným obyvatelům moře, když objevili se poblíže břehu na hladině jako kmeny v bažině. Krokodil nebylo slovo z Jerryho slovníku. Byl to obraz, obraz kmene, pařezu v bažině, lišícího se od jiného pařezu pouze tím, že žil. Jerry, který slyšel, pamatoval a rozeznával mnoho slov, jež byla mu skutečnými pomůckami myšlení právě tak, jako lidem, který však následkem vrozené neschopnosti nebyl s to, aby vyslovil tato četná slova, užíval nicméně ve svých duševních procesech obrazů právě tak, jako lidé schopní mluviti užívají slov k vyjádření svých myšlenkových pochodů. Ostatně lidé schopní článkované mluvy, myslíce užívají volky nevolky obrazů, jež odpovídají slovům, a znázorňují jim slova ta.

Snad v mozku Jerryho obraz pařezu v bažině, vystupující v popředí jeho vědomí, vyznačoval s větší a jasnější silou a zřetelností věc, jež byla předmětem myšlenky, než vyznačuje ji slovo krokodil se současně vybavujícím se obrazem v popředí lidského vědomí. Neboť Jerry skutečně věděl o krokodilech víc, než průměrný člověk. Dovedl větřiti krokodila na větší vzdálenost a s větší určitostí, než nějaký člověk, ba než přímořský černoch, nebo nějaký křovák. Dovedl by říci, když krokodil vynořiv se těžce z laguny, ležel bez pohnutí a neslyšně a snad dřímaje na sto stop daleko na bahnitém koberci džungle.

Věděl více o mluvě krokodilů, než kterýkoli člověk. Měl více příležitosti a prostředků k tomu, aby to věděl. Znal jejich četné zvuky, jež byly jako chrochtání a mručení. Znal jejich zvuky hněvu, zvuky strachu, zvuky hladu a zvuky lásky. A tyto zvuky byly tak určitými slovy v jeho slovníku, jako jsou slova ve slovníku lidském. A tyto krokodilí zvuky byly taktéž pomůckami při myšlení. Pomocí nich odvažoval a posuzoval a určoval následky svého jednání právě tak, jako kterýkoli člověk, nebo právě tak, jako člověk oddal se líné nečinnosti, nechtěje podniknouti žádného úkonu, nýbrž vnímal pouze a uvědomoval si jasně něco, co dělo se kolem něho, aniž by to však vyžadovalo korrespondujícího úkonu s jeho strany.

A přece bylo velmi mnoho toho, co Jerry nevěděl. Nevěděl o velikosti světa. Nevěděl, že tato Merinžská laguna, vroubená v pozadí vysokým lesnatým horstvem a v popředí a se stran pobřežními korálovými ostrůvky, byla něčím jiným, než celým světem. Nevěděl, že to byl pouhý úlomek, pouhá část velkého ostrova Ysabelly, jenž byl opět jedním z tisíce jiných ostrovů, některých daleko větších, skládajících Šalomounovy ostrovy, jež lidé vyznačovali na mapách jako skupiny skvrn v rozlehlých dálavách Jižního Tichého okeánu na dalekém západu.

Pravda, bylo tu ještě jakési někde a něco, čeho si byl jen nejasně vědom. Ať to však bylo cokoli, bylo to tajemstvím. Věci, jichž nebylo, náhle odtamtud se objevovaly. Kuřata a p u a r k a s a kočky, jichž dříve nikdy neviděl, objevovaly se pojednou svým způsobem na Merinžské plantáži. Jednou dokonce objevila se znenadání podivná čtyřnohá stvoření s rohy a srstí, jichž obraz, utkvěv mu v mozku, bylo by lze ztotožniti

v lidském mozku s tím, co lidská slova nazývají kozami.

A podobně tomu bylo s černochy. Z neznáma, z jakéhosi někde, příliš neskutečného, než aby o něm něco bližšího věděl, objevovali se pojednou, vzrostlí, statní, chodíce po Merinžské plantáži s jakýmsi pasem kolem boků, s kostěnými ozdobami v nose a byli přidržováni ku práci panem Hagginem, Derbym a Bobem. Že jejich objevení se bylo v časové spjatosti s příchodem Arangi, bylo sdružením představ jevícím se jaksi samozřejmým v Jerryho mozku. Dále se tím nezabýval, leč že tu bylo ještě jedno příbuzné sdružení, že totiž jejich příležitostné zmizení do onoho »někde« bylo taktéž současné s odjezdem Arangi.

Jerry nepřemýšlel o tomto objevení se a zmizení. Jeho zlatově červenavé hlavě nikdy nepřipadlo, že by jeho zvědavost mohla býti podrážděna těmito věcmi, nebo že by se mohl pokusiti rozluštiti tuto otázku. Přijímal to vše právě takovým způsobem, jako přijímal poznatek, že voda je mokrá a slunce parné. Byl to běh života a světa, jejž znal. Jeho zamlžené povědomí nebylo ničím jiným, než povědomím »něčeho«, co přibližně odpovídá mlhavému povědomí průměrného člověka o tajemstvích narození a smrti, a pozadí toho, o čem nemají jasné představy.

Vzhledem k tomu všemu bylo by lze říci, že lodice Arangi, kupecká a verbířská loď na Šalomounských ostrovech, značila asi v Jerryho mysli tolik, jako tajemný člun, zprostředkující spojení mezi dvěma světy, jako druhdy člun, jímž Charon křižoval Styx, znamenal pro lidskou mysl. Z neznámého nic lidé přicházeli, do neznámého nic odcházeli, a přicházeli a odcházeli vždy na Arangi.

A k A r a n g i za tohoto parného tropického jitra ubíral se Jerry na člunu pod paží pana Haggina, zatím co Biddy na břehu lkala svůj žal, a Michael, nezkažený sofistikou, štěkal věčnou výzvu mládí Neznámu.

Hlava II.

Ze člunu na nízký bok A r a n g i a přes šestipalcové tekové zábradlí na tekovou palubu byl pouze krok, a Tom Haggin vystoupil tam snadno s Jerrym stále ještě pod svým ramenem. Na palubě hemžil se vzrušující dav. Vzrušujícím byl by dav ten nezkušeným civilisovaným lidem a vzrušujícím byl i Jerrymu; Tomu Hagginovi a kapitánu Van Hornovi byl pouze výjevem všedního života.

Paluba byla malá, protože A r a n g i byla malá. Původně yachta gentlemana, z tekového dřeva, s mosazným kováním, měděným podlodím válečné lodi a železnými svorami, byla prodána na Šalomounské ostrovy k účelům podloudné dopravy a chytání negrů. Před zákonem dostalo se jí však důstojného názvu »lodi k najímání dělníků«.

A r a n g i byla takovou lodí, dopravující nachytané lidožrouty, černochy ze vzdálených ostrovů, k práci na nové plantáže, kde běloši měnili močály a džungle, plné výparů a nákazy, v úrodné a nádherné háje kokosovníků. Oba stěžně A r a n g y byly z oregonského cedru, tak ohlazené a napuštěné parafinem, že se leskly ve sluneční záři jako hněděžlutý opál. Její neobyčejně bohaté plachtoví umožňovalo jí, že mohla letěti jako

čarodějka, a příležitostně dala kapitánu Van Hornovi, jeho bílému pomocníku a patnácti členům černého lodního mužstva tolik práce, mnoholi jen mohli zastati. Byla celkem šedesát stop a příční trámy její paluby nebyly zatíženy vrchními kabinami. Jediné otvory — a pro ty nemusily býti trámy přisekány — byl světlík hlavní kajuty a schodiště, úzký průvlak napřed nad malým srubem a malý průvlak vzadu, vedoucí dolů do skladiště.

A na této malé palubě dodatkem k mužstvu byli negři, vracející se ze tří vzdálených plantáží. Návratem rozumělo se, že tři léta jejich smluvní práce uplynula, a že podle smlouvy byli nyní vezeni nazpět do svých rodných osad na divokém ostrově Malaitě. Dvacet z nich — známých vesměs Jerrymu — bylo z Meringa; třicet jich přicházelo ze Zálivu Tisíce lodí na Russellových ostrovech; ostatních pak dvanáct bylo z Pennduffrynu na východním pobřeží Guadalcanaru. Mimo ně — a ti všichni byli na palubě, tlachajíce a pískajíce svými zvláštními falsettovými hlasy, připomínajícími téměř na skřítky — byli tu dva běloši, kapitán Van Horn a jeho pomocník Dán, Borckman, tvoříce celkem sedmdesát devět duší.

»Myslil jsem již, že vám srdce v posledním okamžiku selhalo,« zněl pozdrav kapitána Van Horna, a letmý záblesk radosti mihl se mu v očích, když postřehl Jerryho.

»Nescházelo k tomu mnoho,« odvětil Tom Haggin. »Na všechen způsob dělám to pouze k vůli vám. Jerry je nejlepší z celého hnízda, mimo Michala ovšem, ti dva jsou jedinými, kteří zůstali, a nejsou lepšími než ti, o něž jsem přišel. Ta Kathleen byla milá čubka, jako by z oka vypadla Biddy, kdyby byla zůstala. — Zde, vezměte ho.«

S jakousi odhodlanou rozhodností složil Jerryho v náruč Van Hornovu a kráčel dále palubou.

»A stane-li se mu něco zlého, neodpustím vám toho nikdy, kapitáne,« prohodil drsně přes rameno.

»Musili by mi dříve uříznouti hlavu,« chechtal se kapitán.

»Což není nic nemožného, milý hochu,« zabručel Haggin. »Meringe dluhuje na Somo čtyři hlavy, tři po úplavici a čtvrtou, jak na ni padl strom před čtrnácti dny. Byl to syn tamního náčelníka.«

»Ano, a mimo to dluhuje A r a n g i ještě dvě hlavy ostrovu Somo,« přisvědčoval Van Horn. »Pamatujete, tam dole k jihu loni, jak ten chlap Hawkins se ztratil se svým člunem v Arliské úžině?«

Haggin vraceje se palubou přisvědčil.

»Dva z jeho mužstva byli také hoši ze Somo. Najal jsem je pro plantáže na Ugi. S vašimi hochy dluhuje tedy A r a n g i šest hlav. Avšak co z toho? Na druhé straně, na návětrném pobřeží je přímořská vesnice, kde jich A r a n g i dluhuje osmnáct. Najal jsem je pro Aolo, a ježto to byli chlapíci od slané vody, dali je na S a n d f l y, jež ztroskotala cestou na Santa Cruz. Tam na návětrné straně měli pinku — na mou duši, hoch, jenž by mohl dostati mou hlavu, byl druhým Carnegiem! Stopadesát selat a bez konce lasturových peněz sebrala vesnice pro chlapíka, jenž mne dostane a odevzdá.«

»A nedostali ji — dosud,« zafuněl Haggin.

»Není strachu,« zněla veselá odpověď.

»Mluvíte, jako mluvíval Arbuckle,« káral ho Haggin. »Častokráte jsem slyšel, jak se s tím chlubil. Ubohý Arbuckle. Nejjistější a nejopatrnější chlapík, jenž měl

kdy co dělati s negry. Nešel nikdy spat, aby dříve nerozsypal škatuli hřebíků na podlahu, a neměl-li žádných, naházel tam smačkané noviny. Pamatuji dobře, byl jsem s ním tenkráte pod jednou střechou na Floridě, jak velký kocour honil švába mezi novinami. A hned tu bylo blim, blam, blim, šestkráte a pak ještě dvě rány z jeho dvou velkých jezdeckých bambitek, a provrtal barák jako řešeto. Rozumí se, že bylo po kocouru. Dovedl střileti po tmě, nevida cíle, spouštěje spoušť druhým prstem, maje první položený přímo podle hlavně.«

»Ne, pane, ne, můj milý hochu. Byl to takový chvastoun a měl nějaké oči! Nebylo negra, jenž by se byl odvážil na jeho hlavu. Ale dostali ho přece. Dostali ho. Trvalo to ovšem čtrnácte let. Byl to jeho kuchtík. Dal mu sekyrkou před snídaním. A pamatuji dosud dobře náš druhý výlet do houštin, když jsme hledali, co z něho ještě zbylo.«

»Viděl jsem jeho hlavu, když jste ji poslal správci na Tulagi,« doplňoval ho Van Horn.

»A tu jeho klidnou tvář, plnou pokoje, jako měl vždy, téměř s týmž známým úsměvem, jejž jsem tisíckráte viděl. Vysušili ji tak nad ohněm. Ale dostali ho, byť to i trvalo čtrnácte let. Člověk jde snad často na Malaitu a vrátí se se svou hlavou, ale je to jako s tím starým džbánem, na konec se přece rozbije.«

»Já jsem však na ně vyzrál,« trval kapitán na svém. »Když je něco ve vzduchu, jdu přímo k nim a řeknu jim, co a jak. Nevědí pak, co s tím. Myslí, že jsem na ně našel nějakou čertovinu.«

Tom Haggin pohodil rukou v úsečné s Bohem, vyhýbaje se odhodlaně pohledu na Jerryho v náruči druhého.

»Dejte dobře pozor na naše vracející se hochy,« varoval, přelézaje přes palubu, »dokud nedostanete posledního z těch chlapíků na zem. Nemají příčiny míti v lásce Jerryho nebo jeho rod, a nerad bych viděl, kdyby se měl dostati negrům do rukou. A v tmavé noci nebylo by jim nic těžkého rozloučiti se s ním přes palubu. Mějte ho na očích, dokud se nezbavíte posledního z nich.«

Vida, jak jeho pán Haggin ho opouští a vzdaluje se v člunu, Jerry počal se vrtěti, vyjadřuje svou úzkost tichým, naříkavým kňučením. Kapitán Van Horn přitiskl ho k sobě blíže ve své náruči, hladě ho svou druhou volnou rukou.

»Nezapomeňte na úmluvu,« zvolal Tom Haggin, vzdaluje se na hladině. »Kdyby se vám něco stalo, musí se Jerry opět vrátiti ke mně.«

»Napíši o tom listinu a přiložím ji k lodním papírům,« zněla Van Hornova odpověď.

Mezi mnoha slovy známými Jerrymu bylo také jeho jméno, a v hovoru těch dvou mužů rozeznal je opětovně a byl si jaksi neurčitě vědom toho, že hovor týkal se té neznámé, netušeně hrozné věci, jež se nyní s ním děla. Vrtěl se ještě úsilovněji, a Van Horn postavil ho na palubu. Přiskočil k pažení s větší rychlostí, než by byl kdo očekával od takového nešikovného šestiměsíčního štěněte, a ani rychlý pokus Van Hornův zadržeti ho nebyl by se zdařil. Avšak Jerry zarazil se před vlnami, olizujícími bok Arangin. Voda byla mu taboo. Zarazil ho obraz mokrého špalku, který nebyl špalkem, nýbrž žil, obraz tak živý v jeho mozku. Nebylo v tom rozumu s jeho strany, nýbrž zákaz, který se stal zvykem.

Usedl na svůj nevyvinutý ještě ocásek, pozdvihl svůj plavý čumák k obloze a vydával protáhlý nářek štěněte, zvuky strachu a bolesti.

»Nu, dobře, Jerry, starý brachu, vzmuž se a buď přece mužným psem,« konejšil ho Van Horn.

Avšak Jerryho nebylo lze usmířiti. Byl-li i tento zde nepochybně také bohem s bílou kůží, tož nebyl to přece jeho bůh. Pan Haggin byl jeho bohem a byl to vyšší bůh, než tento zde. I on, nemysle vůbec na to, dovedl to poznati. Jeho pán Haggin nosil kalhoty a střevíce. Tento bůh zde na palubě vedle něho podobal se spíše černochu. Nejen že neměl kalhot a byl bos a prostovlasý, ale kolem pasu, právě tak jako každý černoch, měl kus šatu jasné barvy, spadající mu téměř jako nějaká kytlice až k jeho osmahlým kolenům.

Kapitán Van Horn byl hezkým mužem a význačným mužem, byť i Jerry to nevěděl. Vystoupil-li někdy nějaký Holanďan z rámce Rembrandtova obrazu, byl to kapitán Van Horn, přes skutečnost, že narodil se v Novém Yorku, právě tak, jako jeho předkové v brslenkách až do doby, kdy Nový York nebyl Novým Yorkem, nýbrž novým Amsterodamem. Abychom doplnili jeho úbor, plstěný klobouk se širokým zprohybaným okrajem, naprosto Rembrandtova rázu, nasazený jen napolo na jeho hlavu a spíše jen na jedno ucho; laciná bílá vlněná košile zakrývala jeho trup, a z pasu kolem jeho boků visel mu pytlík s tabákem, nůž v pochvě, plné zásobnice nábojů a velká automatická bambitka v koženém pouzdře.

Na břehu Biddy, zkonejšivší se poněkud ve svém bolu, počala naříkati znovu, zaslechnuvši Jerryho úpění, a Jerry, přestav na okamžik aby naslouchal, zaslechl Michala vedle ní, štěkajícího svůj vzdor, a viděl,

nejsa si toho ani vědom, Michalovo zakrnělé ucho trčeti do výše. Když pak kapitán Van Horn a jeho pomocník Borckmann počali dávati rozkazy, a když Arangina hlavní plachta a vratiplachta počaly se zdvihati na stěžních, vložil Jerry celé své srdce v nářek, o němž Bob tvrdil Derbymu na břehu, že to je »největší hlasový výkon«, jejž kdy slyšel od některého psa, a že nehledíc k tomu, že má o něco slabší hlas, Jerry nezadal by mnoho Carusovi. Avšak tento zpěv dodal Hagginovi, jenž, jakmile se dostal na břeh, zahvízdl na Biddy a pustil se s ní rychle odtud po břehu.

Vida jak se vzdalují, zvýšil Jerry ještě více svůj Carusovský výkon k veliké potěše Pennduffrynského hocha, stojícího vedle něho. Smál se a posmíval se Jerrymu svým falsetovým, cvrkajícím hlasem, podobajícím se spíše zvukům tvorů, bydlících v džungli na stromech, zpola ptačím a zpola lidským, než hlasu člověka, všech lidí a tedy i bohů. To posloužilo jako výtečný protilék. Rozhorlení nad tím, že pouhý černoch by se mu vysmíval, zmocnilo se Jerryho a opanovav se, zaťal již v nejbližším okamžiku své mladé zuby, ostré jako jehly, do nahého lýtka překvapeného černocha ve dvou dlouhých, rovnoběžných ranách, z nichž okamžitě vytryskla krev. Černoch odskočil ihned zděšen, avšak v žilách Jerryho byla pravá krev Terrence Nádherného, a jako kdysi jeho otec, pronásledoval i on nyní černocha a zachytil druhé jeho lýtko, vtisknuv mu tam krvavý vzorek.

V tom okamžiku byly právě kotvy vytaženy, a přední plachty se nadmuly, a kapitán Van Horn, jehož bdělému oku neušla žádná podrobnost této příhody, dávaje rozkaz černochu u kormidla, obrátil se s pochvalou k Jerrymu.

»Jen do toho, Jerry!« pobízel ho, »chyť ho! Zatřes s ním! Dej mu! Chyť ho! Chyť ho!«

Černoch v sebeobraně chtěl kopnouti Jerryho, který však poskočiv, místo aby uskočil — taktéž zděděná vlastnost po Terrenci — uhnul se bosé noze a vtiskl další řadu rudých, rovnoběžných čar do tmavé nohy. To bylo již příliš mnoho, a černoch, boje se více Van Horna než Jerryho, obrátil se a utíkal na příď, vyskočiv do bezpečí na osm Lee-Enfieldových pušek, ležících na kajutovém světlíku, kde byly hlídány jedním členem lodního mužstva. Jerry bouřil kolem světlíku, vyskakuje a padaje opět zpátky, dokud ho kapitán Van Horn nezavolal.

»Nu, to je nějaký lovec negrů, to štěně, to je n ě j a k ý lovec negrů!« svěřoval Van Horn Borckmannovi, skláněje se, aby pohladil Jerryho a vzdal mu zaslouženou chválu.

A Jerry pod touto laskající rukou boha, byť i tento nenosil kalhot, zapomněl o okamžik déle na osud, jenž ho očekával.

»Je jako lev — spíše jako Airedale, než jako irský terrier,« Van Horn pokračoval k svému pomocníku, hladě stále ještě psa. »Hleďte, jak je již nyní velký. Hleďte na jeho nohy. A ta prsa! Ten něco vydrží. A jaký z něho bude pes, až vyroste, podle toho, jaké má již nyní nohy.«

Jerry vzpomněl opět na svůj bol a chystal se vrhnouti se po palubě k pažení, chtěje zahlédnouti ještě Meringe, menšící se každé vteřiny v dáli, když tu právě závan jihovýchodního pasátu nadmul plachty a naklonil A r a n g i. A po palubě, nakloněné v tom okamžiku v úhlu pětačtyřiceti stupňů, Jerry klouzal a sjížděl dolů,

snaže se marně zadržeti se svými drápy na kluzké ploše. Dostal se až k patě křížového stěžně, když kapitán Van Horn s okem námořníka, pro korálový útes pod svým bokem velel: »Silně do závětří!«

Borckman a jeho černý kormidelník opakovali jeho slova, a jak se kolo otočilo dolů, Arangi rychlostí čarodějky otočila se podle větru a v okamžiku byla v rovnováze se zplihlými předními plachtami a s přehozenými plachetními provazci.

Jerry, mysle stále ještě na Meringe, použil této vodorovné plochy k tomu, aby se opět dostal na nohy, a hnal se k pažení. Byl však zaleknut rachotem kladky velkého provazce na silném rahnu, když hlavní plachta, nyní v závětří a cítíc vítr s druhé strany, počala se opět těžce nadouvati. Vyhnul se nebezpečí, hrozícímu mu hlavním provazcem, divokým skokem (ačkoli neméně divoký byl skok Van Hornův, aby ho zachránil) a ocitl se přímo pod hlavním stěžněm, zatím co velká plachta dmula se nad ním, jako by se měla na něho sřítiti a rozdrtiti ho.

Taková byla první zkušenost Jerryho s plachtami. Neznal ještě těch šelem, a rovněž ne jejich zvyků, měl však dosud v živé vzpomínce z doby, kdy byl ještě malým štěnětem, jak uprostřed ohrady hnal se na něho jestřáb, spadnuvší přímo na něho s oblohy. Pod tímto mohutným, výhrůžným dojmem schoulil se na palubě. Nad ním, řítě se jako blesk s modré oblohy, byl nyní okřídlený jestřáb daleko větší, než byl onen, s nímž se tehdy setkal. Avšak v jeho schoulení se nebylo ani stopy zbabělosti. Choulil se, chystaje se, sbíraje všechny své síly podle pravidel své přirozenosti, aby skokem nahoru utkal se uprostřed dráhy s tou obrovskou hrozící věcí.

Avšak v následujícím již zlomku okamžiku, tak krátkém, že Jerry vymrštiv se minul se i se stínem svého nepřítele, hlavní plachta s opětným rachotem kladek se přesunula a zůstala na druhé straně.

Van Hornovi neušlo z toho nic. Dříve, svého času viděl mladé psy poděšené a zaražené při prvním setkání s těmito plachtami, visícími dolů, naplňujícími oblohu a stínícími slunce. Zde byl první pes, jehož viděl skočit s vyceněnými zuby, nepostrašeného, aby se utkal s tím ohromným neznámým.

S mimovolným obdivem zdvihl Van Horn Jerryho s paluby a sevřel ho v náruč.

Hlava III.

Jerry pro tu chvíli naprosto zapomněl na Meringe. Jak dobře pamatoval, ten jestřáb tehdy měl ostrý zobák a drápy. Bylo třeba dáti pozor na tu rachotící obludu nad ním. Jerry, krče se ke skoku a snaže se při tom udržeti se pevně na kluzké, klonící se ploše, upíral stále zraky na hlavní plachtu, vyrážeje hlasité vytí při každém jejím pohybu.

Arangi proplétala se mezi korálovými útesy úzkého průlivu, majíc v patách silný pasátní vítr. To vyžadovalo častého manévrování, takže hlavní plachta stále se přešinovala s jedné strany na druhou, vydávajíc zvuk svištění křídel, ostré rat-tat-tat rahen a provazců. Půltuctukráte, když se šinula nad jeho hlavou, Jerry po ní skočil, maje tlamu připravenu k chňapnutí, se rty ohrnutými tak, že odkrývaly čisté zuby štěněte, svítící na slunci, jako by byly ze slonoviny.

Minuv se cíle při každém svém skoku, dospěl Jerry k úsudku. Mimochodem nutno poznamenati, že tento úsudek byl dosažen pouze určitým způsobem uvažování. Z řady pozorování jedné a téže věci, jež ho ohrožovala vždy týmž způsobem, z řady útoků, shledal, že mu tato věc neublížila, ba že s ní nepřišel ani do styku. Nebyla tudíž — ač ho ani nenapadlo, že by přemýšlel

— nebyla nebezpečnou, ničivou věcí, za jakou ji zpočátku považoval. Je snad dobře míti se před ní na pozoru, ačkoli v jeho roztřídění zaujala již místo mezi věcmi, jež zdály se býti strašnými, ačkoli strašnými nebyly. Tak naučil se nebáti se řevu větru mezi palmami, když ležel skryt v koutě na verandě plantážního domu, ani útoku vln, syčících a hučících neškodnou pěnou u břehu před jeho nohami.

Často během toho dne, pozorně a zároveň nedbale, téměř s vědomým posměchem, Jerry natáhl hlavu do výše, směrem k hlavní plachtě, když učinila nějaký náhlý pohyb, jako by se chtěla vrhnouti dolů, nebo když splihla a rachotila svými provazci a kladkami. Nekrčil se však již, aby na ni skočil. To byla první lekce, a zmohl ji snadno.

Vyrovnav se takto s plachtou, Jerry vrátil se ve své mysli opět k Meringu. Nebylo tu však již Meringu, ani Biddy a Terrence a Michala na břehu, ani pana Haggina a Derbyho a Boba; nebylo tu břehu, ani půdy s palmami poblíž a horami, zdvihajícími v dáli své věčně zelené vrcholky k obloze. Stále, ať stál na přídě nebo na zádi, na tom boku nebo na onom, opřen svou přední tlapou na šestipalcovém pažení a pátraje v dáli, viděl pouze oceán, vzedmutý, bouřlivý, na němž však stále v pořádku ubíraly se vlny se svým zpěněným hřbetem, poháněné ku předu pasátem.

Kdyby měl oči muže, téměř o dva sáhy výše, než byly jeho oči na palubě, a kdyby to byly vycvičené oči muže, nad to ještě námořníka, byl by Jerry spatřil modravou skvrnu Ysabelly k severu a skvrnu Floridy k jihu, přibírající stále více na jasnosti a zřetelnosti svých obrysů, jak A r a n g i ubírala se k závětří, hnána plným jihovýchodním pasátem. A kdyby se mu bylo dostalo

výhody námořního dalekohledu, jímž kapitán Van Horn nastavoval dosah svého zraku, byl by viděl, jak k východu vzdálené vrcholky Malaity zdvihají narůžovělé kotouče par nad moře.

Avšak Jerrymu bylo vše přítomné příliš bezprostředním. Záhy poznal železný zákon bezprostředního, a přijímati, co je, když to právě je, než plahočiti se za věcmi vzdálenými. Moře tu je, země tu více není. A r a n g i tu ovšem jest, spolu se životem hemžícím se na palubě. A seznamoval se tedy dále s tím, co je — zkrátka, aby poznal své nové okolí a přizpůsobil se mu.

Jeho první objev byl znamenitý — štěně divokého psa z houštin Ysabely, jež jeden z hochů, vracejících se z Meringa, vezl zpět na Malaitu. Oba psi byli asi téhož věku, avšak plemeno bylo různé. Divoký pes byl tím, čím byl, divokým psem, plazícím se, podlízavým, s ušima stále schlíplýma, s ocasem stále mezi nohama, očekávajícím stále nějakou nehodu, obávajícím se stále nějaké rány, ustrašeným a bojácným, chtějícím zapuditi hrozící nebezpečí pysky odchlíplými zlovolně od svých tesáků štěněte, krčícím se před každou ránou, vyjícím svůj strach i svou bolest a připraveným stále k nějakému proradnému kousku, jakmile by to štěstí a příznivé okolnosti dovolovaly.

Divoký pes byl vyspělejší, než Jerry, silnějšího těla a zralejším v ničemnosti; Jerry však byl modré krve, vybraného plemene a statečný. Divoký pes pocházel z výběru stejně přísného, avšak přece jen byl to výběr jiného druhu. Jeho křováčtí předkové, od nichž pocházel, přežili ostatní pouze následkem výběru strachem. Nebojovali nikdy dobrovolně proti přesile. Ve volném poli neútočili nikdy, leč byla-li kořist slabší a bezbranná. Místo odvahy udržeti se při životě svým plazením,

ukrýváním se a tím, že se vyhýbali nebezpečí. Byli vybráni slepě přírodou, v krutém a surovém okolí, kde bylo lze dosíci ceny života hlavně lstí, vyplývající ze zbabělosti a příležitostně zoufalou obranou, ocitli-li se v úzkých.

Výběr Jerryho děl se však s láskou, a byl to výběr odvahy. Jeho předkové byli rozvážně a vědomě zvoleni lidmi, kteří kdysi v zapomenuté minulosti vzali divokého psa a učinili z něco něco, o čem snili, co obdivovali a co chtěli míti takovým. Nesmí nikdy bojovati jako krysa v koutě, neboť nesmí se vůbec podobati kryse a utíkati do kouta. Ústup musí mu býti nemyslitelným. Psi minulosti, kteří ustupovali, byli člověkem zavrženi. Nestali se předky Jerryho. Psi vybraní za jeho předky byli odvážní, smělí, útoční, řítící se ve tvář nebezpečí, kteří bojovali a umírali, nikdy však neustoupili s bojiště, a ježto rod plodí rod, byl Jerry takovým, jakým byl Terrence před ním, a jakými byli Terrencovi prarodiče dávno dříve.

Tím se stalo, že Jerry, setkav se náhodou s divokým psem, plížícím se lstivě s větru do závětří do kouta, jejž tvořil hlavní stěžeň a světlík kajuty, nezastavil se, aby uvažoval, zda ten tvor je větším a prudším než on. Vše, co věděl, bylo, že je to dávný nepřítel — divoký pes, jenž nebyl nikdy u krbu člověka. S divokým jásotem radosti, připoutavším ihned všeslyšící uši a vševidoucí oči kapitána Van Horna, Jerry poskočil k útoku. Divoké štěně vzchopilo se ihned s neuvěřitelnou rychlostí na nohy k naprostému ústupu, bylo však zasaženo náporem těla Jerryho a převaleno opět a opět na nakloněné palubě. A jak se tak překulilo, ucítilo ostré zuby, bodající je, chňapající kolem sebe, a vrčelo, vydávajíc střídavě vrčivé a hned opět kňučivé a hlasité zvuky strachu, bolesti a nízké pokory.

A Jerry byl gentleman, to jest, byl ušlechtilým psem. Byl tak vybrán. Protože ten tvor nepostavil se k boji, protože choval se nízce a kňučel, protože byl před ním bezpomocným, upustil od útoku a vyprostil se z klubka, v němž se s ním ocitl u odtokových žlábků paluby. Nemyslil na to. Postavil se na neklidné podlaze, cítě neobyčejné uspokojení svůdným pachem srsti divokého psa ve své hubě a svém vědomí a slyše ve svých uších a vědomí pochvalné volání kapitána Van Horna: »Hodný hoch je Jerry! Ty jsi fešák, Jerry! Nějaký pes je to, ano, n ě j a k ý pes!«

Když odcházel, nutno uznati, že bylo na Jerrym viděti pýchu. Jeho krok byl, jako by si pevněji vykračoval, a držení hlavy nazpět nad vrnícím divokým psem vyjadřovalo zřejmě: »Dobrá, myslím, že máš pro tentokráte dosti. Však se mi již vyhneš.«

Jerry pokračoval dále ve svém seznamování se s tím novým, nevelkým světem, který nezůstal ani na chvíli v klidu, nýbrž stále se zmítal, zdvihal, klesal na vzedmuté mořské hladině. Byli tu merinžští hoši, vracející se domů. Vzal si za úkol zjistiti je všechny, při čemž dostávalo se mu nevrlých pohledů a zlostného mručení, jež oplácel opět tím, že se ježil a výhružně vrčel. Byv tak vychován, kráčel tu na svých čtyřech nohách vyšší než oni, byť i byli dvounozí, neboť pohyboval se a žil dosud vždy pod ochranou svého velkého dvounohého boha v kalhotech, p a n a Haggina.

Pak tu byli cizí vracející se hoši s Pennduffrynu a ze zálivu Tisíce lodí. Trval na tom, že je musí poznati všechny. Snad budoucně někdy bude třeba, aby je znal. Nemyslil na to, vyzbrojoval se prostě znalostí svého okolí, aniž by měl při tom určité záměry, a aniž by dbal o budoucnost.

Ve své schopnosti k poznatkům postřehl brzo, že právě tak jako na plantáži byl rozdíl mezi hochy, zaměstnanými v domácnosti a hochy pracujícími v polích, také zde na A r a n g i byli ještě jiní hoši, lišící se od těch, kdož se vraceli domů. Bylo to lodní mužstvo. Těch patnáct černochů, z nichž sestávalo, byli bližšími kapitánu Van Hornovi, než ostatní. Zdálo se, jako by bezprostředně náleželi k A r a n g i a k němu. Pracovali pod ním na každé slovo jeho rozkazu, řídíce kormidlo, natahujíce a povolujíce lana, nalévajíce z moře vodu na palubu a metouce košťaty.

Právě jako se Jerry naučil od pana Haggina, že musí býti snášelivějším k domácím hochům než k polním, přestoupili-li tito někdy ohradu, tak naučil se nyní opět od kapitána Van Horna, že musí býti snášelivějším k lodnímu mužstvu než k ostatním černochům. Ohledně jedněch mohl si více dovoliti, než ohledně druhých. Pokud kapitán Van Horn nechtěl, aby Jerry honil jeho lodní mužstvo, bylo jeho povinností nehoniti ho. S druhé strany nezapomněl však nikdy, že byl psem bílého boha. Byť i snad nesměl honiti tyto jednotlivé černochy, nebyl ochoten k nijaké důvěrnosti s nimi. Měl je stále dobře na očích. Pokládal je pouze za trpěné, jako ty, jež pan Haggin živil a někdy trestal bičem. Zaujímali jakési střední místo v celém systému jeho okolí, a musil na ně dávati pozor pro případ, že by se nedrželi na svém vykázaném místě. Přiznával jim větší volnost, nepřiznával jim však rovnosti. V nejlepším případě musí se k nim chovati zdrželivě.

Prozkoumal také důkladně lodní kuchyni, nevlídné místo nahoře na volné palubě, vystavěné větru a dešti a bouři, kde stála malá plotna, a to dokonce ani lodní plotna, na níž pomocí provazců a obklopeni kouřem

dva černoši plahočili se, vaříce potravu pro těch osmdesát osob na palubě.

Pak upoutalo jeho pozornost podivné počínání lodního mužstva. Našroubovali kolmé roury sloužící jako kůly na vrchní hranu lodního pažení, k nimž pak připevnili tři pásy ostnatého drátu, které obklopovaly takto celou loď a byly přerušeny pouze u lodního můstku, tvoříce úzký průchod na patnáct palců. Že to bylo opatření proti nebezpečí, Jerry cítil, aniž by za tím účelem sám musil tam projíti. Celý svůj život již od prvních dojmů životních trávil uprostřed nebezpečí, hrozícího stále se strany černochů. V domě na merinžské plantáži vždy několik bílých mužů hledělo úkosem na těch mnoho černochů, kteří jim náleželi a pro ně pracovali. Ve společném pokoji, kde byl stůl k obědu, kulečník a fonograf, stály stojany s puškami, a v každé ložnici, vedle každé postele, hned po ruce, byly revolvery a pušky. A mimo to pan Haggin a Derby a Bob měli vždy revolvery u svých pasů, když vycházeli z domu, chtějíce jíti mezi své černochy.

Jerry znal tyto lomozné předměty a věděl, k čemu jsou — že jsou to nástroje zkázy a smrti. Viděl, jak živé věci byly jimi zničeny, jako puarky, kozy, ptáci a krokodilové. Pomocí těchto věcí bílí bozi procházeli prostor, aniž by jej procházeli svými těly, a ničili živé věci. On naopak, chtěl-li něčemu uškoditi, musil svým tělem skřížiti prostor, aby se k tomu dostal. On byl tudíž jiný, jeho schopnost byla obmezena. Všechny nemožné věci byly možnými těm neobmezeným, dvounohým, bílým bohům. Jistým způsobem tato jejich schopnost ničiti na dálku byla jakýmsi prodloužením drápů a tesáků. Aniž by o tom uvažoval nebo toho byl si vědom, přijal to, jako přijímal i vše ostatní z toho tajemného světa kolem sebe.

Jednou dokonce viděl Jerry, jak jeho pán, pan Haggin, poslal smrt do dálky na jiný, taktéž hlučný způsob. S verandy viděl, jak hodil nějaké rourky, naplněné výbušným dynamitem, do ječícího zástupu černochů, přišedších s nepřátelskými úmysly Odjinud na dlouhých válečných canoe, s dlouhými zobci, černých, vyřezávaných a vyložených perletí, jež vytáhli na břeh před vraty Meringu.

Mnohých takových opatření bílých bohů byl si Jerry vědom, a tak, cítě to jakýmsi téměř neznatelným způsobem, pokládal samozřejmě toto oplocení ostnatým drátem na tomto plovoucím světě za známku stálého nebezpečí. Neštěstí a smrt lpěly stále poblíž, čekajíce pouze na příležitost, aby uchvátily život a zničily ho. Život musí býti velice živým, má-li někdo žíti, to byl zákon, jemuž se Jerry přiučil z toho mála, jež dosud viděl v životě.

Pozoruje toto napínání ostnatého drátu, zažil Jerry srážku s Lerumie, hochem vracejícím se z Meringu, jenž téhož jitra při naloďování byl poražen od Biddy s celým svým majetkem do příboje. Srážka stala se na pravé straně lodi u světlíku, u něhož Lerumie stál, dívaje se do laciného zrcádka a česaje si své huňaté vlasy dřevěným, ručně vyřezávaným hřebenem.

Jerry nepozoruje ani Lerumiovy přítomnosti, šel svou cestou na záď, kde Borckmann, kapitánův pomocník, dohlížel na napínání ostnatého drátu na tyče. Lerumie rozhlédnuv se kradmo kolem sebe, chtěje se přesvědčiti, zda čin, jejž zamýšlel provésti svou nohou, je dosti chráněn před cizími zraky, chtěl kopnouti syna svého čtyřnohého nepřítele. Jeho bosá noha zasáhla Jerryho na citlivém místě vyrůstajícího teprve ohonu, a Jerry takto znásilněn, s pocitem svatokrádeže, spáchané na sobě, okamžitě se rozdivočil.

Kapitán Van Horn, stojící na zádi poblíž průvlaku, odhaduje sílu větru na plachtách a nedostatečné počínání černocha u kormidla, nemohl viděti Jerryho, neboť obruba světlíku mu v tom bránila. Jeho oči postřehly však v ramenou Lerumie pohyb, dávající tušiti balancování na jedné noze, zatím co druhá kopla. Z toho pak, co následovalo, tušil, jak se to přihodilo.

Jerryho výkřik, jak se překotil, otočil, vyskočil a vrhl se ku předu, byl skutečným výkřikem nevole. Zachytil kotník a nohu již při druhém kopnutí, namířeném proti němu, ve vzduchu, a ačkoli sám se svezl na nakloněné palubě až do odtokového žlabu, zanechal na černé kůži rudé stopy svých zubů, ostrých jako jehly. Hlasitě štěkaje svou nevoli drápal se zpět po příkrém dřevěném svahu.

Lerumie opětovným pohledem stranou poznal, že je pozorován a že se nesmí pustiti do krajnosti. Prchal kolem světlíku, chtěje uniknouti dolů do podlodí, Jerry ho však uchopil svými ostrými zuby za lýtko. Jerry útočiv slepě dostal se černochovi do cesty. Následoval prudký, těžký pád, urychlený náhlým zadutím větru do plachet, a Lerumie, snaže se marně dostati se na nohy, napadl na ony tři pruhy ostnatého drátu na závětrném pažení.

Zástup černochů na palubě zavýskl vesele, a Jerry, jehož hněv se dosud neztišil, nyní, když jeho protivník ustoupil s bojiště, považoval se omylem za předmět smíchu těch černochů a obrátil se proti nim, chňapaje a kousaje po těch četných nohách prchajících před ním. Hnali se dolů do kajuty a schodištěm do předního srubu, vyběhli na čeleň, a naskákali na rahna, až viseli všude ve vzduchu jako nějací velcí ptáci. Na konec paluba náležela Jerrymu mimo lodní mužstvo, neboť naučil se již rozeznávati mezi nimi. Kapitán Van Horn

vzdával mu vesele a hlasitě chválu, volaje Jerryho k sobě a popleskávaje ho s radostným obdivem. Hned na to však obrátil se kapitán k svým četným cestujícím a prohlašoval anglickou hantýrkou:

»Hoj! Vy chlapíci! Musím vám říci velikou věc. Ten chlapík pes je můj pes. Když někdo z vás mu ublíží — na mé slovo! — spravím si to s takovým mužem. Vytluku z něho kosti. Vy si dejte pozor na své nohy, a já si dám pozor na svého psa. Rozumíte?«

Všichni cestující, visíce dosud ve vzduchu s lesknoucíma se černýma očima a tlachajíce něco druh ke druhu, přijali zákon bílého muže. Ba ani Lerumie, značně potrhán ostnatým drátem, nereptal, ani nemručel svých hrozeb. Místo toho a snášeje výbuch smíchu od svých druhů a pozoruje záblesk kapitánova oka, třel a ohmatával si rány a hučel:

»Mé slovo! Řádný chlapík ten pes!«

Nebylo tomu tak, že by snad Jerry byl nevlídný. Jako Biddy a Terrence byl prudký a neohrožený, kterýchžto vlastností dostalo se mu dědictvím. A jako Biddy a Terrence liboval si v honění negrů, což opět bylo následkem výchovy. Od svých nejčasnějších dnů štěněte byl takto vychován a cvičen. Negři byli negři; avšak bílí muži byli bohové, a bílí bohové to byli, kdož ho cvičili honiti negry a držeti je na jejich náležitém nižším místě ve světě. Celý svět držela dlaň ruky bílých mužů. Negři — nuže, neviděl snad vždy, že byli nuceni držeti se na svém nižším, podřízeném místě? Neviděl snad někdy, příležitostně, jak byli přivázáni k palmám v merinžské ohradě, a jak jejich záda byla rozbičována bílými bohy? Jaký div tedy, že irský terrier dobrého plemene, pln lásky a obdivu k svému bílému bohu, hleděl na negry taktéž jeho očima a počí-

nal si proti nim takovým způsobem, jenž zjednával mu odměnou pochvalu bílého boha.

Pro Jerryho byl to vzrušující den. Kolem A r a n g i a na ní bylo vše novým a zvláštním, a byla tak zalidněna, že stále přiházelo se něco vzrušujícího. Měl novou srážku s divokým psem, který ho zrádně napadl z boku ze svého úkrytu. Zavazadla náležející černochům byla nepravidelně nakupena na hromadu tak, že mezi dvěma krabicemi nejspodnější řady byla ponechána malá mezera. Z této jeskyně, jak Jerry kráčel kolem na zavolání svého pána, divoký pes vyskočil, zaťal své ostré zuby štěněte do žluté sametové srsti Jerryho a uskočil zase zpět do své skrýše.

City Jerryho byly opět pobouřeny. Dovedl pochopiti útok z boku. Často on i Michal si tak hráli. Avšak ustoupiti z boje, jakmile boj jednou počal, bylo cizím Jerryho obyčejům a povaze. S opravdivým hněvem vrhl se do mezery mezi krabicemi za svým nepřítelem. To však bylo místo, kde divoký pes měl nejvýhodnější postavení v boji — v koutě. Když Jerry vrhl se do toho obmezeného prostoru, narazil hlavou na krabici nahoře a v nejbližším okamžiku cítil již nápor zubů svého soupeře na svých vlastních zubech a čelisti.

Nebylo možno dostati se na divokého psa, nebylo naděje, že se tam bude moci na něho vrhnouti poctivě, ušlechtilým způsobem, celou svou váhou v otevřeném boji. Vše, co Jerry mohl podniknouti, bylo plaziti se a krčiti se a lézti po břiše ku předu, a stále setkával se jen se šklebící se tlamou zubů. I tak byl by však přece posléze dostal divokého psa, kdyby Borckman jda kolem, nebyl zasáhl a nebyl vytáhl Jerryho za zadní nohu. Na to ozvalo se zavolání kapitána Van Horna, a Jerry poslušně ubíral se na záď.

Oběd byl podán na palubě ve stínu vratidla, a Jerry sedě mezi oběma muži dostal svůj podíl. Již dospěl také k všeobecnému úsudku, že z těch dvou kapitán byl vyšším bohem, neboť dával mnoho rozkazů, jichž jeho pomocník poslouchal. Pomocník opět s druhé strany dával rozkazy černochům, nikdy však nedal rozkazů kapitánovi. Dále ještě, Jerry pocítil oblibu ke kapitánovi a přilnul více k němu. Když strčil nos do kapitánova talíře, byl mírně odstrčen. Avšak jednou, když jen začenichal nad kouřícím se pomocníkovým šálkem čaje, dostalo se mu výtky přes nos pomocníkovým špinavým prstem. A také mu pomocník nenabídl žádného sousta.

Kapitán Van Horn dal mu nejdříve malou misku kaše z ovesné mouky, bohatě polité hustou smetanou a oslazené vrchovatou lžící cukru. Pak dal mu tu a tam kousky chleba, pomazaného máslem a zbytky pečené ryby, z nichž dříve pozorně vytahal tenké kosti.

Jeho milovaný pan Haggin nekrmil ho nikdy při obědě se svého stolu, a Jerry byl všecek nadšen radostí nad touto rozkošnou zkušeností. A jsa mlád, snažil se použíti jí, jak náleží, a naléhal nenáležitě na kapitána, aby mu dal ještě více ryby a chleba a másla. Jednou dokonce zaštěkal svou žádost. To vzbudilo v kapitánově hlavě myšlenku a týž počal hned na to učiti Jerryho »mluviti«.

Po uplynutí pěti minut uměl již mluviti tiše a promluviti také pouze jednou — tichým, měkkým, zvonkovitým zaštěknutím jediné slabiky. V těchto prvních pěti minutách naučil se také »sedni«, jakožto něco naprosto jiného než »lehni«, a že musí seděti, mluví-li, a že musí mluviti, aniž by při tom skákal nebo měnil svou posici v sedě, a že musí čekati, až mu bude dán kus něčeho k snědku.

Dále přidal tři slova k svému slovníku. Nadále »mluv« bude mu znamenati mluviti, »sedni« seděti a nebude znamenati »lehni«. Třetí dodatek k jeho slovníku byl »kapitán«. To bylo jméno, jímž, jak slyšel, pomocník opětovně oslovoval Van Horna. A právě tak, jako Jerry věděl, volal-li někdo »Michale«, že volání toto se vztahovalo na Michala a ne na Biddy nebo Terrence nebo jeho sama, tak věděl nyní také, že »kapitán« bylo jméno dvounohého bílého pána jeho nového plovoucího světa.

»To není ani pes,« zněl Van Hornův úsudek k pomocníkovi. »Jistě za těma hnědýma očima je dost lidského rozumu. Je mu nyní šest měsíců. Šestiletý hoch by byl zázračným dítětem, kdyby se naučil v pěti minutách vše, co se právě naučil ten pes. Proč, u všech všudy, by pes neměl míti mozek a rozum jako člověk? Umí-li jednati jako člověk, může přece také jako člověk mysliti.«

H l a v a IV.

Schodiště do hlavní kajuty byl příkrý žebřík, a po něm byl Jerry po obědě donesen dolů kapitánem. Kajuta byla dlouhá místnost, táhnoucí se po celé délce A r a n g i, od lazaretu na zádi, až k malému pokojíku na přídě. Před tímto pokojíkem, oddělen silnou prkennou příčkou, byl přední srub, obývaný lodním mužstvem. O ten malý pokojík dělili se Van Horn a Borckman, kdežto hlavní kajuta byla osazena šedesáti a několika vracejícími se černochy. Seděli na bobku kolem a leželi všude na podlaze a na dlouhých, nízkých pryčnách, táhnoucích se po celé délce kajuty po obou stranách.

V malém svém pokojíku hodil kapitán pokrývku do jednoho kouta na podlahu, a nebylo mu nesnadno docíliti, aby Jerry pochopil, že to je jeho lože. A rovněž nebylo Jerrymu při jeho plném žaludku a únavě po tolika vzrušeních nesnadno upadnouti ihned ve spánek.

O hodinu později byl probuzen příchodem Borckmanovým. Když zavrtěl pahýlem svého ohonu a usmál se přátelsky očima, pomocník se na něho zamračil a něco hněvivě zabručel. Jerry nepokusil se už o další předehru, nýbrž ležel tiše, pozoruje ho. Pomocník přišel si pro nějaký doušek. Ve skutečnosti bylo to tak,

že kradl pití z Van Hornovy zásoby. Jerry to nevěděl. Na plantážích viděl často, že běloši popíjeli. Zde však byl přece jen jakýsi rozdíl v tom, jak Borckman se napil. Jerry byl si jaksi nejasně vědom toho, že v tom bylo něco pokoutního. Co však nebylo v pořádku, nevěděl; tušil pouze něco takového a pozoroval ho podezíravě.

Když pomocník odešel, Jerry byl by opět usnul, kdyby nedbale zavřené dveře se nebyly s bouchnutím otevřely. Otevřev oči a připraven na nějaký nepřátelský vpád z neznáma, spatřil pojednou velkého švába plížiti se po zdi. Když vyskočil na nohy a opatrně k němu kráčel, šváb pospíšil si s lehkým zašustěním a zmizel ve skulině. Jerry znal již po celý život šváby, avšak bylo mu určeno, aby se o nich přiučil ještě více, zvláště o tom zvláštním druhu, bydlícím na A r a n g i.

Po zběžné prohlídce pokojíku vyšel ven do kajuty. Černoši byli zde všude nataženi, avšak považuje to za svou povinnost vůči kapitánu, Jerry umínil si, že je všecky zjistí. Mračili se na něho a mručeli tiše výhrůžná slova, když k nim zblízka čenichal. Jeden z nich odvážil se pohroziti mu ranou, avšak Jerry místo aby uskočil, vycenil zuby a chystal se ke skoku. Černoch dal rychle sklesnouti své ruce podle těla a vydával konejšivé, kajícné zvuky, kdežto ostatní se chechtali, a Jerry šel opět svou cestou. Nebylo to nic nového. Vždy bylo lze čekati ránu od černochů, nebyli-li běloši poblíž. Jak pomocník, tak i kapitán byli nyní na palubě, a Jerry, byť i beze strachu, přece jen pokračoval s opatrností ve svých výzkumech.

Avšak na zádi u lazaretu, jehož vchod neměl dveří, pojednou něco zvětřil a vrhl se tam, jda za novým pachem, jejž postřehl svými nozdrami. Nějaká cizí osoba

byla tam v tom nízkém, tmavém prostoru, osoba, jejíhož pachu dosud nikdy necítil. Nějaké mladé černé děvče, oděné pouze košilí, leželo tam na hrubé rohoži z trávy, rozestřené na hromadě beden s tabákem a padesátiliberních cínových krabicích s moukou.

Něco kradmého a tajného bylo při ní, co Jerry ihned postřehl a poznal již dávno, že bylo vždy něco v nepořádku, když nějaký černoch se takto skrýval a tajil. Děvče vykřiklo strachem, když Jerry zaštěkal na poplach a vrhl se na ně. I když ji škrábal svými zuby na nahém rameni, nebránila se mu a také již nekřičela. Schoulila se jen, chvěla se a nepostavila se mu na odpor. Sevřev pevně zuby držel ji za její tenkou košili, trhal s ní a tahal ji, vrče a dorážeje na ni a štěkaje hlasitě, aby přivolal kapitána nebo jeho pomocníka.

Při tomto zápasu děvče ztratilo rovnováhu na bednách a celá ta hromada se sesula. To bylo Jerrymu podnětem, aby štěkal ještě divočeji na poplach, kdežto černoši, nahlížejíce sem z kajuty, smáli se s krutou škodolibostí.

Když kapitán přišel, Jerry vrtěl svým kusým ohonem a maje uši položeny nazad, dorážel tím úsilovněji a tahal za tenkou bavlnu šatu dívčina. Očekával chválu za svůj čin, když mu však kapitán prostě řekl, aby toho nechal, poslechl, chápaje, že toto skrývající se, postrašené stvoření bylo něčím docela jiným, a musí s ním býti jinak zacházeno, než s ostatními skrývajícími se černochy.

Ustrašena byla tak, jak jen málo lidí kdy bylo. Van Horn říkal, že je to pytel trampot, a byl by se toho pytle trampot rád zbavil, aniž by jej však byl vysadil úplnému zničení. Právě před zničením ji zachránil, vyměniv ji za tučné sele.

Obmezená, bezcenná, bezduchá, chorobná, ne více než tucet let stará, neměla naprosto žádného půvabu v očích mladých mužů své vesnice a byla proto určena svými zklamanými rodiči do hrnce na vaření. Když se s ní kapitán Van Horn po prvé setkal, bylo to právě, když tvořila hlavní postavu v truchlivém průvodu ku břehům řeky Balebuli.

Vše, jen ne kráska — zněl jeho úsudek, když zadržel průvod k slavnostnímu tanci. Vyhublá chorobou, s kůží prašivou suchými strupy nemoci zvané b u k u a, byla svázána na nohou i na rukou a jako sele shozena se silné tyče, spočívající na ramenou nosičů, kteří měli v úmyslu pojísti z ní. Příliš beznadějna, než aby čekala milost, nedožadovala se pomoci, ač hrozný strach, jejž pociťovala, zračil se výmluvně v jejích divoce zírajících očích.

V universální b ê c h e - d e - m e r*) zvěděl kapitán Van Horn, že nenašla zalíbení v očích svých vrstevníků a že jsou právě na cestě přivázati ji ke kůlu až po krk v proudící vodě Balebuli. Dříve však, než ji tam přiváží, měli v úmyslu uvolniti její svaly a přerážeti jí hlavní kosti v rukou a nohou. Nebyl to snad nějaký náboženský obřad, k usmíření surových bohů džungle. Bylo to pouze věcí kuchařského umění. Živé maso, bylo-li s ním takto naloženo, stalo se křehčím a chutnějším, a při ní, jak její průvodci výslovně uváděli, jistě bylo třeba takového opatření. Dva dny ve vodě, řekli kapitánovi, stačí, aby bylo dosaženo účelu. Pak ji zabijí, rozdělají oheň a pozvou několik přátel.

Po půl hodině smlouvání, při němž kapitán Van Horn musil stále poukazovati na bezcennost tohoto zboží, koupil tučné sele za pět dolarů a vyměnil je za

*) Anglické hantýrce, užívané na ostrovech australských.

ni. Tak, ježto sele zaplatil zbožím, a ježto zboží bylo ceněno o sto procent výše, stálo ho děvče skutečně pouze dva dolary a padesát centíků.

A pak počaly trampoty kapitána Van Horna. Nemohl se zbaviti toho děvčete. Znal příliš dobře domorodce na Malaitě, než aby jim ji vydal kdekoli jinde na celém ostrově. Náčelník Išikola na Su'u nabízel mu za ni pět dvacítek kokosových ořechů, určených k pití, a Bau, křovácký náčelník, nabídl mu dvě kuřata na pobřeží Malu. Avšak tato poslední nabídka byla provázena výsměchem a ukazovala opovržení toho starého taškáře nad hubeností děvčete. Minuv se s brigou misionářů Západního Kříže, kde by nebyla bývala snědena, byl kapitán Van Horn nucen ponechati ji v malém koutě na A r a n g i, až do té problematické doby, kdy ji bude moci odevzdati misionářům.

Děvče nemělo však vůči němu ve svém srdci vděčnosti, poněvadž nemělo dosti mozku, aby mohlo pochopiti pravý stav věci. Ona, jež byla koupena za tučné sele, měla za to, že její životní úkol na tomto světě se tím nezměnil. Snědena měla býti a snědena také bude. Pouze místo jejího konečného určení se změnilo, a zde ten velký bílý pán na A r a n g i bude beze vší pochyby místem jejího určení, až ji dostatečně vykrmí. Jeho záměr byl jí přece jasným od první chvíle, kdy se pokusil nasytiti ji. A ona ho přelstila tím, že naprosto nejedla více, než bylo nevyhnutelně třeba, aby se udržela na živu.

A tak ona, jež dosud po celý svůj život žila pouze v houštinách a nikdy ani nohou nezavadila o nějaké canoe, přehazovala a převalovala se nyní do nekonečna na širém oceánu v ustavičném smrtelném strachu. V b ê c h e - d e - m e r, běžné mezi černochy na tom

tisíci ostrovů s deseti tisíci nářečími, cestující na Arangi ujišťovali ji jejím osudem. »Mé slovo, vy Mary,« řekl jí jeden, »krátký čas, malý kousek, a velký chlapík, bílý pán vás kai-kai.« Nebo opět druhý: »Velký chlapík, bílý pán kai-kai vás, mé slovo, žaludek, který mu patří, bude potom sem tam.«

Kai-kai bylo v bêche-de-mer tolik jako »snísti«. I Jerry to věděl. »Snísti« nebylo v jeho slovníku, avšak kai-kai ano, a znamenalo to více než »snísti«, neboť sloužilo to i za podstatné jméno i za časoslovo.

Děvče však neodpovídalo na posměšky černochů. Co se toho týče, nemluvilo vůbec nikdy, ba ani na kapitána Van Horna, jenž nevěděl ani tolik, jak se jmenuje.

Bylo pozdě odpoledne po objevení děvčete v lazaretě, když Jerry přišel opět na palubu. Sotva že ho kapitán, jenž ho vynesl po příkrém žebříku nahoru, postavil na palubu, když Jerry učinil opět nový objev — zemi. Neviděl ji, cítil ji však. Zdvihl nos do výše a větřil proti větru, nesoucímu mu vzkaz, a četl svým čenichem ve vzduchu právě tak, jako člověk by četl v novinách — slané pachy pobřeží a mlhu plnou výparů mangrových bažin za nízkého přílivu, kořeněnou vůní tropického rostlinstva a slabou, velice slabou, avšak význačnou příchuť kouře doutnajících ohňů.

Pasát vedoucí dosud dobře Arangi v závětří tohoto vyčnívajícího bodu Malaity, se utišil, tak že počalo opět lehké vlnobití s rachotem rahen a provazů a hromovými nárazy splihlých plachet. Jerry sotva že ještě tu a tam hodil opovržlivě svýma chytrýma očima na hlavní plachtu, tropící své kousky nad ním. Znal již jalovost jejích hrozeb, dával však pozor na kladky hlavního provazce a raději je obcházel hezky zdaleka.

Zatím co kapitán Van Horn, používaje bezvětří k výcviku svého mužstva s puškami, dal snésti Lee-Enfildské s jejich místa na střeše kajutového světlíku, Jerry pojednou se skrčil a našlapoval jaksi upiatě. Divoký pes však, na tři stopy od svého úkrytu pod krabicemi, neopominul dávati dobrý pozor. Číhal a vrčel výhrůžně; nebylo to nikterak vlídné vrčení. Naopak bylo tak odporné a divoké jako celý jeho život. Mnoho malých živočichů bálo se tohoto vrčení, které však nemělo zastrašujícího účinku na Jerryho, vykračujícího si dále svým obezřelým, pevným krokem. Když divoký pes skočil do otvoru pod krabicemi, Jerry skočil za ním, minuv nepřítele pouze o palec. Házeje přes palubu kusy dřeva, láhve a prázdné krabice od konserv, kapitán Van Horn nařídil osmi horlivcům ze svého lodního mužstva s puškami, aby se do toho dali. Jerry byl vzrušen a nadšen touto střelbou a zvyšoval lomoz svým štěkotem štěněte. Když byly odhozeny prázdné mosazné patrony, hoši nalézající se na zpáteční cestě domů, vrhli se na ně, ceníce je jako velice drahocenné předměty a strkajíce si je, ještě teplé, do prázdných otvorů ve svých ušních boltcích. Jejich uši byly provrtány množstvím takových otvorů, z nichž nejmenší mohl pojmouti patronu, kdežto ve větších byly zastrkány hliněné dýmky, kusy tabáku, ba i škatulky sirek. Některé otvory v boltcích byly tak velké, že byly ucpány vyřezávanými dřevěnými válci až tři palce v průměru.

Pomocník a kapitán nosili automatické bambitky za svými pasy a s těmi počali nyní stříleti, ránu za ránou, za obdivu nedýchajících ani černochů, užaslých nad takou zázračnou rychlostí střelby. Lodní mužstvo nebylo právě dovednými střelci, avšak Van Horn, jako každý kapitán na Šalomounských ostrovech, věděl, že

křováčtí domorodci a obyvatelé na pobřeží jsou střelci ještě horšími, a věděl také, že lze se spolehnouti na střelbu lodního mužstva — neobrátí-li se lodní mužstvo samo proti lodi, až bude zle.

Předně, Borckmanova bambitka drhla a Van Horn ho plísnil za jeho nedbalost, že ji nedrží v čistotě a dobře naolejovanou. Mimo to Borkmanovi byla položena otázku, mnoho-li již dnes vypil a zda snad tomu jest přičítati, že jeho dnešní střelba byla pod průměr. Borckman vysvětloval, že se o něho pokouší zimnice, a Van Horn odložil své pochybnosti, až teprve o několik minut později, sedě ve stínu rumpálu s Jerrym v náručí, řekl Jerrymu vše, jak se věci mají.

»Jeho slabá stránka, Jerry, je kořalka,« vysvětloval. »Můj ty bože, musím držeti všechny své hlídky a polovičku jeho. A říká, že je to zimnice. Nevěř tomu, Jerry. Kořalka je to — nic než ko-řal-ka. A je to dobrý námořník, Jerry, když je střízliv. Ale jak se napije, je jako blázen. Pak se mu v hlavě vše převrátí na ruby a je to šílenec, pouhý šílenec, a dovede chrápati ve vichřici a přemáhati se, aby neusnul, když je moře jako stůl. — Jerry, ty chceš těmi svými malými prackami právě vstoupiti do světa, dej si raditi od člověka, jenž to zná, a nedávej se nikdy na kořalku. Věř mi, Jerry, hochu, — poslechni mne jako svého otce, — za kořalku si nikdy nic nekoupíš.«

Načež zanechav Jerryho na palubě, aby si hleděl opět divokého psa, kapitán Van Horn odešel dolů do svého pokojíku a připil si tam zhluboka z téže láhve, z níž mu Borckman kradl.

Číhání na divokého psa bylo zábavou, alespoň pro Jerryho, který byl nadán takovým srdcem, že necítil zlomyslnosti, a který se tím pouze nesmírně bavil. Do-

dávalo mu to ostatně také příjemného vědomí vlastní převahy, neboť divoký pes před ním vždy uprchl. Alespoň pokud jde o psy, byl Jerry chlapíkem, pánem na palubě A r a n g i. Nepřišlo mu vůbec na mysl hloubati o tom, jak asi jeho chování působí na divokého psa, ačkoli tento ve skutečnosti vedl ubohý život. Nikdy, leč byl-li Jerry dole, neodvážil se divoch dále, než na několik stop od svého úkrytu a chodil tu ve stálém strachu a úzkosti před tím tlustým, zpanštělým štěnětem, nebojícím se jeho vrčení.

Pozdě odpoledne Jerry rozběhl se na záď, když dal právě divokému psu za vyučenou, a našel tam kapitána sedícího na palubě, opřeného zády o pažení, s koleny skrčenými a hledícího roztržitě do závětří. Jerry očenichal mu nahé lýtko — ne, že by ho chtěl zjistiti, nýbrž pouze, že pocítil k tomu chut a jaksi na přátelský pozdrav. Avšak Van Horn si toho nepovšiml, zíraje jen stále dále na mořskou hladinu. Jako by si nebyl ani vědom přítomnosti štěněte.

Jerry položil si bradu na kapitánovo koleno a hleděl mu dlouho a vážně do tváře. Tentokráte si toho kapitán všiml a byl mile dojat, neprojevil to však posud nijak. Jerry zkusil tedy nový způsob. Kapitánova ruka visela volně zpola otevřena, opřena pouze předloktím o druhé koleno. Na tuto otevřenou část ruky položil Jerry svůj měkký zlatý čenich a zůstal pak zticha, s očima zabořenýma do dlaně. Kdyby byl mohl viděti, byl by postřehl zásvit v očích kapitánových, odvrátivších se nyní od moře a shlížejících dolů na něho. Jerry však nemohl toho viděti. Zůstal tak ještě chvilku a pak zhluboka vzdychl.

To bylo již příliš mnoho pro kapitána, jenž se zasmál s takou upřímnou srdečností, že Jerryho hedvábné

uši položily se nazad, a pes, pln vděčnosti za takový projev náklonnosti, hleděl na něho nadšen, že se může sluniti v paprscích úsměvu svého boha. Jerryho ohon počal se při tom divoce vrtěti. Tu pojednou zavřela se polootevřená ruka tak pevně, že zachytila volně visící kůži hlavy a tváře Jerryho, a ruka počala tak třásti s ním ku předu a nazpět s takovou žertovnou silou, že pes byl nucen balancovati sem tam na všech čtyřech.

Pro Jerryho byla to rozkoš. Nikoli, bylo to více, bylo to nadšení. Neboť Jerry věděl, že nebylo ani hněvu, ani nebezpečí v drsnosti těchto pohybů ruky, a že to byla pouhá hra, jakou on a Michal spolu tak rádi prováděli. Někdy pohrával si tak také s Biddy a s láskou třepal takto druh druhem. Někdy, avšak velmi zřídka, i pan Haggin pohrával si s ním takovýmto způsobem. Pro Jerryho bylo to mluvou plnou neklamného významu.

Když pohyby staly se drsnějšími, prudšími, Jerry vydal svůj nejvíce divoký štěkot, jehož divokost zvyšovala se ještě vzrůstající silou pohybů. Avšak i to bylo jenom žertem, aby druhý myslil, že dělá bolest tomu, jehož příliš miluje, než aby mu ublížil. Vzpíral se pevnému hmatu ruky hledě se vyvléci a snažil se nakroutiti svou tvář pod zachycenou kůží, aby mohl kousnouti.

Když kapitán náhlým pohybem ho pustil a odhodil od sebe, hnal se Jerry zpět, ceně zuby a štěkaje, přeje si, aby ho kapitán opět tak chytil a jím třásl. Hra pokračovala za stoupajícího vzrušení Jerryho. Jednou předstihnuv kapitána uchopil jeho ruku do svých zubů, nestiskl jich však. Držel ji jen, láskaje ji, tlače své zuby na kůži, aniž by však kousl.

Hra stala se divočejší, a Jerry všecek se v ní ztápěl.

Hraje si stále, rozčilil se již tak, že vše, co předstíral a zdál se viděti, stávalo se skutečným. Byl to zápas, zápas s tou rukou, jež ho chytala a třásla jím a vždy ho opět odhodila. Líčená divokost zmizela v jeho štěkotu a byla nahražena skutečnou. Ve chvílích, kdy byl odhozen a hnal se zpět k útoku, štěkal vysokým, hysterickým štěkotem štěněte. A kapitán Van Horn pozoruje to, pojednou, místo aby ho chytil, natáhl svou volně otevřenou ruku na znamení klidu, posuňkem tak starým, jako je lidská ruka. A v tomtéž okamžiku ozval se jeho hlas jediným slovem »Jerry!« Ozývala se v něm výčitka, rozkaz a současně útěšné ujištění láskou.

Jerry to věděl a ihned stal se opět svým. V okamžiku byl zkroušen, pln pokory, s ušima položenýma na zad, jako by prosil za odpuštění a omlouval se přílišnou vřelostí svého srdce. V jediném okamžiku z psa s otevřenou tlamou, vyceněnými tesáky, ženoucího se plnou silou k útoku, změnil se a roztál v uzlík měkkosti a něžnosti, přiběhl k otevřené ruce a líbal ji jazykem planoucím mezi bílými, lesknoucími se zuby jako nějaký růžový drahokam. A v nejbližším okamžiku byl již v kapitánově náručí, lísaje se k jeho tváři s jazykem vyplazeným a vyjadřujícím všechnu tu zvířatům odepřenou řeč. Byly to skutečné hody lásky, tak drahé jednomu jako druhému.

»Přisám Bůh!« zašeptal kapitán Van Horn. »Nejsi nic, než hromada citlivosti, se zlatým srdcem uprostřed a zlatým pláštěm balícím to všecko. U všech všudy, Jerry, ty jsi zlato, ryzí zlato uvnitř i zevně, a na celém světě nebyl dosud ražen takový pes, jako ty. Jsi zlaté srdce, ty zlatý pejsku, a buď ke mně hodný a měj mne rád tak, jako já budu vždy hodným k tobě a míti tě rád navždy a navždy.«

A kapitán Van Horn, velící na Arangi, s bosýma nohama a v laciné košili a honící černé lidožrouty s automatickými bambitkami za pasem ve dne v noci, jehož hlava propadla již ve dvaceti pobřežních vesnicích a křováckých opevněních, a jehož pokládali za nejhouževnatějšího námořníka na Šalomounských ostrovech, kde pouze ti, kdož sami jsou houževnatí, mohou udržeti se na živu a oceniti houževnatost jiných, mrkal cítě náhle vlhkost ve svých očích a neviděl na okamžik štěněte, jehož celé tělo třáslo se v jeho náručí láskou a líbalo slanou vláhu s jeho očí.

Hlava V.

A rychlá tropická noc zahalila A r a n g i, když střídavě kolébala se v tišinách a pokládala se a ponořovala v prudkých závanech vichřice na závětří kanibalského ostrova Malaity. Příčinou tohoto stále se měnícího počasí bylo, že přestal jihovýchodní pasátní vítr, a to stěžovalo strašně vaření v nechráněné palubní kuchyni a nutilo vracející se hochy, již neměli k promoknutí nic než svou kůži, pospíšiti dolů do kajuty.

První hlídka od osmi do dvanácti náležela pomocníku, a kapitán Van Horn, zahnán dolů prudkým bouřlivým lijákem, vzal Jerryho s sebou, aby se vyspal ve svém malém pokojíku. Jerry byl znaven četným vzrušením nejvzrušenějších dnů svého života a usnul hned a házel sebou a vrčel ze spaní, až kapitán pohlédnuv na něho ještě naposled a ušklíbnuv se, zhasínaje lampu, zabručel nahlas: »Je tu divoký pes, Jerry. Chyť to, naklep mu pořádně.«

Jerry spal tak zdravým spánkem, že, když konečně déšť, oloupiv ovzduší o poslední dech větru, ustal, zanechav v pokoji dusný vzduch, plný kouře jako v peci, nevěděl ani, že kapitán, lapaje po vzduchu vstal, maje svou sukni a košili promočenou potem, sbalil si pokrývku a podušku pod rameno a vyšel na palubu.

Jerry probudil se teprve, když velký, třípalcový šváb zašimral ho na citlivé lysé kůži mezi pařáty. Vzbudil se, kopaje uražen nohou, a hleděl na švába, který nikterak nespěchal, nýbrž důstojně odcházel svou cestou. Viděl, jak se připojil k jiným švábům, s nimiž se pak procházel po podlaze. Dosud nikdy neviděl jich tolik pohromadě, a dosud nikdy neviděl tak velikých. Všichni byli stejně velcí a byli všude. Dlouhé řady jich proudily ze skulin ve stěnách a sestupovaly, aby se připojily k svým druhům na podlaze.

Bylo to neslušné — alespoň dle Jerryho mínění nemělo by se něho takového trpěti. Pan Haggin, Derby a Bob netrpěli nikdy švábů, a jejich pravidla byla jeho pravidly. Šváb byl věčným nepřítelem v tropech. Skočil tedy na nejbližšího, snaže se rozdrtiti ho na podlaze svými tlapami. Avšak šváb provedl něco, co Jerry dosud u žádného švába neviděl. Vznesl se do vzduchu, letě jako pták. A jako na nějaké znamení celé to množství švábů pojednou dostalo křídla, vzlétli a naplnili pokoj svým třepotáním a kroužením.

Útočil na okřídleného nepřítele, skákaje do vzduchu, lapaje po létajícím hmyzu, snaže se sraziti jej dolů svými prackami. Tu a tam se mu to podařilo a zničil některého a neustal v boji, dokud všichni švábi, jako na nějaké opětné znamení, nezmizeli v černých štěrbinách, ponechávajíce mu volné pole.

Hned na to jeho následující myšlenkou bylo, kde je kapitán? Věděl, že není v pokojíku, neboť postavil se na zadní nohy a prohlédl nízké lože, při čemž jeho malý čenich se jemně chvěl, když vdechoval do sebe s rozkoší pach nedávné přítomnosti kapitánovy. A co přimělo jeho nozdry k čenichání a chvění se, to bylo taktéž příčinou, že pahýl jeho ohonu se vrtěl sem tam.

A v š a k k d e j e k a p i t á n? Byla to myšlenka v jeho mozku, jež byla právě tak pronikavou a určitou, jako by byla podobná myšlenka v lidském mozku. A stejně předcházela dalšímu úkonu. Dveře byly pootevřeny, a Jerry vyběhl do kajuty, kde přes padesát černochů ve spánku vzdychalo, chrápalo a sténalo. Byli namačkáni těsně k sobě, pokrývajíce podlahu právě tak jako dlouhé pryčny, tak že byl nucen plížiti se přes jejich nahé nohy. A nebylo tu bělocha, který by ho chránil. Jerry to věděl, necítil však strachu.

Přesvědčiv se, že kapitán není ani v kajutě, Jerry chystal se k nebezpečnému výstupu po strmých schodech, jež byly téměř jako žebřík, ale pak vzpomněl si na lazaret. Veběhl tam a čenichal na spící děvče v bavlněné košili, jež věřilo, že Van Horn je chce sníst, kdyby se mu zdařilo vykrmiti je.

Dostav se zpět k žebříku, pohlédl nahoru, čekaje pln naděje, že kapitán se tam snad objeví a vynese ho. Kapitán šel touto cestou, to Jerry věděl, a věděl to ze dvou příčin. Byla to jediná cesta, jíž bylo lze odejíti, a Jerryho čich mu řekl, že kapitán tudy skutečně šel. Jeho první pokus o šplhání po schodech začal dobře. Teprve když byl na třetím stupni, zakolébala se A r a n g i na vlnách, dostala se opět náhlým trhnutím do rovnováhy, a Jerry sklouzl a spadl. Dva nebo tři hoši se probudili a pozorovali ho, připravujíce si a žvýkajíce betelový ořech zabalený do zelených listů.

Dvakráte, sotva že začal, Jerry sklouzl nazpět, a více hochů probuzených svými soudruhy usedlo a bavilo se jeho namáháním. Při čtvrtém pokusu dovedl dostati se do polovice cesty dříve, než opět spadl, dopadnuv těžce na bok. To bylo uvítáno hlasitým smíchem a zvláštními skřípavými zvuky, jež mohly právě

tak dobře přicházeti z hrdla velkých ptáků. Dostal se opět na nohy, naježiv srst na svých zádech a zavrčev divoce hlubokým opovržením těmito nižšími, dvounohými věcmi, jež přicházely a odcházely a poslouchaly vůli velkých, dvounohých bohů s bílou kůží, takových, jako je kapitán a pan Haggin.

Neodstrašen svým těžkým pádem, Jerry pokusil se znovu o žebřík. Dočasná přestávka v kymácení A r a n g i poskytla mu vhodnou příležitost, takže jeho přední nohy byly nad hořením okrajem otvoru, když loď se opět zakymácela. Držel se tam vší silou svých ohnutých předních nohou, pak namáhavě vylezl a byl na palubě.

Uprostřed lodi postřehl několik z lodního mužstva a Lerumie, sedícího na patách na palubě poblíž světlíku. Zjistil je obezřetně, kráčeje pojednou upjatými kroky jakoby se ztrnuvšíma nohama, když Lerumie vydal tichý, syčivý, výhrůžný zvuk. Na zádi u kola našel černocha a poblíž něho pomocníka, držícího hlídku. Právě když pomocník na něho promluvil a zastavil se, aby ho pohladil, Jerry zvětřil kapitána, že je tu někde blízko. S přátelským zavrtěním ohonu, jako by se omlouval, pustil se po větru a našel kapitána, ležícího naznak, zabaleného do pokrývky tak, že pouze hlava mu vyčnívala a tvrdě spícího.

Nejprvé ze všeho Jerry radostně ho očichal a radostně zavrtěl ohonem. Kapitán se však neprobudil, a jemná prška deště, téměř tak řídká jako mlha, přiměla Jerryho, že se schoulil a přitiskl těsně do úhlu, utvořeného kapitánovou hlavou a ramenem. To ho probudilo, neboť řekl »Jerry« tichým, měkkým hlasem, a Jerry odpověděl, dotknuv se svým chladným, vlhkým čenichem jeho tváře. Pak kapitán spal opět dále. Nikoli však Jerry. Pozdvihl okraj pokrývky nosem a plí-

žil se tam přes rameno, až byl celý uvnitř. To probudilo kapitána, který polo ve spánku mu pomohl schouliti se tam.

Jerry však nebyl stále ještě spokojen a skrčil se tak, až ležel pod kapitánovou paží, s hlavou spočívající na jeho rameni, a pak teprve usnul.

Několikráte hluk působený lodním mužstvem, jak přehazovali provazce podle měnících se závanů větru, probudil Van Horna, a pokaždé vzpomenuv na své štěně, přitiskl je s láskou k sobě. A pokaždé Jerry ve svém spánku pohnul sebou v odpověď a přitiskl se oddaně k němu.

Přes to, že byl pozoruhodným štěnětem, Jerry byl přece jen omezen na určitý okruh a nemohl nikdy věděti, jaký účinek na otužilého kapitána mohl míti měkký, teplý dotyk jeho sametového těla. V kapitánovi to však vzbudilo vzpomínky na staré doby, kdy jeho vlastní dceruška spala takto v jeho náručí. A tak živě si na to vzpomněl, že úplně procitl, a mnoho obrazů, počínajících právě tímto děvčetem, žehlo mučivě jeho mozek. Nikdo z bělochů na Šalamounských ostrovech nevěděl, co ho zde stále stihá, ať bděl nebo spal, a právě tyto obrazy to byly, jež ho přivedly sem na Šalamounské v marné snaze vyhladiti je z mysli.

Předně paměť vzbuzená měkkým štěnětem v jeho náručí ukázala mu děvče a i matku v malém bytu v Harlému. Byl, pravda, malý, avšak byl přeplněn štěstím těch tří, jimž byl nebem.

Viděl, jak vlasy děvčete, plavé jako len temní až do zlatova vlasu matčina, když počaly se vinouti v kučery, až pak se proměnily ve dva silné, dlouhé copy. Snaže se neviděti těch mnoho obrazů, prodléval úsilovně při této vzpomínce, chtěje tak naplniti jí svou

mysl a své vědomí, aby neobjevily se tam již ony další, jichž nepřál si viděti.

Vzpomněl na svou práci, na pomocný vůz při úrazech, a pomocné mužstvo, plahočící se s ním, a myslil na to, co se asi stalo s Clanceyem, jeho pravou rukou. Přišel takový dlouhý den, kdy vyburcováni s lože ve tři hodiny z rána, aby vyprostili vůz pouliční dráhy z rozbitého výkladce nějakého obchodu drogami a dostali jej opět na koleje, pracovali po celý den, odklizejíce ssutiny, a vrátili se do remisy o deváté večer, právě když byli opět povoláni.

»Sláva Bohu!« řekl Clancey, bydlící v sousedním bloku vedle něho. Viděl dosud, jak to řekl, utíraje si pot se své zašpiněné tváře. »Sláva Bohu, je to jen menší práce a právě v našem sousedství — sotva o dvanáct bloků dále. Jak to odbudeme, můžeme jíti rovnou domů a nechati hochům, aby dovezli vůz zpět do kolny.«

»Však ji opustíme jen na chvíli,« dostal za odpověď.

»A co je to?« tázal se Billy Jaffers, jiný z mužstva.

»Někdo byl přejet — nemohou ho odtamtud dostati,« řekl, když se vyšinuli na pomocný vůz a odjeli.

Viděl před sebou opět všechny příhody své dlouhé cesty, nevyjímaje ani zdržení zaviněné hadicemi a žebříky hasičů u nějakého požáru, během kteréžto doby on a Clancey tropili si žerty z Jafferse k vůli nějakým vymyšleným dámičkám, jimiž se vymlouval na noční službu.

Pak přišla dlouhá řada uváznuvších vozů pouliční dráhy, zástup lidí, policie snažící se udržeti zvědavce zpět, dvě ambulance, připravené a čekající na svůj náklad, a mladý strážník, v jehož obvodu se to stalo, bledý a chvějící se, který ho přivítal slovy: »Je to hroz-

né, člověče. Je to strašné! Dvě najednou. Nemůžeme je odtamtud dostati. Zkoušel jsem to. Jedna ještě žije, tuším.«

On však, silný, otužilý muž, zvyklý takové práci, znavený krušným dnem a maje před očima rozkošný obraz útulného malého bytu, čekajícího jej o tucet bloků dále, až bude práce vykonána, mluvil důvěřivě, bodře, řekl, že je odtamtud dostanou mžiknutím oka, když zastavil a plazil se pod vůz po rukou a po kolenou.

Opět se viděl, jak smáčkl péro své elektrické svítilny a rozhlédl se. Opět viděl před sebou dva copy světle zlatých vlasů, ačkoli jeho palec odskočil od péra a zanechal ho tam ve tmě.

»Žije jedna ještě?« tázal se poděšený strážník.

A otázka byla opakována, zatím co on se snažil ze všech sil stisknouti opět světlo.

Slyšel sama sebe odpovídati: »Hned vám to řeknu.«

A opět se viděl, jak tam hledí. Dlouhou chvíli tam hleděl.

»Obě mrtvy,« odvětil klidně. »Clanceyi, vlez sem také s druhého konce vozu.«

Nyní ležel tu naznak, zíraje přímo nahoru na jednu jedinou hvězdu, blikající matně řídnoucím oblakem nad jeho hlavou. V jeho hrdle byla opět ta stará bolest, to staré bolestné sucho v ústech a očích. A věděl — co nikdo jiný nevěděl, — proč byl zde na Šalomounských ostrovech, kapitánem yachty A r a n g i, honící negry, proč odvažuje se svého života, pije více škotské whisky, než může někomu posloužiti.

Od té noci tehdy nepohlédl toužebným okem na žádnou ženu a byl znám mezi ostatními bělochy jako lhostejný a chladný k děvčatům, ať bílým, ať černým.

Avšak proživ poslední hrůzu těchto vzpomínek, Van Horn byl brzo opět s to, aby usnul, maje příjemný pocit, když již usínal, Jerryho hlavy na svém rameni. Jednou, když Jerry, vida ve snu břeh Meringu a pana Haggina, Biddy, Terrence a Michala, tiše zakňučel, Van Horn procitl ihned do té míry, že ho mohl k sobě blíže přivinouti, mumlaje zlověstná slova: »Každého negra, který by ublížil tomuto štěněti...«

»Je to asi mys Kopo,« vysvětloval Borckman, když oba muži upírali své zraky návětrným směrem na vysoké obrysy země. »Loď udělala více než deset mil, a počasí neslibuje nic stálejšího.«

»Je tam toho nahoře dost, jen kdyby to chtělo spadnouti,« řekl Van Horn, když oba přenesli své zraky k mrakům, ženoucím se v častých přestávkách přes matné hvězdy.

Sotva ještě pomocník chytil dole svou pokrývku a vrátil se s ní na palubu, když již svěží, úporná briza přihnala se od země, ženouc A r a n g i po klidné hladině rychlostí devíti uzlů. Jerry snažil se po nějakou chvíli držeti hlídku s kapitánem, brzy však se schoulil a začal dřímati, částečně na palubě, a částečně na bosých nohou kapitánových.

Když ho kapitán donesl k pokrývce a zabalil do ní, usnul opět ihned, probudil se však rychle, vyskočil z pokrývky a cupal za ním po palubě, když kapitán počal tu sem tam přecházeti. Nyní počala nová lekce, a v pěti minutách naučil se Jerry, že bylo vůlí kapitánovou, aby zůstal v pokrývce, že vše je v pořádku a že kapitán bude se po celou tu dobu zdržovati poblíž něho.

O čtvrté hodině převzal pomocník hlídku na palubě. »Nyní to začne opět mýliti. Dejte pozor na přeháňky bouře od země. Nejlépe by bylo, hoditi spouštěcí pro-

vazce na palubu a postaviti k nim hlídky. Ovšem že usnou, ale ať spí na provazcích a lanech.«

Jerry probudil se, když kapitán lezl opět pod pokrývku, a jako by to byl již dávno ustálený zvyk, skrčil se mezi jeho bok a rameno a odfrknuv šťastně a políbiv ho svým chladným malým jazykem, když kapitán přitiskl k němu mazlivě tvář, spal opět dále.

O půl hodiny později, pokud Jerry mohl nebo nemohl porozuměti, zdálo se, jako by měl pojednou nastati konec světa. Co ho probudilo, byl rychlý skok kapitána, který mávnutím ruky hodil pokrývku na jednu stranu a Jerryho na druhou. Paluba *Arangi* stala se pojednou stěnou, po níž Jerry klouzal do řvoucí tmy. Všechna lana a ráhna svištěla a vrzala, vzdorujíce ohromnému náporu náhlé vichřice.

»K hlavnímu lanu! Rychle!« slyšel, jak kapitán hlasitě zvolal, a rovněž slyšel pronikavý zvuk velké plachty, narážející na provazce, když Van Horn, natahuje ve tmě zvratná lana, rychle popouštěl provazec mezi svými mozolnými dlaněmi, přehodiv jej jen jednou přes zpěrku.

Zatím co tyto a mimo to ještě četné jiné zvuky, kvičení lodního mužstva a houkání Borckmanovo doléhaly na ušní bubníky Jerryho, klouzal stále po příkré podlaze tohoto nového vratkého světa. Nenarazil však na pažení, kde jeho křehká žebra jistě by se byla přerazila. Místo toho teplá voda oceánu, proudící na palubu přes ponořené pažení záplavou bledého, světélkujícího ohně, zmírnila jeho pád. Zapletl se do smyčky vlečného lana, když počal plovati.

A ploval, ne aby zachránil svůj život, ne ze strachu před hrozící mu smrtí. V jeho mysli byla pouze jedna jediná myšlenka, *Kde je kapitán?* Ne, že by ho

bylo napadlo, aby se pokusil zachrániti kapitána, nebo že by mu mohl býti vůbec nápomocen. Bylo to pouze milující srdce, jež pudilo ho stále k tomu, jehož miloval. Jako matka při nějaké katastrofě snažíc se dostati se k svému dítěti, jako onen Řek, jenž umíraje vzpomínal sladkého Arga, jako vojáci, kráčející polem postiženým střelbou se jmény svých žen na rtech, tak Jerry v tomto ztroskotání světa toužil býti v blízkosti kapitánově.

Bouře přestala tak náhle, jako se rozpoutala. A r a n g i prudkým trhnutím ocitla se opět v rovnováze, dovolujíc Jerrymu, aby zakotvil v odtokovém žlabu na pravé straně lodi. Běžel ihned přes vodorovnou palubu ke kapitánovi, který stoje vzpřímen na rozkročených nohou a drže kličku hlavního provazce dosud v rukou, zvolal:

»Chvála Bohu! Už je po větru! Déšť nepřijde!«

Ucítil chladný čenich Jerryho na svém nahém lýtku, zaslechl jeho radostné odfrknutí, naklonil se a pohladil ho. Ve tmě nemohl ho viděti, avšak jeho srdce se potěšilo vědomím, že Jerry jistě vesele vrtí ohonem.

Mnozí z poděšených vracejících se hochů seskupili se na palubě a jejich žalostné, naříkavé hlasy zněly jako hlasy ptáků, křičících ve spaní ze svých hnízd. Borckman přišel a stanul po boku Van Hornovu, a oba muži, napiati na nejvyšší míru očekáváním, snažili se proniknouti svými zraky obklopující je tmu, zatím co naslouchali pozorně, nedostane-li se jim nějakého vzkazu živlů ze vzduchu nebo moře.

»Kam se poděl déšť?« dotazoval se Borckman nevrle. »Vždy je napřed vítr, a pak přijde déšť a zažene vítr. Ale kde zůstal nyní déšť?«

Van Horn stále jen zíral do tmy a naslouchal, nedávaje odpovědi.

Jerry cítil úzkost obou mužů, a byl jako na jehlách. Přitiskl svůj chladný čenich ke kapitánově noze a při polibku svým růžovým jazykem pocítil slanou příchuť mořské vody.

Kapitán se náhle sehnul, sbalil Jerryho náhlým drsným pohybem do pokrývky a uložil ho mezi dva pytle yamů, přivázané na palubě ke křížovému stěžni. Pak jako by se ještě rozpomněl, ovázal pokrývku kusem provazu, tak že Jerry byl svázán jako v pytli.

Sotva že to bylo vykonáno, když nástavek vratiplachty se jim zlomil nad hlavami, přední plachty zaduněly nadmuvše se náhle, a velká hlavní plachta vzdor volnosti, jíž se jí dostalo tím, že Van Horn pustil provazec, se vzpříčila a narazila na lanoví tak prudce, že loď se otřásla a naklonila se prudce na bok. Tento druhý bouřlivý závan přihnal se s opačné strany a byl silnější ještě než onen první.

Jerry slyšel, jak kapitánův hlas zazvučel nejprvé k pomocníku: »Stůjte u hlavních popouštěcích provazců! Hleďte si jich! Já obstarám ostatní!« a hned na to k několika z lodního mužstva: »Batto! povolte rychle vratiplachetní lano! Rango! pusťte vratiplachtu!«

Zde Van Hornovi byly podraženy nohy lavinou vracejících se černochů, kteří nahrnuli se na palubu hned při prvním náporu bouře. Zmatená massa, jejíž částí se stal, klouzala k ostnatému drátu pažení na pravé straně lodi nořící se pod mořskou hladinu.

Jerry byl tak bezpečně uložen ve svém koutě, že se neskutálel. Když však slyšel, jak kapitánovy rozkazy ustaly, a za okamžik na to zaslechl jeho klení

v ostnatém drátu, dal se do pronikavého štěkotu, trhaje sebou zuřivě v pokrývce, chtěje se dostati ven. Něco se stalo kapitánovi. Tolik věděl. Bylo to vše, co věděl, neboť nepomyslil na sebe v tom chaosu hroutícího se světa.

Přestal však štěkati, aby naslouchal jinému zvuku — hromovému třeskotu plachet, provázenému voláním a výkřiky. Mínil a mínil špatně, že to věštilo nějaké neštěstí, neboť nevěděl, že to byla hlavní plachta spuštěná tím způsobem, že kapitán přesekl její provazec svým nožem.

Jak peklo vzrůstalo, přidal k němu svůj štěkot, až tu pojednou ucítil, jak nějaká ruka hmatá po pokrývce. Ztišil se a větřil. Ne, nebyl to kapitán. Začenichal opět a poznal, kdo to je. Byl to Lerumie, černoch, jejž, jak viděl, den před tím porazila Biddy na břehu a který později na to kopl ho do pahýlu jeho ohonu a který sotva na týden před tím byl přistižen při tom, jak mrštil kamenem na Terrence.

Provaz kolem pokryvky byl uvolněn, a Lerumiovy prsty hledaly ho pod pokrývkou. Jerry zavrčel, jak nejdivočeji mohl. Byla to svatokrádež. On přece jakožto pes bělochův byl taboo všem černochům. Poznal záhy zákon, že žádný černoch nesmí se nikdy dotknouti bělochova psa. A přece Lerumie, ten ďábel, ve chvíli, kdy svět se kolem nich řítil, odvážil se dotknouti se ho.

A když se ho jeho prsty dotekly, sevřely je jeho zuby. Hned na to byl uchopen černochovou volnou rukou takovou silou, že jeho sevřené zuby rozdrásaly kůži a maso prstů, které se však při tom uvolnily.

Zuře jako nějaký rozdivočený skřítek Jerry cítil, jak je uchopen za krk a zpola zardousen byl vymrštěn do vzduchu. A letě takto vzduchem štěkal stále ještě

zběsile svůj vztek. Dopadl do moře a potopil se, nabrav doušek slané vody do svých plic a vynořil se, duse se, avšak plovaje. Plování bylo něco, nač vůbec nemusil mysliti. Nikdy se nemusil učiti plovati právě tak, jako nemusil se učiti dýchati. Skutečně musili ho učiti chůzi, ploval však, jako by se to rozumělo samo sebou.

Vichr skučel kolem něho. Kusy pěny, hnané divoce větrem, plnily mu ústa a nozdry a dorážely mu do očí, pálíce a oslepujíce ho. V zápase o vzduch, naprosto neznalý vlastností moře, vyzdvihl do výše svůj čenich, chtěje ho takto dostati z dusících vln. Výsledkem bylo, jakmile se dostal z vodorovné polohy, že pohyby jeho noh ho více neudržovaly, a potopil se tudíž kolmo pod hladinu. Opět se vynořil, duse se ještě větším množstvím slané vody ve svých průduškách. Tentokráte, aniž by o tom uvažoval, pohybuje se pouze čarou nejmenšího odporu, což bylo mu také nejpohodlnějším, natáhl se vodorovně ve vodě a ploval dále, zůstávaje stále v této poloze.

Tmou ozývalo se, když vichr poněkud ustal, rachocení napolo svinuté hlavní plachty, pronikavé hlasy, přehlušující vše a houkající rychlé, úsečné rozkazy mužstvu.

Hlava VI.

Poznav kapitánův hlas, Jerry zmítaje se úpornými, čeřícími se vlnami, vzdouvajícími se tím více, jak vichřice povolovala, začal štěkati úsilovně a toužebně, vyjadřuje hrdlem všechnu svou lásku k opět nalezenému, milovanému pánu. Brzy však všecky zvuky odumřely. Arangi hnala se dále od něho. A tu opuštěn ve tmách, na dmoucí se hrudi moře, jež poznal nyní jako dalšího z věčných svých nepřátel, počal kňučeti a naříkati žalostivě, jako nějaké ztracené dítě.

Dále však ještě matným, tajemným pudem poznal svou bezmocnost v tomto nemilosrdném moři, neznajícím lásky a slitování, jež hrozilo mu neznámou věcí, nejasně avšak strašně tušenou, totiž smrtí. Pokud šlo o něho sama, nechápal smrti. On, jenž nepoznal doby, kdy ještě nežil, nedovedl si uvědomiti dobu, kdy by přestal žíti.

Bylo to však zde, volajíc svůj zlověstný vzkaz každou buňkou jeho tkani, každým záchvěvem nervů a počitkem mozku — jakýsi totální pocit, dojem, věštící mu konečnou katastrofu života, o níž dosud nic nevěděl, již však nicméně cítil, jakožto konečnou nejvyšší stráž. Ačkoli toho nechápal, tušil to neméně význačně než lidé, kteří vědí a generalisují daleko hlouběji a pronikavěji, než pouzí čtyřnozí psi.

Jako člověk zápasí ve smrtelném strachu těžkého snu, tak Jerry zápolil v tom bouřlivém, dusícím ho moři. A kňučel tedy a bědoval, jako ztracené dítě, proživší teprve půl roku v tom krásném světě, bohatém na radost i utrpení. A chtělo se mu kapitána. Kapitán byl bohem.

*

Na palubě A r a n g i, jíž bylo nyní ulehčeno zmenšením hlavní plachty, když divoká prudkost větru polevila a přívaly tropického deště počaly se řinouti, Van Horn a Borckman hledali se druh s druhem ve tmách.

»Dvojnásobná smršť,« řekl Van Horn. »Chytla nás s obou stran.«

»Rozštěpila se jistě právě před tím, než nás dohonila,« souhlasil pomocník.

»A nesla všechen déšť pouze ve své druhé půli —«

Van Horn přerušil svá slova zaklev.

»Hej! Co ty tam děláš, hochu?« houkl na černocha u kormidla.

Neboť loď pod vratiplachtou dostala se do větru, její zadní plachta zplihla, kdežto přední se nadmuly, a A r a n g i počala se vraceti přibližně týmž směrem, kterým plula před tím, a to znamenalo, že se blížila k Jerrymu, zmítajícímu se ve vlnách. Tak vážky, na nichž ležel jeho život, naklonily se v jeho prospěch následkem chyby černého kormidelníka.

Ponechav A r a n g i v jejím novém směru, Van Horn nařídil Borckmanovi, aby uspořádal zmatek v lanoví na palubě, sám pak skrčiv se v dešti, podjal se jiné práce, splétaje lano, jež před tím přeřízl. Když déšť poněkud prořídl, tak že rachot vod dopadajících na palubu stal se méně zvučným, byla pozornost pojednou

upoutána nějakým zvukem, přicházejícím zvenčí, s moře. Ustal v práci svých rukou, naslouchaje a rozeznav Jerryho nářek, vyskočil jakoby elektrisován k činu.

»Pes je přes palubu!« houkl na Borckmana. »Obraťte na návětrnou!«

Skočil na záď, rozhodiv chumáč černochů na pravo a na levo.

»Hej! Lodní mužstvo! Chopte se vratiplachty! Honem s ní dolů!«

Vrhl pohled do kompasnice a určil rychle podle kompasu směr, odkud ozývaly se zvuky Jerryho.

»Silně dolů kolo!« velel muži u kormidla, pak skočil ke kolu a strhl je sám, opakuje opět a opět nahlas:

»Severovýchodně, o čtvrt k východu, severovýchodně, o čtvrt k východu!«

Pak zpět a pohlédnuv do kompasnice naslouchal marně po opětném nářku Jerryho, chtěje se přesvědčiti o správnosti udaného směru. Nečekal však dlouho. Přes skutečnost, že jeho manévrem Aranginy plachty byly ztočeny na jalovo, věděl, že větrem a vodním proudem bude opět zahnána od jeho plovoucího štěněte. Houkl na Borckmana, aby přišel na záď a připravil člun, zatím co sám spěchal dolů pro svou elektrickou svítilnu a kompas do člunu.

Lodice byla tak malá, že musila vléci svůj jediný člun za sebou na dlouhém dvojitém lanu, a zatím než pomocník jej přitáhl k zadnímu boku, Van Horn byl již opět zpátky. Nedal se odstrašit ostnatým drátem, přenesl přes něj jednoho hocha z lodního mužstva po druhém a spouštěl je všechny čtyři do člunu, sám je následuje poslední, přemetnuv se hbitě a volaje ještě své poslední rozkazy, zatím co vlečná lana byla uvolňována.

»Dejte na palubu světlo, Borckmane. Držte ji na jalovo. Nenapínejte hlavní plachty. Vykliďte palubu a napněte lano na hlavní stěžeň.«

Chopil se žerdi ke kormidlu a pobízel veslaře: »Waší chlapci, waší, waší!« — což v »bêche-de-mer« značí »veslujte silně«.

Kormidluje, držel svítilnu nad kompasem tak, že mohl udržeti směr severovýchodně o čtvrt k východu. Pak si vzpomněl, že člunový kompas v těchto místech odchyloval se o celé dvě čárky od kompasu Arangi a opravil podle toho směr.

Chvílemi vyzval veslaře, aby ustali, naslouchaje a volaje Jerryho. Dal jim veslovati v kruzích, hned ku předu, hned nazpět, hned na návětrnou stranu, hned po větru po okrsku hladiny, kde, jak myslil, musí býti jeho štěně.

»Nyní, hochu, dejte dobře pozor,« řekl prvnímu. »Uslyší-li některý z vás mého malého psíka křičet, dám mu pět metrů kalika a dvakrát deset balíčků tabáku.«

Koncem půlhodiny nabízel již »dvakrát deset loket kalika a desetkrát deset balíčků tabáku« hochu, který první uslyší »malého psíka křičeti«.

*

Jerry byl již ve smrtelném stavu. Nejsa zvyklý plovati, duse se slanou vodou stříkající mu do otevřených úst, začínal již ochabovati, když poprvé náhodou spatřil záblesk kapitánovy svítilny. Neuváděl to však nikterak ve spojení s kapitánem a nevěnoval tomu tudíž více pozornosti, než prvním hvězdám ukazujícím se opět na obloze. Nevstoupilo mu vůbec na mysl, že by to mohla býti nějaká hvězda nebo že by to ani nemu-

sila býti nějaká hvězda. Naříkal dále a zajíkal se ještě větším množstvím slané vody. Když však posléze zaslechl kapitánův hlas, rozdivočil se opět ihned. Pokusil se postaviti se a položiti své přední pracky na kapitánův hlas přicházející ze tmy, jako by je byl položil na jeho nohu, kdyby byl poblíž něho. Výsledek byl žalostný. Vyšinuv se z vodorovné polohy, klesal níže a níže, vraceje se s novým křečovitým záchvatem dušení.

To trvalo však jen krátkou chvíli, po kterou dušení se bránilo mu v tom, aby se ozval na kapitánovo volání, blížící se mu stále. Když však opět byl s to, aby mu odpověděl, vybuchl v radostný štěkot. Kapitán přišel, aby ho vzal z toho rdousícího, bičujícího jej moře, jež mu oslepovalo oči a bránilo mu dýchati. Kapitán jistě byl bohem, jeho bohem, s mocí boha zachrániti ho.

Brzy zaslechl pravidelné nárazy vesel na obrtlíky, a radost v jeho štěkotu byla zdvojena radostí v kapitánově hlasu, ozývajícím se ve stálém pobízení a zaklínání veslařů.

»Nu dobře, Jerry, starý brachu. Nu dobře, Jerry. Všechno je v pořádku. — Waší — waší, hoši! — Už jdu, Jerry, už jdu. Jen se drž, hochu. Jen se drž a vyčkej! — Waší — waší, jako čerti! — Zde jsme, Jerry. Jen počkej. Jen vydrž, brachu, však tě už dostaneme. — Volněji . . . volněji . . . Dobře, chlapci!«

A tu s překvapující rychlostí spatřil Jerry, jak člun se matně vynořuje ze tmy, jež jej halila, byl oslepen září svítilny, dopadající mu přímo do očí, a vyje radostí cítil a poznal kapitánovu ruku, jak ho chytila za kůži na zádech a vyzdvihla do vzduchu.

Mokrý a znavený ocitl se na kapitánových prsou, smáčených deštěm, vrtě zběsile ocasem v jeho náručí,

kroutě celým tělem a olizuje šíleně jazykem kapitánovu bradu a ústa a tváře a nos. A kapitán nevěděl, že sám je promočen a že se nalézal na počátku záchvatu občasné malarie, urychleného mokrem a rozčilením. Věděl pouze, že štěně, svěřené mu teprve včera ráno, bylo opět v bezpečí v jeho rukou.

Zatím co lodní mužstvo se naklánělo nad svými vesly, řídil kormidlo, drže žerď pod ramenm, jen aby mohl druhou rukou držeti Jerryho.

»Ty malý kamaráde,« šeptal mu mazlivě a láskal ho opět a opět. »Ty malý kamaráde.«

A Jerry odpovídal polibky svým jazykem, vrněním a kňučenim jako nalezené právě ztracené dítě. Chvěl se také silně, nikoli však chladem. Spíše to bylo přičítati jeho předrážděným citlivým nervům.

Opět na palubě Van Horn sděloval své mínění pomocníkovi.

»Štěně nedostalo se jen tak samo přes palubu. Ani nebylo odplaveno vlnami. Uložil jsem je dobře do pokrývky a svázal jsem je tam kusem provazu.«

Přešel tam středem lodního mužstva a šedesáti černochy, kteří byli všichni na palubě, a posvítil si lucernou na pokrývku, ležící dosud na yamech.

»Zde je důkaz. Provaz je přeříznut. Uzel je tu dosud. Nuže, kdo z těch černochů to má na svědomí?«

Rozhlédl se kolem po těch černých tvářích, svítě si na ně, a v jeho očích zračila se taková obžaloba a takový hněv, že oči všech se sklopily nebo odvrátily jinam.

»Kdyby jen štěně mohlo mluviti,« žaloval si, »řeklo by, kdo to byl.«

Sehnul se pojednou k Jerrymu, stojícímu u jeho nohou. Tak těsně, jak jen mohl, tak těsně, že jeho mokré tlapky spočívaly na kapitánových bosých nohou.

»Ty ho znáš, Jerry, ty znáš toho černého chlapíka,« řekl rychlými, vzrušenými slovy, máchnuv rukou kolem na černochy.

V tom okamžiku Jerry oživl, poskočil a zaštěkal krátkým štěkotem, plným horlivosti.

»Myslím, že pes by mne mohl k němu dovésti,« svěřoval Van Horn pomocníkovi.

Vše, co Jerry věděl, bylo, že kapitán něco chce. Musí najíti něco, co kapitán chce, a rád by mu byl vyhověl. Pobíhal kolem bezúčelně a horlivě nějakou chvíli, zatím co kapitánovo volání zvyšovalo jeho vzrušení. Náhle namanula se mu myšlenka, a to myšlenka zcela určitá. Kruh černochů se rozstoupil, aby ho propustili, když se vrhl ku předu po pravé straně k pevně svázané hromadě krabic. Strčil nos do otvoru, kde číhal divoký pes, a čenichal. Ano, pes byl na svém místě. Nejen že ho tam cítil, ale slyšel také jeho výhrůžné vrčení.

Ohlédl se tázavě na kapitána. Chtěl snad kapitán, aby se tam pustil za divokým psem? Avšak kapitán se usmál a mávl rukou, chtěje mu ukázati, že má hledati jinde a něco jiného.

Odběhl tedy, čenichaje v místech, kde by mohli býti dle jeho zkušeností švábi a krysy. Avšak brzy se přesvědčil, že ani po těch se kapitán nesháněl. Jeho srdce bylo plno divoké touhy posloužiti mu, a bez určitého cíle počal čenichati k nohám černochů.

To mělo v zápětí živější ještě pobádání se strany kapitánovy, jež ho přivádělo téměř k šílenství. To to tedy bylo. Musí zjistiti lodní mužstvo a vracející se

černochy podle jejich nohou. Pustil se spěšně do svého úkolu, pospíchaje od hocha k hochu, až přišel k Lerumie.

A v tom zapomněl, že kapitán chce, aby něco vykonal. Vše, co věděl, bylo, že Lerumie to byl, jenž ho hodil přes palubu.

Se štěkotem plným vzteku, ceně své bílé zuby a ježe svou krátkou srsť na krku, skočil po černochu. Lerumie prchal palubou, a Jerry následoval ho za smíchu všech černochů. Několikráte, obíhaje za ním palubu, dovedl zachytiti ta prchající lýtka svými zuby. Pak se Lerumie vrhl do lanoví, zatím co Jerry zůstal, zuře bezmocně na palubě pod ním.

Kapitán ho zdvihl, konejše jeho hněv:

»Hodný hoch jsi, Jerry. Poznamenal jsi ho. Ty jsi nějaký pes. Ty jsi chlapík pes.«

Pak se obrátil k Lerumie, svítě si na něho, jak lezl v lanoví, a křikl na něho drsným, ledovým hlasem:

»Jaké jméno patří tomu hochu?« poroučel.

»Já jméno Lerumie,« zněla štěbetavá, tremolující odpověď.

»Ty přicházíš z Pennduffrynu?«

»Já jíti z Meringe.«

Kapitán Van Horn uvažoval chvíli, chovaje štěně ve svém náručí. Celkem vzato byl to vracející se hoch. Za den nebo nanejvýše za dva vysadí ho na pevninu a zbaví se ho.

»Mé slovo,« láteřil, »hněvám se na tebe. Hněvám se mnoho na tebe, velký hněv, moc velký hněv, moc veliký hněv. Proč ty, hochu, poslals psa, který patří mně, do vody?«

Lerumie nebyl s to, aby odpověděl. Koulel bezradně očima, odevzdán svému osudu, že bude zbičován, jak již dříve hořce poznal, že bílí páni byli zvyklí pomoci si.

Kapitán Van Horn opakoval svou otázku, a černoch opakoval odpověď bezradným vykulováním svých očí.

»Za kus tabáku bych tě spráskal,« huboval kapitán. »Teď řeknu velké slovo. Obrátíš-li své oči jen jednou na psa, který patří mně, spráskám tě bičem, s a v v e?«

»Já s a v v e,« odvětil Lerumie žalostně a tím to bylo vyřízeno.

Černoši vrátili se opět dolů ke spánku. Borckman a lodní mužstvo napialo hlavní plachtu a nařídili opět A r a n g i v pravý směr. A kapitán pod suchou pokrývkou z kajuty ulehl ke spánku s Jerrym, majícím hlavu na jeho rameni a ležícím mu mezi rukou a bokem. —

Hlava VII.

V sedm hodin z rána, když kapitán ho vybalil z pokrývky, Jerry oslavil nový den honbou za divokým psem, zahnav ho zpět do jeho skrýše, a vzbudil chechtot černochů na palubě, když zavyl a vycenil zuby tak, že Lerumie uskočil na tucet stop stranou a uklidil se před ním na palubě.

Súčastnil se snídaně s kapitánem, který však místo aby jedl, spláchl šálkem kávy padesát gramů chininu, zabalených do cigaretového papíru, a který stěžoval si svému pomocníku, že bude nucen zabaliti se do pokrývek a vypotiti horečku, jež se o něho pokoušela. Vzdor svému mrazení a přes to, že mu zuby počaly již jektati, zatím co parné slunce ssálo z podlahy paluby vlhko v kroužících chumáčích par, Van Horn choval Jerryho v náruči, nazývaje ho knížátkem, princem, králem a synem králů.

Neboť Van Horn často slyšel, jak Tom Haggin vykládal rodokmen Jerryho při skotské a sodovce, když bylo proklaté horko, než aby byli mohli jíti spat. A tento rodokmen byl tak královské krve, jak jen mohl míti nějaký irský terrier, jehož plémě, počínající starým irským vlčákem, bylo ušlechtěno člověkem v méně než dvou lidských pokoleních.

Byl tu Terrence Nádherný — potomek, jak Van Horn pamatoval, amerického předka Miltona Droleena z Královny hrabství Autrim, Bredy Muddlerové, kteréžto královská čuba, jak ví každý, kdo je obeznámen s plemennými knihami, jde zpět téměř až k mythickým Spudům bez pokoutních milostných pletek s různými psími dobrodruhy a pobudy. A nesáhá snad rod Biddy až k Erině, matce a hvězdě plemene, řadou potomků z Bredy Mixerové, předka Bredy Muddlerové? A rovněž nesmí býti opominuta z purpurových záznamů pozdějších předků Moya Doolenová.

A tak Jerry poznal nadšení lásky a býti milovánu v náručí svého milovaného boha, ačkoli věděl jen málo o takových rčeních, jako »syn krále« a »syn králů«, leč že vyznačovala lásku k němu právě tak, jako sykavé zvuky Lerumie vyznačovaly záští. Jedno věděl Jerry, nevěda ani, že to ví, totiž, že za těch několik málo hodin, kdy byl pospolu s kapitánem, miloval ho více, než miloval Derbyho a Boba, kteří, vyjímajíc pana Haggina, byli jedinými bílými bohy, jež znal. Nebyl si toho vědom. Prostě ho miloval, puzen k tomu náklonností svého srdce neb mozku nebo kterékoliv organické nebo anatomické části svého já, jež budila v něm ten tajemný, rozkošný a nenasytný hlad, zvaný láskou.

Kapitán odešel dolů. Odešel, nevšímaje si Jerryho, cupajícího tiše v patách za ním, až došel ke schodišti kajuty. Kapitán nevšímal si nyní Jerryho, poněvadž byl zachvácen horečkou, drásající jeho svaly a mrazící mu kosti tak, že hlava jako by ohromně opuchla, že viděl pouze matně svět svýma zamženýma očima a kráčel potácivými, ochablými kroky jako opilec nebo nějaký vetchý stařec. A Jerry cítil, že s kapitánem není něco v pořádku.

Kapitán, počínaje brebtati něco v deliriu, střídajícím se se světlými okamžiky sebevlády, chtěje se dostati dolů a pod pokrývky, sestoupil po schodech, strmých jako žebřík, a Jerry, pln touhy, opanoval se a tiše pozoroval jeho pomalou chůzi dolů, doufaje, až kapitán bude dole, že natáhne ruce a snese ho taktéž. Kapitán dospěl však v záchvatu již příliš daleko, než aby vzpomněl, že Jerry existuje. Klopýtal se široce roztaženýma rukama, aby se uchránil před pádem na podlaze kajuty, a vrávoral ke své pryčně v malém pokojíku.

Jerry byl skutečně královského plemene. Rád by byl zavolal, aby byl také snesen dolů, neučinil toho však. Opanoval se, aniž by věděl proč, leč že byl si jaksi mlhavě vědom, že na kapitána nutno hledět jako na boha, a že nebylo nyní na čase vtírati se mu. Jeho srdce bylo mučeno touhou, ač nevydal ani zvuku a obcházel stále jen pln touhy kolem ústí schodiště, naslouchaje slabým zvukům vzdalujících se kroků kapitánových.

Avšak i králové a jejich potomci mají hranice své trpělivosti, a koncem nějaké čtvrthodinv Jerry uzrál dosti, aby přestal se svou zdrželivostí. Odchodem kapitánovým, patrně v nějaké velké trampotě, zmizelo světlo zrakům Jerryho. Byl by mohl číhati na divokého psa, necítil však k tomu chuti. Lerumie přešel kolem něho nepovšimnut, ačkoli věděl, že by ho mohl zastrašiti a přinutiti ho, aby utekl s paluby. Myriady pachů země vstoupilo do jeho nozder, on však jako by toho nepozoroval. Ba, ani třepotající se, hřmotící hlavní plachta nad jeho hlavou, jak Arangi zmítala se na tišící se hladině, nemohla nyní vzbuditi jeho pozornosti.

Právě když ho tak mocně nutkalo, aby pojednou usedl na zadek, natáhl svůj čenich ku předu a vydal svůj srdcervoucí nářek, vynořila se mu v hlavě myšlenka. Nelze vysvětliti, odkud tato myšlenka přišla. Právě tak jako nějaký člověk nedovedl by vysvětliti, proč dnes u snídaně volí zelený hrášek a odmítne boby, když přece ještě včera byl by chtěl raději boby a odmítal zelený hrášek. Nelze to právě tak vysvětliti, jako může vysvětliti soudce, odsuzuje usvědčeného zločince a ukládaje mu osm let žaláře místo pěti nebo devíti let, jak mu současně při tom tanulo na mysli, vysvětliti, proč se rozhodl pro osm let jako právě přiměřený trest. Když ani lidské bytosti, které jsou téměř polobohy, nemohou proniknouti tajemstvím vzniku myšlenek a pohnutek volby vystupujících v jejich povědomí v podobě myšlenek, nelze přece čekati od pouhého psa, aby znal »proč« myšlenek, jež ho animují k určitým úkonům za určitým cílem.

A tak také Jerry. Právě když se mu bezprostředně chtělo štěkati, uvědomil si myšlenku, naprosto odchylnou myšlenku, v samém středu své vnímavosti s veškerou její nutkavostí k nějakému úkonu. Poslechl této myšlenky jako loutka poslechne drátků, a pustil se palubou na záď, hledaje kapitánova pomocníka.

Měl nějakou prosbu na Borckmana. Borckman byl také bílým bohem. Borckman mohl ho snadno snésti po tom strmém žebříku, jenž mu byl bez cizí pomoci taboo, jehož porušení mohlo pro něho míti v zápětí zlo a trampoty. Avšak Borckman měl ve svém srdci málo lásky, jež se jeví porozuměním. Mimo to Borckman měl co dělati. Mimo dohled na ustavičné uklízení a pořádání všeho na palubě, řízení plachet a rozkazy muži u kormidla, aby A r a n g i udržovala správný směr na

moři, a mimo dohled na lodní mužstvo, aby řádně plnilo svůj úkol, myjíc podlahu a leštíc mosazné kování, zaměstnával se ustavičným popíjením z ukradené láhve kapitánovy whisky, již ukryl do otvoru mezi dva pytle yamů, přivázané na palubě za křížovým stěžněm.

Borkman byl právě na cestě k opětnému doušku, pohroziv dříve výpraskem černochu u kormidla za špatné řízení lodi, když Jerry objevil se před ním a zastavil ho na cestě k cíli jeho přání. Jerry nezastavil ho ovšem tak, jako by byl zastavil Lerumie na příklad. Neukazoval mu svých zubů, ani neježil srsti na krku. Místo toho Jerry byl pln prosby, pln tiché žádosti v těle, jemuž není dopřáno řeči, ač jeho posuňky byly právě tak článkované, od vrtění ohonu a kroucení se v bocích, až k uším položeným nazad a očím, jež téměř mluvily k člověku dosti citlivému, aby mu porozuměl.

Borckman však viděl před sebou pouze čtyřnohého tvora zvířecího světa, jejž ve své domýšlivé hrubosti považoval za více zvířecí, než byl sám. Celý ten hezký obraz útlého štěněte, nadaného touhou učiniti se srozumitelným, hýřícího něžností prosby, byl zahalen jeho zrakům. Co viděl, byl pouze čtyřnohý živočich, jejž nutno odhodit stranou, aby mohl pokračovati na své panské dvounohé cestě k lahvi, jež dovedla mu působiti příjemné šimrání v mozku a přivolati sny, jako by byl nějakým knížetem a ne poddaným, spíše pánem, než otrokem.

A Jerry byl odhozen stranou, hrubou a nahou nohou, tak drsnou a necitelnou ve svém dotyku, jako neživotná vlna na výspu břehu necítících skal. Byl by se téměř překulil na kluzké palubě, udržel však rovnováhu a zůstal tiše státi, hledě na bílého boha, naloživšího s ním tak rytířsky. Tato nízkost a hrubost nevyvolala

se strany Jerryho výhrůžného zavrčení odplaty, s nímž by se byl obrátil na Lerumie nebo jiného černocha. Ani nebylo v jeho mozku myšlenky na odplatu. Nebyl to Lerumie. Byl to vyšší bůh, dvounohý, s bílou koží jako kapitán, jako pan Haggin a dva jiní vyšší bozi, jež dosud poznal. Cítil pouze, že mu bylo ublíženo, jako nějaké dítě cítí při ráně bezmyšlenkovitou nebo nemilující matkou.

A tímto ublížením byl nemile dotčen. Pojednou si jasně uvědomil, že je drsnost dvojího druhu. Byla tu drsnost milá, plná lásky, taková, jako když kapitán ho uchopil za tvář, třepal jím, až mu zuby cvakaly, a odhodil ho s neklamnou pobídkou, aby přišel opět a dal se znovu uchopiti. Taková drsnost byla Jerrymu nebeským požitkem. Byla to důvěrnost dotyku s milovaným bohem, jenž volil vyjádřiti mu takovýmto způsobem svou vzájemnou lásku.

Tato Borkmanova drsnost byla však jinou. Byl to jiný druh drsnosti, v níž nebylo vřelosti, příchylnosti, nebylo ani stopy po zásvitu lásky. Jerry toho všeho zcela nechápal, cítil však tento rozdíl a nesl nelibě, byť to i nevyjádřil skutkem, ošklivost a nespravedlivost takového jednání. Stál tedy, nabyv opět rovnováhy, a střízlivě vše pozoroval, snaže se marně pochopiti pomocníka, obracejícího dno lahve k nebesům, s ústy sevřenými, zatím co jeho chřtán se podivně stahoval, vydávaje kloktavé zvuky. A střízlivě pozoroval pomocníka dále, jak šel opět na záď, a hrozil, že vytluče z černocha u kormidla »Píseň písní« a zbytek Starého zákona, kdežto černoch jen se zubil tak pokorně a smířlivě, jako Jerry, když obrátil se před tím na pomocníka se svou prosbou.

Opustiv tohoto boha jako boha nezamlouvajícího a

nechápavého, Jerry smutně se vrátil ke schodišti a natahoval toužebně hlavu přes roubení směrem, kterým kapitán zmizel. Co vnikalo ostře do jeho vědomí a mučivě ho vzrušovalo, bylo jeho přání býti pospolu s kapitánem, který nebyl v pořádku a něčím trpěl. Chtěl míti kapitána. Chtěl býti s ním předně a zřejmě, protože ho miloval, a za druhé v jakési nejasné předtuše, že by mu mohl nějak posloužiti.

A přeje si kapitána, ve své bezpomocnosti a mladistvé neznalosti světa, kňučel a naříkal z celého srdce nad roubením schodiště, a jeho zármutek byl příliš čistým a bezprostředním, než aby pocítil hněv proti černochům na palubě i dole, kteří se mu chechtali a posmívali.

S okraje schodiště k podlaze kajuty bylo sedm stop. Před několika teprve hodinami vyšplhal po strmých stupních, bylo však nemožno a věděl to, aby po těchže stupních sestoupil. A přece se toho posléze odvážil. Byť i pronikavou byla touha jeho srdce dostati kapitána za každou cenu, tož tak jasnou byla jeho představa, že nedovede slézti po žebříku hlavou napřed nemaje opory, kde by se mohl zachytiti svými předními a zadními nohami a svaly, že se o to ani nepokusil. Vrhl se dolů jediným nádherným, hrdinným skokem. Věděl, že přestupuje taboo svého života právě tak, jako věděl, že by porušil taboo, kdyby byl skočil do merinžské laguny, kde plovali ti hrozní krokodili. Velká láska je vždy schopna projadřovati se v obětavosti sebe sama. A pouze z lásky a pro žádnou menší příčinu mohl se Jerry odvážiti tohoto skoku.

Narazil bokem a hlavou. Jeden náraz zbavil ho dechu, druhý pak ho omámil. Avšak i ve svém bezvědomí, leže na boku a chvěje se, dělal rychlé křečovité po-

hyby nohama, jako by běžel ku předu ke kapitánu. Hoši dívali se na něho smějíce se a smáli se, i když již přestal se chvěti a škubati nohami. Ježto byli narozeni v divokosti, žili v divokosti po celý svůj život a neznali nic jiného, jejich smysl pro humor byl úměrný s tím divokým. Jim byl pohled na omámené a snad mrtvé štěně žertem k potrhání.

Ne dříve než po uplynutí čtvrté minuty vracející se vědomí umožnilo Jerrymu, že se namáhavě postavil opět na nohy, maje je široko rozkročeny a stoje takto a maje oči jakoby zamženy, snažil se přizpůsobiti kymácení A r a n g i. Avšak s prvním zásvitem vědomí vrátila se opět táž jediná myšlenka, že musí se dostati ke kapitánu. Černoši? V jeho úzkosti a opuštěnosti a lásce nepadali vůbec na váhu. Nedbal jejich chechtotu, pošklebků a výsměchu, těch, kdož, kdyby nebylo té hrozné záštity velkého bílého pána, byli by s rozkoší zabili štěně, jež následkem výcviku a vychování ukázalo se býti tak schopným lovcem černochů. Neobrátiv ani hlavy a nehnuv ani okem, ukazuje jim aristokraticky do očí jejich nicotnost, běžel ku předu přes kajutu a do pokojíka, kde kapitán blábolil jako šílenec na své pryčně.

Jerry, který neměl dosud nikdy malarie, toho nechápal. Ve svém srdci však cítil s velkým zármutkem, že kapitána potkalo něco zlého. Kapitán ho nepoznal, ani když skočil na jeho lože, obešel jeho dmoucí se hruď a počal mu olizovati palčivý pot horečky s tváře. Naopak kapitánovy drsné ruce odhodily ho, mrštivše jím silně na stěnu pryčny.

Byla to drsnost, jež nebyla drsností lásky. Rovněž však nebyla to drsnost, jíž Brockman ho odkopl s cesty. Byla to součást zla, jež postihlo kapitána. Jerry

nedospěl rozumově k tomuto úsudku. Avšak jednal podle toho, jako by si toho byl vědom. Skutečně v nedostatku jiného vhodného výrazu lze toliko říci, že Jerry jaksi rozumově cítil tento nový rozdíl drsnosti.

Usedl právě jen z dosahu té nepokojné, tlukoucí ruky, touže přijíti blíže a olizovati opět tvář boha, který ho nepoznal, a který, jak věděl, příliš ho miloval, a sdíleje kapitánovy útrapy a trpě jimi taktéž.

»Eh, Clancey,« tlachal kapitán. »Je to dnes pěkná práce, a nemůže býti lepšího mužstva, aby uklízelo smetí po těch vozíčkářích... Číslo tři, Clancey. Vlez tam ze předu.« A když příšery jeho těžkých snů se změnily: »Tiše, miláčku, mluviti takto se starým tatíkem, říkati mu, jak ti má učesati tvé měkké, zlaté vlásky. Jako bych to nedovedl, česal jsem tě přece celých těch sedm let — lépe než tvá matka, miláčku, Dostanu první cenu, jak umím učesat vlásky své dcerušky... Už je to tu! Rychle ke kormidlu! Čelení kosatku a košovou plachtu! Do závětří, rychle do závětří!... Je to krásná loď, jako nějaký krásný, báječný člun na mořských vlnách... Teď vynesu — teď je na mně řada. Limit. Blackey, dáš-li tolik, abys mohl viděti mé karty, jako dám já, abych se podíval na tvé, uvidíš něco! věř mi!«

A tak míchanice nesouvislých vzpomínek měnila se dále ve slova na kapitánových rtech, až házel tělem a tloukl kolem sebe rukama, zatím co Jerry, schoulen po straně pryčny, truchlil a truchlil zármutkem a svou neschopností pomoci nějak. Vše, co se tu dělo, bylo mimo jeho obzor. Nevěděl o nic více o hře v poker, než věděl o tom, jak třeba říditi loď nebo pomáhati při úrazech na pouliční dráze v Novém Yorku, nebo jak česati dlouhé vlasy milované dcerky v harlemském bytu.

»Obě mrtvy,« kapitán se ozval v novém období de-

liria. Řekl to klidně, jako by řekl, kolik je hodin, a pak zalkal: »Ale těch krásných dlouhých zlatých copů!«

Ležel chvíli nepohnut a vzlykal ze svého zkrušeného srdce.

To byla pro Jerryho vhodná příležitost. Vplížil se za ruku, jež ho před tím uhodila, přitulil se ke kapitánovu boku, položil si hlavu na jeho rameno, sotva se dotýkaje svým chladným nosem jeho tváře, a cítil, jak ruka se kolem něho ovinula a přitiskla ho blíže. Ruka ohnula se v zápěstí a hladila ho, a teplý dotyk jeho sametového těla přivodil změnu v chorobných snech kapitánových, neboť počal bručeti chladně, ale zlostně: »Každého černocha, který by se jen podíval na to štěně . . .«

Hlava VIII.

Když za půl hodiny na to Van Hornův pot vyvrcholil, znamenalo to, že záchvat malarie se počne mírniti. Kapitán pocítil velkou tělesnou úlevu a poslední zbytky mlhy deliria počaly vyprchávati z jeho mozku. Byl však strašně sláb, a odhodiv pokrývky a poznav Jerryho, upadl v osvěžující, zdravý spánek.

Teprve po dvou hodinách se probudil a hotovil se vystoupiti na palubu. V polovici cesty nahoru složil Jerryho na palubu a vrátil se do svého pokoje pro zapomenutou tam láhev chininu. Nevrátil se však hned na to k Jerrymu. Dlouhá zásuvka pod Borckmanovým visutým ložem upoutala jeho pozornost. Dřevěná stěna, jež ji přidržovala, byla ulomena, a zásuvka se vyšinula, visíc za jeden roh, kterým uvázla tak, že nemohla spadnouti na podlahu. Věc byla vážná. Nebylo pochybnosti o tom, kdyby zásuvka v bouři předešlé noci byla vypadla na zem, nebylo by tu již ani Arangi, ani jediné z těch osmdesáti duší na palubě. Neboť zásuvka byla plna dynamitových nábojů všeho druhu, krabic výbušných zápalek, svazků doutnáků, kousků olova, železného nářadí a množství krabic nábojů do pušek, revolverů a bambitek. Roztřídil a uspořádal jednotlivé druhy obsahu a dlouhým šroubem připevnil opět stěnu.

Mezitím Jerrymu dostalo se nového dobrodružství,

nikterak nejpříjemnějšího. Čekaje na kapitánův návrat, Jerry náhodou postřehl divokého psa, ležícího drze na palubě na tucet stop od jeho skrýše, mezi zavazadly. Ihned skrčiv se, Jerry počal se k němu plížiti. Úspěch zdál se býti zajištěn, neboť divoký pes měl zavřeny oči a patrně spal.

Avšak v témže okamžiku pomocník, ubíraje se přes palubu s přídy směrem, kde byla láhev skryta mezi pytly yamů, zavolal Jerryho ku podivu chraplavým hlasem. Jerry položil své podlouhlé uši a zavrtěl ohonem, dávaje na jevo, že slyšel, věnoval však i nadále pozornost plížení se k svému nepříteli. Avšak zvukem pomocníkova hlasu divoký pes rychle otevřel oči směrem, odkud Jerry se blížil, a bleskem zmizel ve svém brlohu, kde obrátiv se rychle vystrčil hlavu, ceně zuby a vrče vítězoslavným vzdorem.

Připraven o svou kořist nerozvážlivostí Borckmanovou, Jerry běžel zpět k otvoru schodiště, chtěje čekati na kapitána. Avšak Borckman, jehož mozek byl trochu v nepořádku následkem četných doušků, přišel na pěknou myšlenku po způsobu všech opilců. Po druhé ještě velitelským hlasem zavolal k sobě Jerryho, a po druhé Jerry položiv nazad uši a zavrtěv ohonem vyjádřil dobrosrdečně svou nechut uposlechnouti. Ihned na to natahoval již opět hlavu nad otvorem schodiště do kajuty, pátraje tam po kapitánovi.

Borckman vzpomněl si na svou první myšlenku a pokračoval ve své cestě k lahvi, již náležitě obrátil dnem k obloze. Druhá myšlenka však, byť i malicherná, uvízla mu v mysli, a potáceje se a mumlaje něco chvíli sám k sobě a pak tváře se, jako by svýma nevidoucíma očima studoval čerstvou brízu nadouvající plachty A r a n g i a naklánějící její palubu, a když se bláhově pokusil vzbuditi v černém kormidelníku pře-

svědčení o orlí bdělosti ve svých opilých očích, kymácel se středem lodi k Jerrymu.

Jerryova první zvěst o Borckmanově příchodu záležela v ukrutném, bolestném hmatu za bok a hřbet, takže vykřikl bolestí a obrátil se. Hned na to, jak pomocník viděl dříve hráti si kapitána, uchopil Jerryho za tvář a třásl jím, až mu zuby cvakaly, avšak naprosto jiným způsobem, než bylo drsné, ale láskyplné třesení kapitánovo. Pomocník třásl mu hlavou i tělem, zuby cvakaly mu bolestně, a pak byl co nejsurověji odhozen na kus dále po kluzkém svahu paluby.

Nuže, Jerry byl gentleman. Jeho duše byla plna zdvořilosti k sobě rovným i k vyšším. Ostatně, ani ohledně nižšího, jako byl divoký pes, nezneužíval vědomě nikdy své výhody — alespoň ne příliš. I ve svém číhání a útočení na divokého psa užíval více rozumu a odvahy, než nějaký domýšlivý chvastoun. Avšak v poměru k vyššímu, dvounohému bílému bohu, jako byl Borckman, bylo třeba ještě více sebeovládání, zdrželivosti a zachování pravidel slušnosti. Nechtěl sehráti s pomocníkem hru, již sehrál s takým nadšením s kapitánem, protože necítil takové záliby k němu, byť i rovněž dvounohému, bílému bohu.

A přece Jerry byl vtělená šlechetnost. Vrátil se, nápodobě slabě útok, jemuž se s takovou srdečnou opravdovostí naučil vůči kapitánu. Skutečně jen hrál, přetvařoval se, snažil se dělati to, k čemu jeho srdce ho právě nevábilo. Chtěl vzbuditi mínění, že si hraje, a vyrážel líčené vrčení, jemuž scházela opravdovost.

Vrtěl ohonem dobrosrdečně a přátelsky a vrčel divoce a přátelsky, avšak opilost pomocníkova postřehla rozdíl a vzbudila v něm nejasně dojem přetvářky, podvodu. Jerry ho chtěl oklamati — z upřímného srdce. Opilý Borckman rozpoznal podvod — nikoli však do-

brosrdečnost, tající se za ním. V okamžiku pojal k němu nepřátelství. Zapomenuv, že sám je zvířetem, viděl pouze, že to je jen zvíře, s nímž si chtěl přátelsky pohráti jako dříve kapitán.

Krvavý boj byl nevyhnutelným — zprvu ne na straně Jerryho, nýbrž na straně Borckmanově. Borckman cítil bezedný pud zvířete jako zvířete, ukázati se pánem tohoto čtyřnohého zvířete. Jerry cítil, jak je uchopen za tvář a čelist ještě drsněji a necitelněji, a se stoupající drsností a necitelností byl odhozen ještě dále na palubu, jež následkem silnějších závanů větru naklonila se ještě více a stala se příkrým, kluzkým svahem.

Vrátil se, zatínaje zuřivě drápy do podlahy, jež nedávala mu již více opory, a vrátil se ne již pouze s líčenou divokostí, nýbrž puzen prvními záblesky divokosti skutečné. Nevěděl o tom. Myslil-li vůbec, měl dojem, že hraje tutéž hru, jako hrál dříve s kapitánem. Zkrátka pocítil zájem ke hře, ačkoli zásadně jiný zájem, než jaký cítil, hraje si s kapitánem.

Tentokráte jeho zuby chňaply rychleji a s hlubším úmyslem po ruce, ženoucí se po jeho čelisti, minul se však cíle a byl uchopen a odhozen ještě dále dolů na tvrdou, kluzkou půdu, než dříve. Rozhněval se, drápaje se vzhůru, ač si toho ani nebyl vědom. Avšak pomocník — člověk, byť i opilý — postřehl změnu v Jerryho útoku dříve, než Jerry jen tušil, že nějaká změna tu je. A nejen že Borckman to cítil, ale sloužilo mu to také k tomu, aby zahnalo ho to zpět k té původní zvířeckosti a k tomu, aby hleděl zkrotiti toto štěně, jako původní člověk za těchže okolností asi zápasil s členy prvního hnízda ukradeného z vlčího brlohu mezi skalami.

Pravda, Jerry mohl se vrátiti právě tak daleko nazpět. Jeho dávní předkové byli irskými vlčáky a dávno

před tím předkové vlčáků byli vlky. Zvuk v Jerryho vrčení se změnil. Nezapomenutelná a nezahladitelná minulost naladila hlasivky v jeho hrdle. Zuby mu zableskly s divokým úmyslem, s přáním zahrýzti se tak hluboko do ruky toho muže, jak jen vášeň by k tomu stačila. Neboť Jerry v té chvíli byl již rozvášněn. Zaběhl zpět do té ponuré surovosti starého, dávného světa téměř právě tak rychle, jako Borckman. A tentokráte jeho zuby zasáhly, natrhnuvše měkkou a citlivou kůži a maso celé vnitřní plochy prvního a druhého prstu Borckmanovy pravice. Jerryho zuby byly jehlami, jež bodaly, a Borckman uchopiv Jerryho za čelist, mrštil jím dolů po palubě tak, že téměř dopadl k nízkému pažení Arangi, než ještě drápy na jeho nohou mohly ho zastaviti.

A Van Horn, dokončiv úklid a opravu zásuvky naplněné výbušnými látkami pod pomocníkovým ložem a vystoupiv po stupních žebříku, spatřil ten boj a zastavil se a klidně mu přihlížel.

Viděl však na milion let nazpět, viděl dva zběsilé tvory, vyklouznuvší ze smyčky pokolení a vrátivší se zpět do temnot líhnoucího se života, dříve, než probouzející se rozum přizpůsobil složení života toho do té míry, že objevila se v něm mírnost a rozvaha. Co hnulo se v hrobce dědičnosti Borckmanova mozku, hnulo se v hrobce dědičnosti mozku Jerryho. Čas vrátil se oběma zpět. Nebylo tu více všech těch snah a zdokonalování desetitisíc pokolení, a boj mezi Jerrym a pomocníkem byl bojem mezi vlčákem a divokým člověkem. Ani jeden, ani druhý neviděli Van Horna, stojícího v průvlaku schodiště, s očima v úrovni pažení.

Jerrymu nebyl nyní Borckman o nic více bohem, než on byl pouhým irským terrierem s hladkou srstí. Oba zapomněli na ten milion let, vtisknutých v jich dě-

dičnost slaběji, méně trvaleji, než co bylo v ní vtisknuto před oním milionem let. Jerry neznal opilství, znal však nespravedlivost a poznal ji nyní, se zběsilou nevolí. Borckman klopýtl při svém následujícím výpadu, útoče na Jerryho, minul ho a dostalo se mu poranění rychle za sebou na obě ruce, než se mu podařilo odhoditi opět štěně, aby klouzlo po palubě.

A opět se Jerry vracel. Jako nějaký běsnící tvor džungle, vykřikoval hlasitě svou nevoli, nevrněl však již, ani se nevyhýbal ranám a nekrčil se před nimi. Hnal se přímo ku předu, snaže se, aniž by se vyhýbal ráně, předejíti ránu a utkati se s ní svými zuby. Posledně byl tak prudce odhozen, že dopadl bokem bolestně na pažení, a Van Horn zvolal:

»Nechte toho, Borckmane! Nechte už toho štěněte!«

Pomocník se obrátil zaražen a překvapen, že je pozorován. Ostrá, velitelská slova Van Hornova byla voláním přes milion let. Borckmanova zlostně stažená tvář pokusila se směšně o přiblblý, omluvný úšklebek a mumlal při tom: »Jen jsme si spolu hráli,« když Jerry přiběhl zase zpět, skočil vzduchem a zabořil své zuby do ruky, jež mu tak ubližovala.

Borckman bezprostředně a zběsile vrátil se opět tím milionem let. Pokusiv se kopnouti psa, udeřil se bolestně do kotníku. Kleje hantýrkou svůj vztek a bolest, sehnul se a zasadil Jerrymu hroznou ránu mezi hlavu a krk. Byv zasažen ranou uprostřed skoku, Jerry přemetl se ve vzduchu, než dopadl hřbetem na palubu. Tak rychle, jak jen mohl se vzchopiti na nohy a připraviti se, obnovil svůj útok, byl však zaražen kapitánem.

»Jerry! Nech toho! Pojď sem!!«

Uposlechl, avšak pouze s ohromným úsilím, s naježeným hřbetem a se rty odchlípenými od zubů, když

běžel kolem pomocnika. Po prvé ozvalo se kňučení z jeho hrdla, nebylo to však kňučení strachem ani bolestí, nýbrž nevolí nad ublížením a přáním pokračovati v boji, v němž jen násilně přestal na kapitánův povel.

Vystoupiv na palubu, kapitán ho uchopil a hladil a konejšil, sděluje při tom své mínění pomocníkovi:

»Borckmane, měl byste se styděti. Měl bych vás střelit nebo napráskati vám za takové chování. Štěně, malé štěně, sotva odstavené. Měl bych vám dáti sám co proto. Co vás to napadlo. Malé štěně, odstavené malé štěně. Jsem rád, že jste dostal do rukou. Zasloužil jste si to. Kéž by vám to krev otrávilo. Ostatně jste opilý. Jděte dolů a lehněte si a neopovažte se přijíti opět na palubu, dokud nebudete střízliv. S a v v e?«

A Jerry prošedší právě životem a historií celého života, jež má utvořiti svět, s námahou překonavší bezedné bahno předhistorického zvířete láskou, vyvinuvší se teprve později a ovládnuvší ho teprve daleko později, zatím co zběsilost dávnověku stále ještě slabě zachvívala jeho chřtánem jako rachot přehnavší se již bouře, poznal spletitými, hřejivými cestami citu šlechetnost a spravedlivost svého kapitána. Kapitán byl skutečně bohem, konajícím právo, spravedlivým, chránícím a ovládajícím tohoto druhého menšího boha, ustoupivšího před jeho hněvem.

Hlava IX.

Jerry a kapitán sdíleli spolu dlouhou odpolední hlídku, při čemž kapitán dopřával si opětovného chechtotu a takových výkřiků, jako: »U všech všudy, Jerry, věř mi, ty jsi nějaký bojovník, ty jsi nějaký pes,« nebo »ty nejsi pes, ty jsi člověk, ty jsi lev. Vsadil bych se, že nenarodil se ještě lev, jenž by se ti dostal na kobylku.«

A Jerry, nerozuměje ani jedinému slovu mimo své vlastní jméno, nicméně věděl, že zvuky vydávané kapitánem byly plny chvály a hřejivé lásky. A když kapitán se sehnul a škrábal ho za ušima nebo přijal od něho polibek na natažené prsty, nebo vyzdvihl ho do náruči, bylo by Jerryho srdce téměř puklo rozkoší. Neboť které větší nadšení může býti údělem nějakého tvora, než je-li milován bohem? A takového druhu bylo právě nadšení Jerryho. Zde byl bůh, hmatavý, skutečný, trojnásobný bůh, jenž chodil tu a spravoval svůj svět v pouhé košili a na dvou bosých nohou, a jenž miloval ho s lichotnými zvuky v hrdle a ústech a se dvěma rukama, jimiž ho objímal.

Ve čtyři hodiny, změřiv pohledem výši odpoledního slunce a odhadnuv rychlost A r a n g i podle vln vzhledem k blízkosti Su'u, Van Horn odešel dolů a drsně zatřásl pomocníkem, budě ho. Než se oba vrátili, Jerry

vládl palubou sám. Kdyby však nebylo toho, že bílí bozi byli dole a mohli se jistě vrátiti každého okamžiku, nebyl by Jerry dlouho vládl na palubě, neboť každá projetá míle mezi černochy a Malaitou dodávala jim více odvahy, a pod dojmem své bývalé nezávislosti Lerumie, jako příklad mnohých z nich, se silnými labužnickými pocity a mlaskáním úst hleděl na Jerryho jako na potravu a předmět pomsty, což bylo totožným.

Hnána svěží brízou Arangi blížila se rychle zemi. Jerry zíral mezi ostnatým drátem, větře vzduch, kapitán pak stál vedle něho, dávaje rozkazy pomocníku a černochu u kormidla. Hromada zavazadel byla nyní rozvázána, a hoši počali otevírati a opět zavírati své krabice. Co jim působilo zvláštní rozkoš, byly zvuky zvonku, jímž byla každá krabice opatřena, a jenž se ozval, jakmile bylo zdviženo víko; jejich radost z této hračky byla radostí dětí, a každý z nich vracel se opět a opět, aby otevřel svou krabici a zazvonil tak svým zvonkem.

Patnáct hochů mělo býti vyloděno na Su'u a s divokými posunky a výkřiky počali rozeznávati a ukazovati si nekonečně malé podrobnosti postřehnuté při prvním spatření toho jediného bodu, jejž znali na celé zemi před oním dnem, kdy před třemi léty byli prodáni do otroctví svými otci, strýci a náčelníky.

Úzký pruh vody, sotva na sto sáhů v průměru, tvořil vchod do dlouhého, úzkého zálivu. Břeh byl přeplněn mangrovy a hustým tropickým rostlinstvem. Nikde nebylo ani stopy po nějakém příbytku nebo člověku, ačkoli Van Horn věděl jako samozřejmou věc, že dvacítky a snad sta párů lidských očí hledí právě na něho.

»Hledej je; Jerry, hledej je!« pobízel psa.

A Jerry naježil srst, štěkaje na mangrovou zeď, neboť jistě jeho jemný čich mu prozradil číhající tam negry.

»Kdybych je dovedl tak větřiti jako on,« řekl kapitán k svému pomocníku, »nebylo by již vůbec žádného nebezpečí, že někdy přijdu o hlavu.«

Borckman však neodpověděl a nevrle odešel za svou prací. V zátoce bylo málo větru, a Arangi pronikala tam jen zvolna a spustila kotvy v hloubce třiceti sáhů. Tak příkrým byl svah břehů v přístavu, že i v takové značné hloubce záď Arangi byla vzdálena sotva na sto stop od mangrovníků.

Van Horn vrhal stále úzkostlivé zraky na lesnatý břeh, neboť Su'u měl špatné jméno. Od té doby, co škuner Fair Hathaway, najímající dělníky pro plantáže v Queenslandu, byl přepaden domorodci a všechno mužstvo povražděno, před patnácti léty, žádná loď mimo Arangi neodvážila se přistáti u Su'u. A mnoho bělochů odsuzovalo tuto Van Hornovu odvážlivost.

Daleko nahoře v horách, tyčících se mnoho tisíc stop vysoko v mračnech pasátů, vystupovalo mnoho výstražných sloupů kouře, oznamujících příchod lodi. Daleko i blízko byla známa přítomnost Arangi, a přece z džungle tak blízké bylo lze slyšeti pouze křik papoušků a žvatlání kakadů.

Člun osazený šesti z lodního mužstva byl přivlečen k boku lodi, a patnáct hochů ze Su'u bylo tam naloděno se svými krabicemi. Pod plachtovinou podél veslařských laviček, blízko po ruce veslařů, bylo uloženo pět Lee-Enfieldek. Na palubě jiný z lodního mužstva, s ručnicí v ruce, střežil ostatní zbraně. Borckman vynesl nahoru svou vlastní pušku, aby byl připraven v každém okamžiku. Van Hornova puška ležela při-

pravena v zádi člunu, kde stál poblíž Tambi, řídícího kormidlo dlouhou žerdí. Jerry vydával tiché vrnění a chtěl přes pažení za kapitánem, který povolil a sejmul ho dolů.

Člun byl nebezpečným místem, neboť bylo málo pravděpodobnosti, zvláště v této době, že by se vracející hoši vzepřeli na A r a n g i. Pocházejíce ze Somo, No-ola, Langa-Langa a dalekého Malu, byli ve vítaném strachu, kdyby ztratili ochranu svých bílých pánů, že byli by snědeni od lidu v Su'u, právě tak jako hoši ze Su'u byli by se báli, že budou snědeni od obyvatelů na Somo a Langa-Langa a No-ola.

Co zvyšovalo nebezpečí člunu, byl nedostatek krycího člunu. Nezměnitelným zvykem větších verbířských lodí bylo, že posílaly vždy dva čluny pokaždé, měly-li co dělati na břehu. Zatím co jeden přistál u břehu, druhý držel se opodál, aby kryl ústup mužstva na břehu, kdyby je potkalo něco zlého. Příliš malá, než aby mohla vézti svůj člun na palubě, A r a n g i nemohla by dobře vléci dva čluny, a tak Van Horn, nejsmělejší z verbířů, postrádal této podstatné bezpečnostní stráže.

Tambi řídě se tichými rozkazy Van Horna udržoval kormidlem rovnoběžný směr podél břehu. Kde mangrovníky přestaly a kde vyšší břeh a ušlapaná pěšina sáhala až k okraji vody, Van Horn kynul veslařům, aby zarazili člun a měli nasazena vesla. Vysoké palmy a vysoké stromy se širokými větvemi ukazovaly jako vchod do nějakého tunelu průsek v husté zelené zdi tropického rostlinstva.

Van Horn, pátraje na břehu po nějaké známce života, zapálil si doutník a strčil jednu ruku za pás svého bederního šatu, chtěje se ujistiti, že je tam dynamitová patrona, ukrytá mezi šatem a jeho kůží. Zapálený dout-

ník měl účel, aby jím zapálen byl doutnák patrony, kdyby neočekávané okolnosti toho vyžadovaly. A doutnák byl tak krátký s rozpleteným koncem, v němž vězela zápalka, že mezi dobou, kdy by se ho dotekl doutník, a dobou výbuchu nemohlo uplynouti více než tři vteřiny. To vyžadovalo rychlé chladnokrevné práce se strany Van Hornovy, kdyby nastala toho potřeba. Ve třech vteřinách musil by zapáliti doutnák a hoditi prskající patronu přímo na určený cíl. Nicméně nemyslil, že bude třeba použíti ho a měl ho připraven pouze jako bezpečnostní opatření pro všechny případy.

Pět minut uplynulo, a ticho na břehu bylo stále stejně hluboké. Jerry očicháváł kapitánovu nohu, jako by ho chtěl ujistiti tím, že jest při něm, ať se stane cokoli s nepřátelského zamlklého břehu, a očichával stále úsilovně, slyšně, počal ježiti srst na krku a vydávati tiché vrčení.

»Nu ovšem, že tam jsou,« svěřoval mu kapitán; a Jerry, s kradmým pohledem svých usmívajících se očí, vrtě ohonem a pokládaje nazad uši, obrátil svůj čenich opět ke břehu a četl opět povídku džungle, donášenou k němu lehkými závany až k zalknutí vonného a téměř nehybného vzduchu.

»Hej!« houkl pojednou Van Horn. »Hej, vy hoši, vystrčte už přece hlavu!«

Jakoby v nějaké proměně na jevišti, zdánlivě neobydlená džungle probudila se k životu. V okamžiku objevilo se na sto statných divochů. Vyhrnuli se všude z rostlinstva. Všichni byli ozbrojeni, někteří sniderovkami a starými jezdeckými bambitkami a tomahawky na dlouhých rukojetích. Mžiknutím oka jeden z nich vyběhl do plného slunečního světla na volném prostoru, kde pěšina ústila k vodě. Mimo ozdoby byl nah jako

Adam před pádem. Jediné bílé pero trčelo z jeho kudrnatých, lesklých černých vlasů. Hlazené šídlo z bílé lastury, s ostrými, špičatými konci, provlečené otvorem v příčce mezi nozdrami, vyčnívalo na pět palců přes tvář. Kolem krku na šňůře ze spletených kokosových vláken visel náhrdelník, bílý jako slonovina, z tesáků divokého kance. Podvazek z bílých lastur kauri obepínal mu jednu nohu právě pod kolenem. Ohnivě nachový květ vězel mu koketně za uchem, a v otvoru druhého ucha měl zastrčený prasečí ocásek, tak nedávno uříznutý, že ještě krvácel.

Jak tento švihák z Melanesie vběhl do slunečního světla, puška snidrovka v jeho ruce se namířila, opřena o jeho bok, směřujíc svým ušlechtilým ústím přímo na Van Horna. Neméně rychlým byl však také Van Horn. Se stejnou hbitostí uchopil svou pušku a přitiskl si ji namířenu k boku. Tak tu stáli hledíce na sebe, smrt v konečku svého prstu, na čtyřicet stop druh od druha. Milion let mezi barbarstvím a civilisací taktéž zelo mezi nimi přes ten úzký záliv na čtyřicet stop. Nejkrušnější věcí pro muže moderního vývoje jest zapomenouti své dávné zvyky. Nejsnadnějši ze všech věcí jest mu zapomenouti všechnu jeho modernost a sklouznouti zpět k vyjícím věkům. Lež do očí, rána ve tvář, bodnutí žárlivosti do milujícího srdce může ve zlomku jediného okamžiku změniti filosofa dvacátého století v obyvatele stromů, podobajícího se opici, jak bušil si v prsa, skřípal zuby a viděl krev.

Tak i Van Horn, avšak s rozdílem. Byl v jednom a témže okamžiku moderním i pronikavě prvotným, schopným bojovati do krve zuby i drápy, žádostiv však zůstati moderním tak dlouho, pokud by jen dovedl ovládati svou vůli a studovati ebenovou barvu kůže a oslňující běl ozdoby nalézající se proti němu.

Mlčení trvalo dlouhých deset vteřin. I Jerry nevěda ani proč, ztišil vrčení ve svém hrdle. Na sto kanibalských lovců lebek na okraji džungle a patnáct černochů ze Su'u, vracejících se ve člunu, sedm černochů lodního mužstva a jediný běloch s doutníkem v ústech, s puškou u boku a irským terrierem, ježícím se u jeho nahého lýtka, zachovalo slavnostní úmluvu těchto desíti vteřin, a nikdo z nich nevěděl, ani netušil, co z toho může povstati.

Jeden z vracejících se hochů v přídě člunu udělal znamení míru s dlaní obrácenou zevně a beze zbraně a počal štěbetati neznámým nářečím Su'u. Van Horn mířil dále na svůj cíl a čekal. Švihák na břehu sklonil svou pušku, a prsa všech, kdož tvořili tento obraz, počala opět volněji dýchati.

»Já hodný chlapík,« zapískl hejsek zpola jako pták, zpola jako skřítek.

»Vy velký chlapík, velký blázen,« odvětil Van Horn drsně, spustiv svou pušku do člunu a kyna veslařům a kormidelníku, aby otočili člun. Dýmal ze svého doutníku tak bezstarostně, jako by se o okamžik dříve nebylo jednalo o život a smrt.

»Mé slovo,« pokračoval s mírně podrážděným vzezřením. »Proč jste na mne vystrčil svou pušku? Já vás ne kai-kai. Já vás kai-kai, tak žaludek, který patří mně, moc sem tam. Vy kai-kai mne, žaludek, který patří vám, moc sem tam. Vy nerad, kdybych kai-kai Su'u hochy, kteří patří vám. Su'u hoši, kteří patří vám, všichni vaši bratři! Dlouhá doba dříve, tři monsumy dříve já řekl, pravdu řekl. Já řekl, tři monsumy prvč, hoši přijíti zpět. Mé slovo, tři monsumy konec, hoši u mně, jíti zpátky.«

V té době již člun obrátil, vyměniv příď za záď a Van Horn se obrátil tak, že stál tváří v tvář hejskovi ozbrojenému sniderovkou. Na další pokyn zaveslovali pozpátku, tlačíce takto člun zádí napřed v pevnou půdu pěšiny. A každý veslař, maje veslo připraveno pro případ útoku, kradmo se přesvědčil hmatem pod plachtovinu, zda jeho skrytá Lee-Enfieldka je přesně na svém místě.

»V pořádku, aby hoši, kteří patří vám, šli k vám?« tázal se Van Horn hejska, jenž přisvědčil po způsobu obvyklém na Šalomounských ostrovech, zavřev napolo oči a kývaje hlavou nahoru zvláštním, nadutým způsobem.

»Ne kai-kai Su'u hochy, dejme tomu, že půjdou k vám?«

»Žádný strach,« odvětil švihák. »Dejme tomu, že to nejsou hoši ze Su'u, mé slovo, velké zlo. Išikola, velký černý pán zde na tomto místě, mi řekl, abych mluvil s vámi. Řekl velký počet zlých hochů čekat v houštinách. Řekl, aby velký bílý pán nechoditi kolem. Říkal dobrý velký bílý pán čekati na lodi.«

Van Horn přikývl ihned, jako by tato zpráva měla málo ceny, ačkoli zvěděl, že pro tentokráte Su'u nedodá mu čerstvých dělníků. Jednoho po druhém, nutě ostatní, aby zůstali zatím na svých místech, pouštěl vracející se hochy na záď a na břeh. Byla to taktika Šalomounských ostrovů. Každé shromažďování bylo nebezpečno. Nikdy nesměl se nikdo odvážiti, aby připustil černochům shluknouti se ve větším množství. A Van Horn kouře svůj doutník s velkopanskou lhostejností, bděl napohled bez zájmu svými zraky na každém hochu, jak ubírali se na záď se svými krabicemi na ramenou a vystupovali na břeh. Druh po druhu mizeli pě-

šinou v tunelu a když poslední ocitl se na břehu, nařídil, aby člun se vrátil k lodi.

»Tentokráte nepořídíme zde nic na svém výletu,« řekl pomocníkovi. »Hodíme udice a ráno pak odtud.«

Rychlé tropické šero spojilo brzo den s tmou. Nahoře byly všechny hvězdy venku. Ani nejslabší dech větru nebyl nad hladinou, a vlhké vedro zperlilo tváře a těla obou mužů hojným potem. Pojedli bez chuti na palubě svou večeři a chvílemi používali svého zápěstí stírajíce si palčivý pot s očí.

»Proč jen člověk musil přijíti na Šalomounské ostrovy — do té prokleté díry,« naříkal pomocník.

»Nebo zůstati zde,« opáčil kapitán.

»Jsem příliš nasáknut zimnicí,« pomocník bručel. »Zemřel bych, kdybych šel odtud. Pamatujte, zkusil jsem to před dvěma léty. Má se za to, že chladné podnebí vyhání zimnici. Přijel jsem do Sydneye v posteli. Musili mne dopraviti do nemocnice v ambulanci. Bylo mi stále hůř a hůře. Lékaři mi řekli, že jediné, co mohu učiniti, jest, obrátiti se opět tam, kde jsem zimnici dostal. Učiním-li tak, že mohu žíti ještě dlouho, kdybych však zůstal v Sydneyi, znamenalo to rychlý konec. Dovezli mne na palubu v ambulanci. A to bylo vše, co jsem viděl z Australie o svých prázdninách. Nechtěl jsem zůstati na Šalomounských, je to hotové peklo, musím však, nebo zdechnu.«

Sbalil dle hrubého odhadu třicet gránů chininu do cigaretového papíru, hleděl chvíli kysele na svůj výrobek a pak jej rázem polkl. To upamatovalo Van Horna, který sáhl po své láhvi a vzal stejnou dávku.

»Nejlépe bude natáhnouti k ochraně nějakou plachtu,« navrhoval.

Borckman poslal několik z lodního mužstva, aby napnuli tenkou, nadehtovanou plachtovinu jako záclonu na pobřežní straně A r a n g i. Bylo to opatření proti nějaké zabloudivší sem kulce z mangrového houští, vzdáleného pouze na sto stop.

Van Horn poslal Tambiho dolů, aby přinesl malý fonograf a aby pustil nějaký tucet porouchaných křiklavých kousků, které byly pod jehlou už alespoň tisíckráte. Mezi hraním vzpomněl si Van Horn na děvče a vyvolal je z té černé díry v lazaretu, aby si šlo poslechnouti hudbu. Poslechla, plna strachu, domnívajíc se, že její čas přišel. Hleděla němě na svého velkého bílého pána, s očima vypoulenýma strachem, a její tělo nepřestalo se třásti ještě dlouho potom, když ji již vyzval, aby si lehla. Fonograf neznamenal pro ni nic. Znala pouze strach — strach z tohoto hrozného bělocha, jejž jí osud jistě určil, aby byla jím snědena.

Jerry opustil láskající ho ruku kapitánovu na okamžik, aby přešel k ní a očichl ji. Byl to úkon povinnosti. Zjistil ji opět. Nechť se stane cokoli, nechť uplynou měsíce nebo léta, pozná ji opět a pozná ji navždy. Vrátil se pak opět k volné ruce kapitánově a přijal opětně její láskání. Druhá ruka držela doutník, jejž kouřil.

Vlhké, dusné vedro stávalo se ještě obtížnějším. Vzduch byl prosycen odpornými vlhkými výpary, vyvěrajícími z mangrové bažiny. Připoután tou křiklavou hudbou ke vzpomínkám na přístavy a města starého světa, Borckman ležel na horkých fošnách lodi, klapaje čepobití svými nahými prsty u nohou a bručel hrdelním hlasem nekonečný monolog kleteb. Avšak Van Horn s Jerrym, oddychujícím pod jeho rukou, pokojně a filosoficky si pokuřoval, zapaluje nový doutník, když první dohořel.

Vzchopil se rychle při slabém zašplouchnutí vesel, jež zaslechl první ze všech na celé lodi. Ve skutečnosti bylo to slabé zavrčení Jerryho a naježení jeho srsti na hřbetě, jež zavdalo mu popud, aby naslouchal. Vytáhnuv dynamitou patronu ze záhybů svého bederního šatu a pohlédnuv na doutník, aby se přesvědčil, že doutná, povstal s nedbalým spěchem a s nedbalým spěchem přistoupil k pažení.

»Jaké jméno vám patří?« zněla jeho výzva do tmy.

»Já Išikola,« byla odpověď třaslavým falsettem stáří.

Van Horn než opět promluvil, povytáhl ze svého pouzdra napolo svou automatickou bambitku a pošinul pouzdro od boku, až je měl na žebrech blíže po ruce.

»Kolik hochů je s vámi?« tázal se.

»Deset hochů tu čekati,« zněla stařecká odpověď.

»Pojďte tedy.« Neobrátiv ani hlavy a dav své pravici mimovolně klesnouti k pažbě automatické bambitky, Van Horn velel: »Vy, Tambi. Rozsvěťte lucernu. Nedávejte ji sem. Pověste ji na rahno křížové plachty a dávejte dobře pozor.«

Tambi uposlechl, zavěsiv svítilnu na dvacet stop od místa, kde stál kapitán. Tím byl Van Horn ve výhodě před blížícími se muži v canoe, neboť svítilna visíc za ostnatým drátem a dosti nízko, bude jasně osvětlovati muže sedící v canoe, zatím co on bude ve stínu a pološeru.

»Waší — waší!« pobízel pevným hlasem, zatím co ti v neviditelném canoe stále ještě váhali.

Pak ozval se zvuk vesel, a hned na to vynořila se v okruhu ozářeném svítilnou vysoká, černá přída válečného canoe, zakřivená jako u gondoly a vykládaná

jako stříbrem lesknoucí se perletí; bylo to dlouhé, úzké canoe bez vyčnívadel; pak objevily se blýskající se oči a černá lesklá těla statných černochů, klečících na dně a veslujících; pak Išikola, starý náčelník, sedě na patách uprostřed člunu, vesluje, drže nezapálenou, prázdnou, krátkou, hliněnou dýmku mezi svými bezzubými dásněmi, na zádi pak jako řidič člunu švihák, černá nahota se svou bílou ozdobou až na prasečí ocásek v jednom uchu a nachovým květem ibišku planoucím za druhým uchem.

Bylo známo, že již méně než deset černochů přepadlo lodici osazenou ne více než dvěma bělochy a ruka Van Hornova spočinula na rukojeti jeho automatické bambitky, ač ji nevytáhl celou z pouzdra a ačkoli svou levicí strčil si doutník do úst a silně jej rozdýmal.

»Haló, Išikolo, vy starý kvetoucí šviháku,« zněl pozdrav Van Hornův k starému náčelníku, když hejsek vzepřev své veslo, jímž kormidloval po straně canoe a pak poněkud pod ně, zabočil svým člunem podél A r a n g i tak, že boky obou lodic se dotýkaly.

Išikola usmál se nahoru ve světle svítilny. Usmál se svým pravým okem, neboť více jich neměl — levé mu bylo zničeno šípem v nějaké mladické šarvátce v džungli.

»Mé slovo!« opětoval pozdrav. »Dávno vás mé oko nevidělo.«

Van Horn žertoval s ním srozumitelnými slovy o jeho posledních ženách, jež přidal k svému haremu a mnoho-li za ně zaplatil v selatech.

»Mé slovo,« končil, »vy bohatý chlapík; mnoho pohromadě.«

»Mně se líbiti, kdybych na palubu žertovati u vás,« Išikola vlídně navrhoval.

»Mé slovo, už noc,« namítal kapitán a pak dodal jako koncesi proti známým pravidlům, že návštěvníci nepřipouštějí se na palubu, jakmile se setmí. »Vy jíti na palubu, hoši zůstanou v člunu.«

Van Horn galantně pomohl starci přelézti přes pažení, projíti ostnatým drátem a dostati se na palubu. Išikola byl špinavý starý divoch. Jedním z jeho tambo (tambo v bêche-de-mer a v melanésštině místo taboo) bylo, že voda naprosto nikdy se nesmí dotknouti jeho kůže. On, jenž žil u slané vody, u moře, a v zemi tropických lijáků, z náboženských ohledů vystříhal se styku s vodou. Nikdy se nekoupal, ani nebrodil a vždy prchal do skrýše před deštěm. Ne, že by to platilo také o ostatních jeho kmene. Bylo to jeho vlastní tambo, vložené na něho od kouzelníků-lékařů. Jiné členy jeho kmene taboovali kouzelníci-lékaři jinak, že nesmějí jísti žraloky nebo dotknouti se ženy nebo přijíti do styku s krokodilem nebo fossilními zbytky krokodilů, nebo že nikdy nesmí býti poskvrněni bezbožným dotykem ženy, že stín ženy nesmí skřížiti jejich cestu.

Tak Išikola, jehož tambo byla voda, měl na sobě škraloupy dlouholeté špíny. Měl šupiny jako malomocný a se svými vyhublými tvářemi a zhrben věkem, pokulhával hrozně následkem staré rány kopím do stehna, kterou jeho trup byl vyšinut ze své kolmé polohy. Jeho jediné oko však jiskřilo jasem a ničemností, a Van Horn věděl, že vidělo právě tolik, jako on svýma oběma.

Van Horn podal si s ním ruku — čest, jíž dovoloval pouze náčelníkům — a pokynul mu, aby si sedl na palubu na své zkřížené nohy blíže postrašeného děvčete, jež počalo se opět chvěti, vzpomenuvši si, že slyšelo kdysi, že Išikola nabídl pět dvacítek mladých kokosových ořechů za její maso pro sebe k obědu.

Jerry musil opět čichati za účelem budoucího zjišťování totožnosti tohoto nehezkého, kulhavého, nahého jednookého starce. A když ho očichal a vštípil si jeho zvláštní pach, Jerry zavrčel výhrůžně a dostalo se mu letmého pohledu od kapitána.

»Mé slovo, dobrý chlapík pes ke kai-kai,« řekl Išikola. »Já dáti půl sáhu lasturových peněz za tento pes.«

Za pouhé štěně byla to velkolepá nabídka, neboť půl sáhu lasturových peněz, navlečených na šňůru spletenou z kokosových vláken, rovnalo se v hotovosti půl sovereignu anglické měny, půl třetímu dolaru v amerických penězích, nebo ve vepřové měně polovici dobře vykrmeného selete.

»Sáh lasturových peněz za tento chlapík pes,« opáčil Van Horn, ač ve svém srdci věděl, že by neprodal Jerryho ani za sto sáhů nebo za jinou báječnou cenu, nabídnutou mu od kteréhokoli černocha, avšak ve své hlavě nabízel tak malou cenu nad pari, nechtěje vzbuditi podezření mezi černochy, že ve skutečnosti si tak vysoko cenil toho zlatosrstého syna Biddy a Terrence.

Na to Išikola uvedl, že děvče je tentokráte ještě mnohem hubenější, a že on jako praktický znalec masa nemyslí, že by mohl důvodně nabídnouti nyní za ně více, než dvacet tři mladé kokosové ořechy.

Po těchto vlídných slovech bílý pán a černý mluvili o mnohých věcech, jeden nadýmaje se rozumovou převahou a vědomostmi bělochovými, druhý pak svým pudem a schopností tušiti, neboť byl to primitivní státník, snažící se vzbuditi přesvědčení o rovnováze mezi lidskými a politickými silami na území Su'u, deset čtverečních mil, obklopených mořem a směrem k zemi hranicí plemenného válečného stavu, panujícího tu od doby daleko starší, než kam sahal nejstarší su'uský

mythus. Věčně věkův uřezávaly se hlavy a pojídala se těla, hned na té straně, hned na oné dočasně vítěznými kmeny. Hranice zůstávaly celkem tytéž. Išikola v hrozné hantýrce snažil se vylíčiti všeobecnou situaci Šalomounských ostrovů v poměru k Su'u, a Van Horn nebyl od toho zahráti si nepoctivou diplomatickou hru, jak ji hrají ve všech kancléřstvích světových mocností.

»Mé slovo,« končil Van Horn, »vy zlý chlapík, příliš mnoho zlo v tomto místě. Příliš mnoho lebek vy vzal, příliš mnoho již kai-kai dlouhých selat.« (D l o u h é s e l e znamená lidské tělo pečené v celku.)

»Dávno černý chlapík na Su'u nevzít hlavu, ne kai-kai dlouhé sele,« opáčil Išikola.

»Brzo, velmi brzo velká válečná loď u Su'u, a bude tu zle, všechno rozbíti.«

»Mé slovo,« Van Horn trval na svém, »velmi mnoho na tomto místě.«

»A jaké jméno velká loď u Šalomounských ostrovů?« Išikola se dotazoval.

»Velké jméno C a m b r i a n, jméno patří velká loď,« lhal Van Horn, věda dobře, že již po dvě léta žádný anglický křižník nebyl u Šalomounských ostrovů.

Rozmluva stávala se spíše šprýmovnou hádkou o vztazích mezi státy stejně bezohlednými, když byla pojednou přerušena výkřikem Tambiho, jenž pomocí jiné svítilny, visící mu přes pažení na konci jeho ruky, učinil objev.

»Pane, puška dole v canoe!« volal.

Van Horn skokem byl na pažení a zíral dolů přes ostnatý drát. Išikola vzdor svému zkroucenému tělu byl v okamžiku za ním.

»Proč pak puška dole na dně člunu?« tázal se Van Horn s nevolí.

Švihák na zádi s lhostejným pohledem nahoru pokoušel se shrnouti nohou zelené listí tak, aby zakrylo vyčnívající konce několika pušek, avšak zhoršil jen věc, odkryv je tím více. Naklonil se, chtěje nahrnouti na ně listí rukou, usedl však opět ihned zpříma, když Van Horn na něho zahřměl:

»Stůj! Nechte ruku, patří vám, daleko od nich!«

Van Horn obrátil se k Išikolovi a předstíral hněv, jehož necítil nad tímto starým a stále se opakujícím úskokem.

»Proč přijíti sem, pušky v canoe, které patří vám?« tázal se.

Starý přímořský náčelník zakoulel jen svým jediným okem, simuluje pěkně obmezenost a nevinnost.

»Mé slovo, moc já zlobím na vás, příliš mnoho,« pokračoval Van Horn. »Išikola, vy mnoho zlý chlapík. Vy jíti do pekla dolů.«

Starý chlapík kulhal po palubě s daleko větší hbitostí, než jakou ukazoval při svém příchodu na palubu, propletl se ostnatým drátem bez cizí pomoci a bez cizí pomoci spustil se do canoe, obratně spočívaje svou tíží na zdravé noze. Zamžoural nahoru, jako by chtěl žádati za odpuštění a ujistiti opětně svou nevinností. Van Horn odvrátil tvář, chěje zakrýti smích, a pak se zasmál upřímně, když starý taškář, ukazuje svou prázdnou dýmku, ozval se kajícným hlasem nahoru:

»Dejme tomu, pět balíčků tabáku vy dáti já?«

Zatím co Borckman šel dolů pro tabák, Van Horn kázal Išikolovi o posvátnosti pravdy a slibů. Na to, nakláněje se ostnatým drátem, podal dolů pět balíčků tabáku.

»Mé slovo,« hrozil. »Jeden den, Išikolo; já konec s váma dohromady. Vv ne dobrý přítel zde na břehu. Vy velký blázen, dále do houští.«

Když Išikola pokusil se protestovati, přerušil ho: »Mé slovo, vy žerty se mnou příliš mnoho.«

Canoe však dosud váhalo. Šviháková noha pohybovala se kradmo, chtějíc nahmatati pažbu sniderovek pod zeleným listím, a Išikola neměl chuti odplouti.

»Waší-waší!« Van Horn vzkřikl s velitelskou úsečností.

Veslaři, nevyčkavše rozkazu od náčelníka nebo od šviháka, mimovolně poslechli a hlubokými, silnými údery vesel hnali canoe do obklopující je tmy. Právě tak rychle Van Horn změnil své místo na palubě o nějakých tucet sáhů, tak že žádná nahodilá kulka by ho nezastihla. Skrčil se tam a naslouchal, jak šplouchání vesel odumíralo v dáli.

»Velmi dobře, vy chlapík, Tambi,« řekl klidně. »Zahrejme jim na cestu.«

A zatím co »červené křídlo« křičelo svou prostou, hezkou melodii, opřel se o loket na palubě, kouřil svůj doutník a začal se mazliti s Jerrym.

Zatím co kouřil, pozoroval náhlé zamžení hvězd přívalem deště, ženoucího se k návětrné straně nebo tam, kde snad vítr se právě zdvihal. Zatím co odměřoval minuty, kdy bude moci poslati Tambiho dolů s fonografem a deskami, zpozoroval, že to křovácké děvče hledí na něho v němém strachu. S přivřenýma očima a zdvihaje nahoru tvář pokynul jí v souhlas, který provázel mávnutím ruky směrem ke schodišti do kajuty. Poslechla, jako by poslechl zbitý, postrašený pes, vstávajíc namáhavě, všecka se chvějíc a s očima plnýma ustavičné hrůzy před tím bílým pánem, který, jak byla

přesvědčena, ji jednoho dne sní. Takovým způsobem, vzbuzujíc rozmrzelost ve Van Hornově srdci, že je tak naprosto neschopen překlenouti svou laskavostí propast věků, jež je oddělovala, plížila se zpět ke schodišti, plazíc se dolů pozpátku, jako nějaký ohromný velkohlavý červ.

Když poslal Tambiho za ní s drahocenným fonografem, Van Horn kouřil dále, zatím co ostrý, jako jehly dopadající déšť padal konejšivě na jeho rozpálené tělo.

Pouze na pět minut déšť se dostavil. Pak, když hvězdy opět zasvitly, páry jako by se valily z paluby, a mangrové bažiny a dusivé vedro zahalily vše.

Van Horn to věděl, avšak nezdravota, mimo zimnici, nikdy se ho netýkala, proto nedbal ani o pokrývku, aby se chránil.

»První hlídka je vaše,« řekl Borckmanovi. »Pak budu ji držeti já až do rána, než vás vzbudím.«

Položil si hlavu na biceps své pravice, nechávaje tam místo, aby Jerry se mohl schouliti na jeho prsou, a brzo usnul.

A tak odvážliví běloši a domorodí černoši den ze dne žili svůj život na Šalomounských ostrovech, klamajíce se a hašteříce se spolu, běloši snažíce se podržeti si své hlavy na ramenou, černoši pak snažíce se, neméně upřímně, odstraniti hlavy bělochů s jejich ramenou a současně udržeti si svou anatomii neporušenou.

A Jerry, jenž znal dosud pouze svět na merinžské laguně, poznávaje, že tyto nové světy lodi A r a n g i a ostrova Malaity jsou v podstatě tytéž, pozoroval ustavičný zápas mezi bělochy a černochy s jakýmsi slabým odstínem pochopení.

Hlava X.

Rozednění přistihlo Arangi na cestě s plachtami visícími těžce v nehybném vzduchu, zatím co lodní mužstvo plahočilo se krušně na člunu lodi, snažíc se vyvléci ji úzkým vchodem. Jednou, když lodice sražena nějakým potulným proudem, přiblížila se více k okraji pobřežního příboje, černoši na palubě shlukli se dohromady ve strachu podobném úzkosti poděšených ovcí ve stádu, když divocí lesní záškodníci zařvou poblíž. A nebylo ani třeba, aby Van Horn houkl do člunu: »Waši-waši! Pozor na kůži!« Lodní mužstvo nadzdvihlo se vždy na svých lavičkách, jak se opíralo při každém tempu vší silou o vesla. Věděli, jak hrozný osud je jistě očekával, kdyby nějaký korálový útes pod hladinou zachytil podlodí Arangino. A cítili strach přesně téhož druhu, jako to poděšené děvče tam dole v lazaretu. V minulosti již více než jeden hoch z Langa-Langa nebo Somo zmizel, opatřil slavnostní hostinu na Su'u, právě tak, jako hoši ze Su'u příležitostně posloužili při hostinách na Langa-Langa nebo Somo.

»Mé slovo,« Tambi u kormidla oslovil Van Horna, když období největšího napětí pominulo a Arangi dostala se opět na volnou dráhu. »Bratr, který patřil

mému otci, přišel dlouhý čas už pryč s lodním mužstvem k toto místo. Velký chlapík škuner, na něm byl bratr, který patřil mému otci. Vše konec zde u Su'u. Bratr, který patřil mému otci, hoši ze Su'u kai-kai ho dohromady.«

Van Horn vzpomněl si na Fair Hathaway před patnácti léty, vypleněný a spálený od obyvatel Su'u, když všechno mužstvo na palubě bylo povražděno. Skutečně Šalomounské ostrovy počátkem dvacátého století byly ještě divoké a skutečně tento velký ostrov Malaita byl nejdivočejším ze všech Šalomounských ostrovů.

Vrhl zamyšlen pohled na svahy mezníku pro námořníky na tomto ostrově, hoře Kolorat, pokryté zelenými lesy až k vrcholku, tyčícímu se do oblak ve výši čtyř tisíc stop. A jak tam hleděl, viděl vznášeti se slabé sloupy kouře na úpatích a nižších vrcholcích a více jich počínalo ještě vystupovati.

»Mé slovo,« Tambi se zašklebil. »Mnoho hochů v houšti hleděti na vás.«

Van Horn se usmál, rozuměje mu. Věděl, že touto starodávnou telegrafií pomocí znamení kouřem, putoval vzkaz od osady k osadě a od kmene ke kmeni, že na závětrné straně je loď najímající dělníky.

Po celé dopoledne Arangi hnána svěžím větrem, dostavivším se zároveň s východem slunce, plula k severu, zatím co její běh byl ustavičně signalisován množící se mluvou kouře, tlachajícího o ní na zelených vrcholcích. V poledne, když Van Horn, věčně doprovázen Jerrym, stál na přídě, dávaje kormidelníkovi rukou pokyny, jak říditi loď, Arangi zabočila do větru, chtějíc proplouti úžinou mezi dvěma ostrůvky, zkade-

řenými vrcholky palem. Bylo třeba takovéto opatrnosti při řídění lodi. Korálové útesy zdvihaly se všude z tyrkisových hlubin, procházejíce stupnicí zeleni od nejtemnějšího nefritu až k nejsvětlejšímu turmalínu, nad nimiž moře promítalo své noční stíny, hned husté jako smetana, hned čeříc se bílými prškami pěny prozářené sluncem.

Sloupy kouře na výšinách staly se prostořekými, a dlouho před tím, než A r a n g i proplula úžinou a dostala se k pobřeží na závětří, od přímořských černochů až k nejvzdálenějším křováckým vesnicím věděli všichni, že verbířská loď se blíží k Langa-Langa. Když otevřela se laguna, utvořená řetězem ostrůvků ležících opodál břehu, Jerry počal větřiti černošské osady. Canoe, mnoho canoe, poháněných vesly nebo plachtami, nadýmajícími se ozvěnou svěžího jihovýchodního pasátu nad košatými korunami kokosových palem, klouzalo po hladké hladině laguny. Jerry štěkal výhrůžně na ty, kdož přišli nejblíže, ježe hřbet a snaže se zuřivě vzbuditi dojem vydatného ochránce bílého boha, stojícího vedle něho. A po každé takové výstraze dotýkal se lehce svým chladným vlhkým čenichem kapitánovy nohy, rozpálené slunečními paprsky.

Ocitnuvši se jednou v laguně, nadmula A r a n g i své plachty vrchním větrem a propluvši takto rychle nějaké půl míle, zabočila se svinutými předními plachtami a splihlou plachtou hlavní a křížovou a zakotvila v hloubce padesáti stop vody tak čisté, že na korálovém dnu bylo viděti každou větší zaděnku. Nebylo třeba, aby lodní člun dopravil vracející se hochy z Langa-Langa na břeh. Sta canoe ležela na hloubce dvaceti stop po obou stranách A r a n g i, a každý z hochů se svou

krabicí a zvonkem byl hlučně vítán dvacítkami svých příbuzných a přátel.

Při takovém vzrušení a rozčilení Van Horn nedovolil nikomu vstoupiti na palubu. Melanésané na rozdíl od dobytka jsou právě tak hotovi vrhnouti se divoce k útoku, jako ustoupiti. Dva z lodního mužstva stáli u Lee-Enfieldek na světlíku. Borckman s polovicí lodního mužstva hleděl si na palubě své práce. Van Horn s Jerrym po svém boku, dávaje bedlivý pozor, aby nikdo se mu neocitl v zádech, dohlédl na odchod hochů z Langa-Langa a při tom pečlivě měl na očích druhou polovici lodního mužstva, hlídající u pažení opatřeného ostnatým drátem. A všichni hoši ze Somo seděli na svých krabicích, chtějíce zabrániti, aby jejich zavazadla nebyla hozena nějakým hochem z Langa-Langa do čekajících canoe.

V půlhodině celý ten lomoz přestěhoval se na břeh. Pouze několik canoe tu dosud prodlévalo, a z jednoho z nich Van Horn kynul na palubu Nau-hau, největšímu náčelníku opevněné Langa-Langa. Na rozdíl od většiny velkých náčelníků, Nau-hau byl mlád, a na rozdíl od melanesanů, byl hezký, téměř sličný.

»Halló, králi babylonský!« zněl Van Hornův pozdrav, neboť nazýval ho tak, shledávaje na něm semitskou podobnost, smíšenou s hrubou silou a mocí, vyznačující jeho vzezření a chování.

Narozen a vychován v úplné nahotě, Nau-hau vystoupil na palubu směle a beze strachu. Jeho jediným kusem oděvu byl dlouhý řemen, obtočený kolem jeho pásu. Mezi tímto a jeho nahou kůží leskla se nahá čepel desítipalcového nože. Jeho jedinou ozdobou byl bílý porculánový polévkový talíř, provrtaný a zavěšený na

šňůře z kokosových vláken a visící mu na krku tak, že ležel na plocho na jeho prsou a napolo tajil jeho nádherně vyvinuté prsní svaly. Byl to největší poklad. O nikom na celé Malaitě dosud nikdy neslyšel, že by měl nerozbitý takový talíř.

A nebyl právě tak směšným vzhledem k tomuto svému talíři, jako nebyl směšným svou nahotou. Byl prostě královským. Jeho otec byl králem před ním, a on ukázal se býti ještě větším, než byl jeho otec. Život i smrt nosil ve svých rukou a své hlavě. Často toho používal, štěbetaje ke svým poddaným v nářečí Langa-Langa: »Zab' toho«, »zab' onoho«, »zemřeš«; »budeš žíti«. Protože jeho otec, vzdavší se před rokem trůnu, byl tak bláhový, že chtěl se míchati svému synu do vlády, zavolal dva hochy a dal jim hoditi kokosový provaz svému otci na krk, tak že tento již nikdy více nevydechl. Protože jeho oblíbená žena, matka jeho prvorozeného, odvážila se z pošetilé přítulnosti porušiti jedno z jeho královských taboo, dal ji zabíti a sám sobecky a nábožně snědl ji do posledního kousku, ba vyssál i morek z jejích přeražených kostí, nerozděliv se ani se svými nejmilejšími soudruhy.

Královským byl svou povahou, zvyky, činy. Počínal si s vědomím své vznešenosti. Hleděl královsky — jako nádherný hřebec může hleděti královsky, jako lev na poušti může hleděti královsky. Byl skvostnou šelmou — silhuetou nádherných lidských dobyvatelů a vládců vyšších na žebříku vývoje, kteří objevili se v jiných dobách a na jiných místech. Jeho držení těla, prsou, ramen, hlavy, bylo královské. Královským byl i ten těžký, ospalý, nestoudný způsob, jakým hleděl svými zraky.

Královským byl i ve své odvaze, nyní zde na

A r a n g i přes skutečnost, že věděl, že kráčí na dynamitu. Jak se dávno před tím trpce poučil, každý běloch měl v sobě právě tolik dynamitu, jako ty hrozné smrtonosné zbraně, jež někdy házel mezi své nepřátele. Jako výrostek byl mezi mužstvem jednoho z canoí, jež podnikla útok na santálový kutr, menší ještě než A r a n g i. Nezapomněl nikdy toho tajemství. Dva z těch tří bělochů viděl zabíti a viděl, jak jim byly na palubě uříznuty hlavy. Třetí, stále ještě bojuje, měl pouze okamžik času, aby seběhl dolů. A na to kutr s veškerým svým bohatstvím, železem, tabákem, noži a kalikem, vyletěl do vzduchu a dopadl zpět do moře, roztříštiv se v nesčetné zlomky ničeho. Dynamit to byl — ono t a j e m s t v í. A on, jenž byl vymrštěn vzduchem bez pohromy zázrakem příznivého osudu, tušil, že ti běloši sami sebou byli pouhým dynamitem, nadaným toutéž tajemností jako látka, s níž stříleli do celých hnízd ryb s takovou ničivostí, nebo na konec vyhodili do vzduchu sebe i lodi, na nichž přepluli moře z dalekých končin. A přece na této vrtkavé a smrtonosné hmotě, z níž, jak věděl, i Van Horn byl složen, kráčel pevně celou svou osobou, odvažuje se až k okamžiku výbuchu vzdorovati jí svou nestoudností.

»Mé slovo,« počal; »proč hoši náležející mně zůstali u vás tak dlouho, příliš mnoho?« Což bylo pravdivou a správnou výtkou, že totiž hoši, jež Van Horn právě vracel, byli pryč tři léta a půl, místo pouhých tří.

»Budete-li takto se mnou mluviti, rozzlobím se na vás silně,« opáčil Van Horn a pak dodal diplomaticky, ponořiv svou ruku do otevřené krabice s tabákem a podávaje mu hrst balíčků: »Mnohem lépe, pokouříte-li si se mnou a budete-li mluviti se mnou hezky.«

Avšak Nau-hou mávl vznešeně rukou, odmítaje dar, po němž lačnil.

»Mnoho tabáku je u mne,« lhal. »A proč jeden hoch, který odešel, nejde zpátky?« dotazoval se.

Van Horn vybalil dlouhou úzkou zápisní knížku ze svého šatu a listuje stránky, působil na Nau-hau jako dynamit vyšších schopností bílého muže, jež mu umožňovaly pamatovati si z počmáraných listů nějaké knihy místo, aby to nosil ve své hlavě.

»Sati,« četl Van Horn, ukazuje prstem na místo, zatím co jeho oči pozorně hleděly hned do knihy, hned na černocha, stojícího před ním, a zatím co černoch sám přemýšlel a studoval, jak by se mu dostal vzad, aby jediným pohybem nože, jejž uměl tak dobře, přeťal druhému míchu právě u kořene týla.

»Sati,« četl Van Horn. »Poslední monsun asi právě nastal, když ten chlapík Sati nemocen, žaludek silně sem tam, brzo pak Sati konec docela,« překládal do bêche-de-mer psaný záznam, že »zemřel úplavicí 4. července 1901«.

»Mnoho práce Sati do té doby,« Nau-hau obrátil se přímo k jádru věci. »Kolik peníze, které náleží jemu?«

Van Horn spočetl to zpaměti podle záznamů.

»Dohromady dělá šest deset liber a dvě libry ve zlatých penězích,« zněl překlad šedesáti dvou liber mzdy. »Já platil otci napřed deset liber a pět liber. On sám, než konec, čtyři deset liber a sedm liber.«

»Kde těch čtyři deset liber a sedm liber?« Nau-hau se dotazoval, obsahuje jazykem, nikoli ale svým mozkem, takovou ohromnou sumu.

Van Horn pokynul mu rukou.

»Velký spěch, vy Nau-hau. On chlapík Sati koupil

bednu na plantáži, dvě deset liber a jednu libru. Patří Sati, když konec, dohromady dvě deset libry a šest libry.«

»A kde ty dvě deset libry a šest libry?« Nau-hau pokračoval úporně.

»U mne já,« kapitán odvětil úsečně.

»Dejte mi dvě deset libry a šest libry.«

»Čerta vám dám,« odmítl Van Horn, a v modři jeho očí černý náčelník měl dojem dynamitu, z něhož ti běloši jsou zhotoveni, a cítil, jak jeho mozek počíná opět živě viděti ten krvavý den, kdy po prvé se setkal s výbuchem dynamitu a sám byl vymrštěn do vzduchu.

»Kdo ten starý chlapík tam v canoe?« tázal se Van Horn, ukazuje na nějakého starce dole v canoe. »On otec patří Sati?«

»On otec patří Sati,« potvrdil Nau-hau.

Van Horn pokynul starci, aby vystoupil na palubu, kývnul na Borckmana, aby střežil palubu a Nau-hau, a odešel dolů pro peníze ze své pokladny. Vrátiv se nevšímal si vznešeně náčelníka, nýbrž obrátil se přímo ke starci.

»Vy jaké jméno patří?«

»Já jméno Nino,« zněla chvějící se odpověď. »On, hoch Sati, patří mně.«

Van Horn vyžádal si pohledem potvrzení od Nau-hau, který přikývl v souhlas podivným Šalomounským způsobem, načež Van Horn vysázel dvacet šest zlatých sovereignů do ruky Satiho otce.

Hned na to Nau-hau natáhl ruku a obdržel onen obnos. Dvacet zlatých mincí ponechal si náčelník pro sebe, vrátiv starci zbývajících šest. Van Horna se to netýkalo. On splnil svou povinnost a vyplatil správně.

Tyranie náčelníkova nad jeho poddaným nebyla jeho věcí.

Oba páni, bílý i černý, byli zřejmě spolu spokojeni. Van Horn zaplatil peníze, komu náležely; Nau-hau mocí svého královského postavení oloupil Satiho otce o Satiho práci před Van Hornovými zraky. Avšak Nau-hau nebyl prost hrdopyšství. Odmítl tabák, nabízený mu darem, koupil si však od Van Horna krabici tabáku, zaplativ mu za ni pět liber, a trval na tom, aby byla ihned otevřena, aby si mohl nacpati svou dýmku.

»Mnoho dobrých hochů zde v Langa-Langa?« Van Horn vyptával se zdvořile dále, nedávaje znáti žádného znepokojení a chtěje zahájiti rozhovor a ukázati svou lhostejnost.

Král babylonský se ušklíbl, neráčil však odpověděti.

»Může býti, abych já na břeh a choditi tam?« Van Horn vyzýval ho dráždivým důrazem svých slov.

»Mohlo by býti mnoho trápení u vás,« opáčil Nau-hau taktéž vyzývavě. »Mohlo by býti, že mnoho zlých hochů vás kai-kai.«

Aniž by si toho Van Horn byl vědom, měl při této vyzývavosti na své lebce tytéž pocity, jaké zakoušel Jerry ježe srst na hřbetě.

»Hej, Borckmane,« zvolal. »Mužstvo do člunu.«

Když člun byl po boku lodi, sestoupil do něj první, hrdě, a pak pozval Nau-hau, aby ho doprovázel.

»Mé slovo, králi babylonský,« bručel náčelníku do uší, když lodní mužstvo chápalo se vesel, »jeden váš hoch dělati mi zle, zastřelím nejdříve vy. Pak postříleti celou Langa-Langa. Po celý čas já choditi tam, vy choditi vedle já. Vy nerad choditi ještě se mnou, já vám konec docela.«

A na břehu, běloch sám jediný, provázen pouze štěnětem irského terriera se srdcem kypícím láskou a pak černým králem, nevolky uctivým před dynamitem bílého muže, Van Horn prošel, bosonohý chvastoun, opevněnou osadou tří tisíc duší, zatím co jeho bílý pomocník, oddaný pití, vládl palubou drobné lodice zakotvené opodál břehu a zatím co jeho černé lodní mužstvo, s vesly v rukou, drželo člun zádí při břehu připraveno, aby přijalo očekávaný skok prchajícího muže, jemuž sloužilo, jehož však nemilovalo a jemuž by samo bylo rádo kdykoli uřízlo hlavu, kdyby nebylo strachu, jejž před ním cítilo.

Van Horn neměl nikterak v úmyslu vydati se na břeh, a že tam přece šel po nestydaté vyzývavosti černého náčelníka, bylo pouze obchodní záležitostí. Asi hodinu se tam potuloval, svou pravici maje stále poblíž rukojeti automatické bambitky, ležící mu pod žebry, a nespouštěje ani na okamžik s očí neochotného Nau-hau po svém boku. Neboť Nau-hau ve své nezkrotné, sopečné zběsilosti, byl zralým vybuchnouti při nejmenší příležitosti. A Van Horn, procházeje tu, mohl spatřiti, co spatřilo dosud jen málo bělochů, neboť Langa-Langa a její sesterské ostrůvky, krásné perly, navlečené podél závětrného pobřeží Malaity, byly tak jedinečnými, jako byly dosud neprozkoumány.

Původně tyto ostrůvky byly pouhými písečnými výspami a korálovými útesy, jsouce splachovány mořem, jehož mělká hladina je chránila. Pouze štvaní, ubozí tvorové, otužilí proti neuvěřitelným útrapám, mohli tu protloukati svou bídnou existenci. Avšak takovíto štvaní, ubozí tvorové, zbytky vyvražděných osad, uniknuvší hněvu náčelníků a osudu dlouhých selat v hrncích na vaření, přišli sem a vydrželi. Oni, již znali pouze houštiny, poznali slanou vodu a přizpůso-

bili se životu pobřežních mužů. Přiučili se zvykům ryb a korýšů, objevili udice a vlasce, sítě a rybí pasti a všechny ty různé lsti, jimiž plovoucí potravu lze skliditi s měnivého, vratkého moře.

Takoví uprchlíci kradli ženy s pevniny a množili se a rostli. Herkulovskou prací pod žhoucím sluncem zvítězili nad mořem. Navalili hradby na svých korálových útesech a písčitých výspách z korálových balvanů, uloupených za tmavých nocí na pevnině. Pevné zdivo bez malty a zednického nářadí zbudovali zde na ochranu proti vlnám oceánu. Právě tak, jako myši kradou v lidských příbytcích, když lidé spí, kradli ve svých canoe náklady, miliony nákladů bohaté, žírné prsti.

Míjela pokolení a století, a hle, místo nahých písčitých výsep, zpola splachovaných mořem, týčily se tu náspy, provrtané průchody pro dlouhá canoe, chráněné proti pevnině lagunami, jež byly jejich úzkým mořem. Kokosové palmy, banánové stromy a vysoké chlebovníky poskytovaly jim potravu a přístřeší před sluncem. Jejich zahrady prospívaly. Jejich dlouhá, úzká válečná canoe pustošila pobřeží a mstila jich předky na potomcích těch, kdož je pronásledovali, toužíce je sníst.

Jako ti uprchlíci a odrodilci, kteří odplížili se do slaných bažin jaderského moře a vystavěli tam paláce a mocné Benátky na kolech hluboko v moře zapuštěných, tak tito zubožení, štvaní černoši zakládali svou moc, až se stali pány nad pevninou, ovládajíce dopravu a obchodní cesty, nutíce křováky, aby navždy zůstávali ve svých křovinách a nikdy již se neodvážili napadnouti slané vody.

A zde, mezi těmito bohatými úspěchy a smělou odvahou mužů moře, Van Horn nadýmal se svým způsobem, odvažuje se, čeho se mu zachtělo, vzpíraje se my-

šlence, že by mohl velice brzo zemříti, věda, že tvoří takto dobrý obchodní základ k příštímu najímání dělníků pro plantáže jiných dobrodružných bělochů na dalekých ostrovech, kteří se odvažovali pouze o něco méně, než on.

A když po hodině Van Horn vpustil Jerryho na záď člunu a sám ho tam následoval, zanechal na břehu zmámeného a užaslého černocha krále, jenž více než dosud cítil úctu před těmi dynamitovými bělochy, přinášejícími mu krabice tabáku, kaliko, nože a sekery a vynucujícími neúprosně z takového obchodu pro sebe užitek.
